

*Universitat
Abat Oliba CEU*

L'ús dels jocs de taula per practicar l'expressió oral en llengua catalana a l'aula de secundària

TREBALL DE FINAL DE MÀSTER

Autora: Sara Martínez Riera

Tutor: José María Forment Costa

Màster universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria

i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes

Any: 2023

DECLARACIÓ

Declaro que el material d'aquest document, que ara presento, és fruit de la meua pròpia feina. Qualsevol ajuda rebuda d'altres persones ha estat citada i reconeguda dins d'aquest document. Faig aquesta declaració sabent que incomplir les normes relatives a la presentació de treballs pot comportar conseqüències greus. Soc conscient que el document no s'acceptarà tret que es lliuri amb aquesta declaració.

Signatura:

Sara Martínez Riera

La forma instintiva que tenim d'aprendre com a espècie és a través del joc.

DAVID BUENO

Resum

Aquest treball ofereix una aproximació de l'aprenentatge basat en jocs —i, especialment, els jocs de taula—, com a eina per motivar i potenciar la pràctica de l'expressió oral en català en un ambient castellanoparlant. Presenta també una alternativa saludable al consum indiscriminat i desmesurat de les pantalles per part dels joves. Es presenta, doncs, el joc de taula com un element lúdic amb gran potencial educatiu a l'aula de secundària.

Per incorporar els jocs de taula com a metodologia didàctica, s'exposen quatre situacions d'aprenentatge a través de les quals l'alumnat de tercer d'ESO treballarà el vocabulari emocional, la descripció, la narració i l'argumentació. A més a més dels sabers esmentats, es desenvoluparan diverses competències de llengua catalana: comprensió oral, expressió escrita, llenguatge democràtic i no discriminatori i, sobretot, expressió oral, i competències transversals: ciutadana i personal, social i d'aprendre a aprendre.

Per provar l'eficàcia d'aquesta metodologia, es duen a terme quatre sessions de joc de taula amb alumnes de l'institut Pompeu Fabra de Badalona. A partir d'observació participant i un qüestionari que s'entrega a l'alumnat es descobreix que l'activitat desperta l'interès de l'alumnat, quins jocs han agradat més i quins menys i quins han fomentat més l'aprenentatge, si se n'ha comprès el funcionament, si es disposa dels recursos lingüístics necessaris per jugar, si es parla constantment en català durant la sessió de jocs, si s'escolta activament, es respecten els torns de paraula i hi ha una bona autogestió de l'aprenentatge. També s'ha preguntat a l'alumnat l'idioma vehicular a casa i a l'institut i les hores de consum del mòbil setmanal.

Resumen

Este trabajo ofrece una aproximación del aprendizaje basado en juegos —y, especialmente, los juegos de mesa—, como herramienta para motivar y potenciar la práctica de la expresión oral en catalán en un ambiente castellanohablante. Presenta también una alternativa saludable al consumo indiscriminado y desmesurado de las pantallas por parte de los jóvenes. Se presenta, pues, el juego de mesa como un elemento lúdico con gran potencial educativo en el aula de secundaria.

Para incorporar los juegos de mesa como metodología didáctica, se exponen cuatro situaciones de aprendizaje a través de las cuales el alumnado de tercero de la ESO trabajará el vocabulario emocional, la descripción, la narración y la argumentación.

Además de los saberes mencionados, se desarrollarán varias competencias de lengua catalana: comprensión oral, expresión escrita, lenguaje democrático y no discriminatorio y, sobre todo, expresión oral, y competencias transversales: ciudadana y personal, social y de aprender a aprender.

Para probar la eficacia de esta metodología, se llevan a cabo cuatro sesiones de juego de mesa con alumnos del instituto Pompeu Fabra de Badalona. A partir de observación participante y un cuestionario que se entrega al alumnado, se descubre que la actividad despierta el interés del alumnado, qué juegos han gustado más y menos y cuáles han fomentado más el aprendizaje, si se ha comprendido su funcionamiento, si se dispone de los recursos lingüísticos necesarios para jugar, si se habla constantemente en catalán durante la sesión de juegos, si se escucha activamente, se respetan los turnos de palabra y hay una buena autogestión del aprendizaje. También se ha preguntado al alumnado el idioma vehicular en casa y en el instituto y las horas de consumo del móvil semanal.

Abstract

This work offers an approach to learning based on games, and especially board games, as a tool to motivate and empower the practice of oral expression in Catalan in a Spanish-speaking environment. It also provides a healthy alternative to the indiscriminate and excessive consumption of screens by young people. The board game is therefore presented as a playful element with great educational potential in a High School classroom.

To incorporate board games as a didactic methodology, four learning situations are presented through which high education students will work on emotional vocabulary, description, storytelling and argumentation. In addition to the above-mentioned knowledge, various Catalan language skills will be developed: oral comprehension, written expression, democratic and non-discriminatory language and, above all, oral expression and transversal competences: citizen competence and personal, social and learning to learn.

To test the effectiveness of this methodology, four board game sessions are held with students from the Pompeu Fabra High School in Badalona. On the basis of participating observation and a questionnaire given to students, it is discovered that the activity arouses the interest of the students, which games have liked the most and least and which have encouraged learning the most, if the rules haven been understood, if they had the linguistic resources necessary to play, if the Catalan language is constantly spoken during the game session, if actively listened, speaking

times are respected and if there is a good self-management of learning. Students have also been asked what language they speak at home and high school and what are their weekly mobile hours of consumption.

Paraules clau / Keywords

Educació Secundària Obligatòria – Llengua catalana – Expressió oral – Aprentatge Basat en Jocs – Jocs de taula – Motivació

Índex

Introducció	11
1. Marc teòric	13
1.1. L'ús del català a Catalunya entre els joves d'ESO	13
1.2. La motivació en l'aprenentatge	16
1.3. El joc com a eina d'aprenentatge	18
1.3.1. La ludificació	20
1.3.2. El joc seriós	20
1.3.3. L'Aprenentatge Basat en Jocs o ABJ	21
1.4. La utilització dels jocs de taula en l'aprenentatge	22
1.5. El consum de les noves tecnologies entre els joves	23
2. Proposta d'intervenció	27
2.1. Context de la proposta d'intervenció i anàlisi de necessitats	28
2.2. Desenvolupament de la proposta d'intervenció	29
2.2.1 El lèxic emocional i l'expressió oral: Feelinks Revelations i Dixit	29
2.2.2. La descripció i el monòleg: Blocamots i Sí, Senyor Fosc	32
2.2.3. El text narratiu i la lectura dramatitzada: Story Cubes i Dixit	34
2.2.4. L'argumentació i el debat: Detective Club i La resistència Àvalon	37
2.3. La tria de jocs	39
3. Pràctica dels jocs i anàlisi dels resultats	44
Conclusions	54
Bibliografia	56
Annex I Situacions d'aprenentatge	59
Annex II Material de suport i avaluació de les situacions d'aprenentatge	88
Annex III Característiques dels jocs de taula i competències que permeten treballar	156
Annex IV Instruccions dels jocs de taula	160

Índex de Figures

Figura 1. Freqüència de connexió a internet entre adolescents a Espanya.	24
Figura 2. Hores de connexió diària entre setmana dels adolescents a Espanya	24
Figura 3. Hores de connexió diària durant el cap de setmana dels adolescents a Espanya.....	25
Figura 4. Connexió a partir de mitjanit per part d'adolescents a Espanya.....	25
Figura 5. Connexió diària a internet després de mitja nit per franja d'edat i sexe dels adolescents a Espanya.....	26
Figura 6. Idioma vehicular a casa i a l'institut entre l'alumnat de tercer d'ESO D de l'institut Pompeu Fabra de Badalona.....	45
Figura 7. Ús del català en les sessions de joc.....	46
Figura 8. Grau d'interès que desperten els jocs.....	47
Figura 9. Quin joc ha agradat més i es considera que ha afavorit més l'aprenentatge.....	48
Figura 10. Comprensió del funcionament dels jocs.....	49
Figura 11. Quin joc ha agradat menys i ha afavorit menys a l'aprenentatge.....	49
Figura 12. Recursos lingüístics necessaris pel bon desenvolupament dels jocs.....	50
Figura 13. Ús de llenguatge no discriminatori durant les sessions de jocs.....	51
Figura 14. Escolta activa i respecte dels torns de paraula durant les sessions de jocs.....	51
Figura 15. Autoregulació emocional durant les sessions de jocs.....	52
Figura 16. Mitjana d'hores d'ús del mòbil a la setmana.. ..	53

Índex de Taules

Taula 1. Població de 15 anys i més segons llengua inicial, d'identificació i habitual a Catalunya.....	13
Taula 2. Població de 15 anys que té el català com a llengua habitual a Catalunya.....	14

Taula 3. Població de 15 anys i més que té el català i/o castellà com a llengua inicial a Catalunya.....	14
Taula 4. Llengua de les converses al pati entre alumnes a la primària i la secundària a Catalunya.....	15
Taula 5. Llengua de les converses al pati entre alumnes a la primària i la secundària a Catalunya.....	16

Introducció

El present treball sorgeix amb la voluntat d'impulsar, motivar i ajudar a millorar l'expressió oral en llengua catalana de l'alumnat a l'aula de secundària de tercer d'ESO. Neix d'una passió, els jocs de taula, i la voluntat d'aplicar aquesta metodologia en l'aula de secundària com a eina innovadora que permet adquirir competències en expressió oral d'un manera lúdica —ja que s'utilitza sovint en educació primària, però no en educació secundària—. Al centre educatiu on vaig estar fent pràctiques, l'institut públic Pompeu Fabra de Badalona, la majoria de l'alumnat és castellanoparlant i només parla català a l'aula, per la qual cosa quan parla en català comet molts errors, especialment castellanismes i barbarismes. Si tenim en compte que aquest no és un fet aïllat, sinó que és un cas representatiu del que passa a la resta de Catalunya, ens adonem de la importància de definir una bona estratègia per la pràctica, millora i domini de la llengua oral en català. A l'institut Pompeu Fabra, s'ha establert una hora a la setmana, dins de l'assignatura de Llengua Catalana i Literatura, per practicar l'expressió oral, en la qual cada professor estableix la metodologia que considera més escaient.

En aquest context, esdevé necessari plantejar de quines eines disposa el docent per poder fer parlar als alumnes, de manera que vagin adquirint les destreses necessàries per ser capaços de ser competents en l'expressió oral. En l'actual era de la informació i la comunicació, en què el consum de les noves tecnologies és omnipresent en la vida de les noves generacions, es busquen metodologies innovadores i atractives per motivar l'alumnat en l'aprenentatge. La ludificació apareix com a metodologia que pretén captar l'atenció i motivació dels nadius digitals —es considera nadius digitals a aquells que han crescut amb la utilització de les noves tecnologies—. Tenint en compte l'excés d'hores que els adolescents passen davant les pantalles, amb les conseqüències negatives que suposa per la seva salut i pel seu aprenentatge, es planteja la tornada a un tipus de joc analògic, que permet socialitzar i evitar les addiccions que provoquen les pantalles: el joc de taula.

Aquest treball d'innovació pedagògica proposa la pràctica d'expressió oral amb alumnat de tercer d'ESO a través de vuit dinàmiques de joc diferent, i quatre situacions d'aprenentatge. Es vol oferir també una visió general del mercat de jocs de taula que hi ha en l'actualitat que permeten practicar l'expressió oral a l'aula perquè pugui servir a altres professors com a guia per introduir aquesta metodologia.

L'objectiu general del treball és fomentar la motivació de l'alumnat de tercer d'ESO en la pràctica de l'expressió oral en llengua catalana i desenvolupar un pla estratègic per introduir el joc de taula com a eina educativa a l'aula de secundària.

Així, se subdivideix en els objectius específics d'impulsar els jocs de taula com a element educatiu sense pantalles; potenciar la motivació de la parla de la llengua catalana en un entorn castellanoparlant; promoure la millora de l'expressió oral del català de l'alumnat mitjançant la pràctica distesa i identificar les diferents competències que es poden treballar a través dels jocs de taula en l'aula de llengua catalana a secundària.

Per comprendre el context actual sobre el tema, el marc teòric inclou apartats sobre l'ús del català a Catalunya entre joves d'ESO; què és la motivació en l'aprenentatge i com es pot fomentar; es presenta el joc com a eina d'aprenentatge, diferenciant la ludificació, el joc seriós i l'aprenentatge basat en jocs; l'excés de noves tecnologies entre els joves i la utilització dels jocs de taula en l'aprenentatge. A continuació, es presenta la proposta d'intervenció a través de quatre situacions d'aprenentatge destinades a alumnes de tercer d'ESO en les quals es busca desenvolupar l'expressió oral i el lèxic emocional, la descripció, la narració i l'argumentació. Finalment, s'exposa la pràctica duta a terme al centre educatiu Pompeu Fabra de Badalona amb vint-i-dos alumnes de tercer d'ESO, l'anàlisi duta a terme mitjançant un qüestionari i observació participant, i els resultats obtinguts.

En els annexos s'hi indica el quadre de les quatre situacions d'aprenentatge que s'exposen durant la proposta pedagògica; el material de suport i avaluació de les situacions; les característiques dels jocs de taula i competències que permeten treballar i les regles de funcionament dels jocs amb algunes indicacions per l'alumnat.

1. Marc teòric

1.1. L'ús del català a Catalunya entre els joves d'ESO

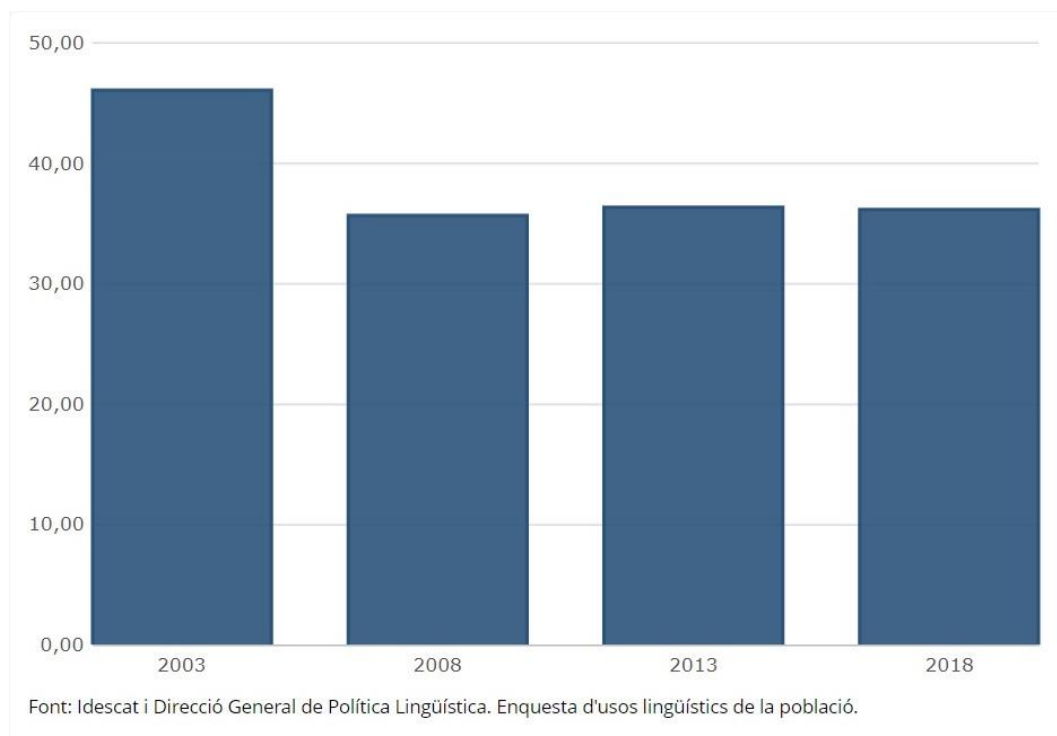
A Catalunya, l'ús del català entre els joves d'Educació Secundària Obligatòria és minoritari més enllà de les aules. L'any 2018, la major part de l'alumnat de més de quinze anys usava el castellà com a L1 (en un 48,6 % dels casos, davant d'un 36,1% per qui la seva L1 era el català). Les dades de l'Institut d'Estadística ens mostren que el nombre de persones que té el català com a llengua habitual ha disminuït en els darrers anys, cosa que podem veure en les següents gràfiques:

Taula 1. Població de quinze anys i més segons llengua inicial, d'identificació i habitual a Catalunya. 2018

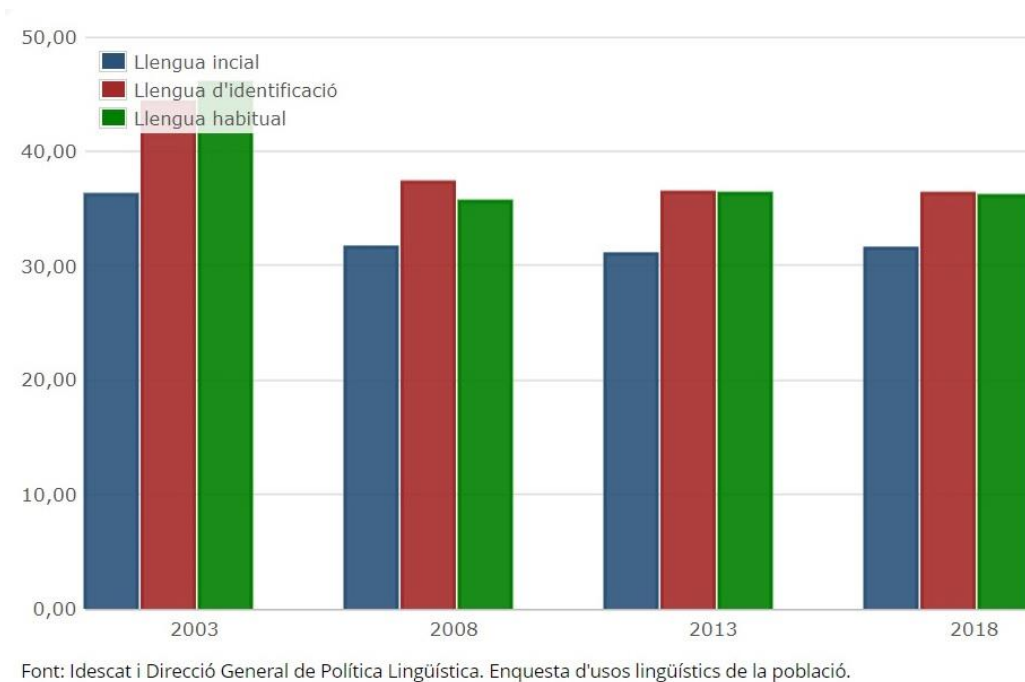
Llengües més freqüents	Milers de persones			Percentatge (%)		
	Llengua inicial	Llengua d'identificació	Llengua habitual	Llengua inicial	Llengua d'identificació	Llengua habitual
Català	2.010,4	2.320,6	2.305,1	31,5	36,3	36,1
Castellà	3.366,0	2.978,9	3.104,6	52,7	46,6	48,6
Català i castellà	176,4	440,6	474,2	2,8	6,9	7,4
Aranès	2,6	2,1	1,7	0,0	0,0	0,0
Alemany	16,7	13,1	..	0,3	0,2	..
Anglès	23,9	28,8	25,8	0,4	0,5	0,4
Àrab	140,3	114,0	60,6	2,2	1,8	0,9
Berber amazic	34,4	25,4	19,8	0,5	0,4	0,3
Francès	36,0	25,5	15,6	0,6	0,4	0,2
Gallec	49,0	13,0	..	0,8	0,2	..
Italià	28,7	19,8	..	0,4	0,3	..
Portuguès	29,5	27,7	..	0,5	0,4	..
Romanès	70,5	57,8	23,8	1,1	0,9	0,4
Rus	31,0	22,7	..	0,5	0,4	..
Xinès	27,3	20,2	18,1	0,4	0,3	0,3
Altres llengües (1)	197,9	150,4	108,7	3,1	2,4	1,7
Altres combinacions de llengües	56,2	95,8	192,9	0,9	1,5	3,0
No consta	89,8	30,0	35,7	1,4	0,5	0,6
Total	6.386,6	6.386,6	6.386,6	100,0	100,0	100,0

Font: Idescat i Direcció General de Política Lingüística. Enquesta d'usos lingüístics de la població.
 (1) Inclou les llengües que presenten la crida (...).
 (...) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

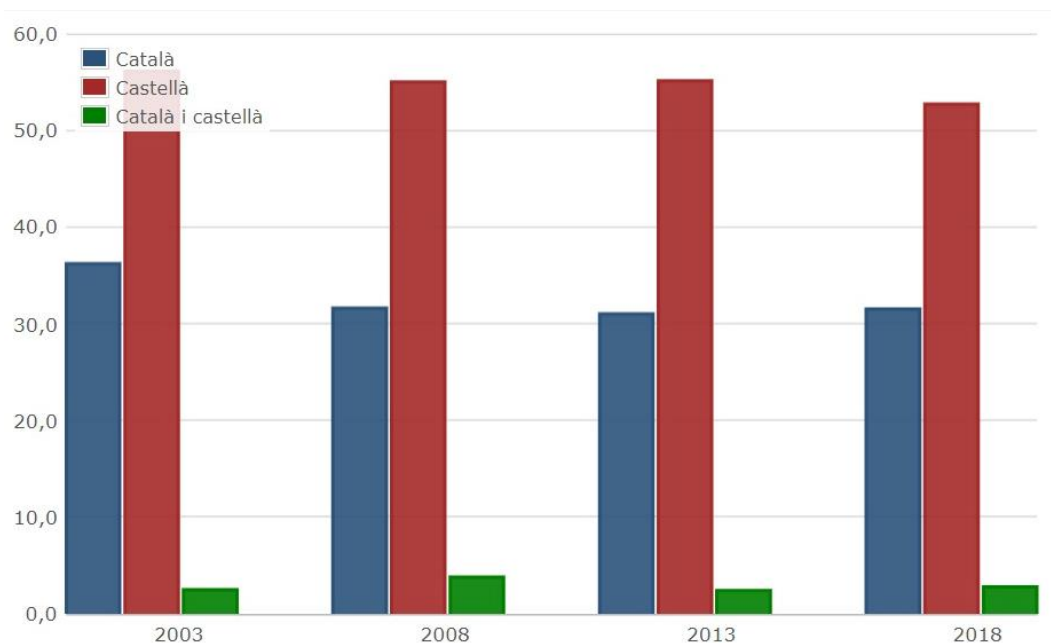
Taula 2. Població de quinze anys que té el català com a llengua habitual a Catalunya. 2003-2018

Taula 3. Població de quinze anys i més que té el català i/o castellà com a llengua inicial a Catalunya. 2003-2018

Taula 4. Població de 15 anys i més que té el català i/o castellà com a llengua inicial a Catalunya. 2003–2018

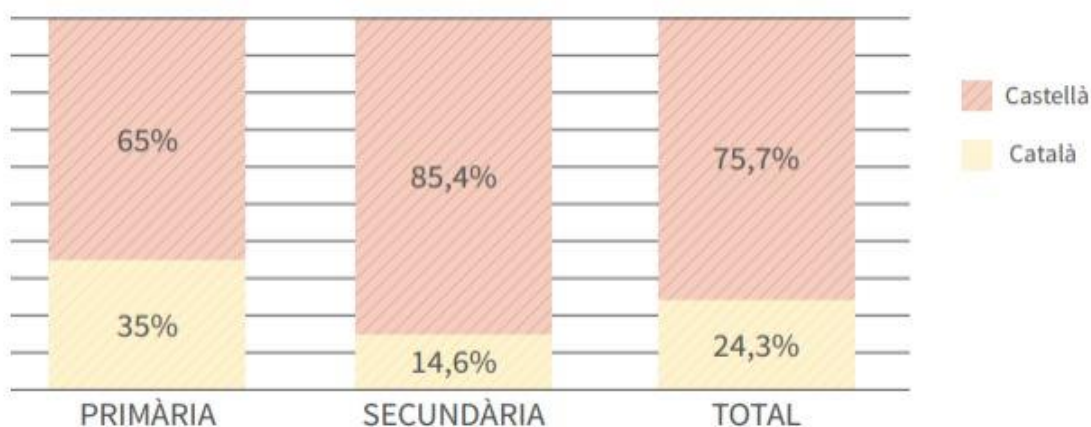

Font: Idescat i Direcció General de Política Lingüística. Enquesta d'usos lingüístics de la població.

Si ens fixem en la parla catalana en els centres educatius, ens adonem que l'idioma vehicular a l'hora d'esbarjo entre bona part de l'alumnat és el castellà (menys del 15 % dels estudiants de Secundària Obligatòria parlaven en català al pati l'any 2019). Aquest fet demostra la importància que té l'assignatura de Llengua Catalana i Literatura per preservar una llengua que actualment és minoritària entre els joves — ja que bona part dels adolescents no usen el català a dins les aules no l'empraran en cap altre entorn—. Això és especialment rellevant en el cas de la competència oral, puix si no es practica habitualment i de forma voluntària fora de les aules, una de les tasques docents serà promoure, motivar i fer parlar en català. De fet, la prova d'avaluació oral de la llengua catalana que, a partir del curs 2023-2024 es duu a terme a alguns centres entre els alumnes de sisè de primària i quart d'ESO, demostra aquesta necessitat. Encara que té caràcter formatiu i orientador pels centres, indica la importància que té per l'alumnat el desenvolupament d'aquesta competència que serà molt útil i necessària en el desenvolupament personal i professional de l'alumnat.

Taula 5. Llengua de les converses al pati entre alumnes a la primària i la secundària a Catalunya

Font: Llengua de les converses al pati entre alumnes a la primària i la secundària. Plataforma per la Llengua, 2019.

Cal practicar l'expressió oral, i més tenint en compte que venim de classes magistrals en les quals moltes vegades l'alumne queda relegat a un segon terme i no se l'anima a parlar, ja que sovint el professorat no disposa de les habilitats necessàries per poder-la ensenyar (Cassany, 2021. p.134-135). Si bé no és fàcil fer parlar a l'alumnat, s'ha de buscar estratègies que promoguin la pràctica d'aquesta oralitat i, encara més, en tractar-se d'una llengua que, en general, no és la seva L1. Es busquen, doncs, eines que motivin a l'alumnat en l'aprenentatge de l'expressió oral en català.

1.2. La motivació en l'aprenentatge

La manca de motivació de l'alumnat per aprendre és general, ja que sovint els joves no consideren que els estudis estiguin dins de les seves prioritats (Vaello, 2011). En un context d'estímuls constants i d'immediatesa, els adolescents estan més ocupats en la satisfacció, el plaer i la recompensa momentanis, que no pas a treballar per obtenir beneficis a llarg termini. Això genera que el professorat en general, i de català en particular, ja que és una llengua minoritària als centres educatius de secundària, sovint s'hagi d'esforçar per fer l'aprenentatge desitjable i interessant i, en definitiva, per *motivar*. Per saber com podem motivar a l'alumnat, però, el primer que hauríem de fer és definir-ne el terme. L'arrel etimològica de la paraula, prové del llatí *movere* o *motivus* que es relacionen amb moure, posar en moviment o estar

disponible per a l'acció. Així doncs, la motivació és allò que ens mou, que ens anima a actuar, és el que activa la nostra voluntat.

La motivació pot ser intrínseca o interna (i que, per tant, neix d'un mateix i no depèn de factors externs) o extrínseca o externa (en la qual es persegueix una recompensa externa). Seria ideal que l'alumnat trobés motivació intrínseca per aprendre (adquirir coneixement, ser un bon estudiant, poder optar a una bona feina en un futur, etc.), i que no hagués d'optar per la motivació extrínseca (com per exemple aprovar un examen, tenir la benevolència dels pares o els professors, etc.). I és que, qui d'entre el professorat no somia en tenir uns educands receptius i disposats a aprendre coses noves, que es responsabilitzin del seu aprenentatge i que desenvolupin la mateixa passió que tenim els professors i professores per la matèria que ensenyem?

Segons Goleman, per despertar la motivació és bàsic que hi intervinguin l'assoliment, el compromís i la iniciativa o l'optimisme (Goleman, 1996). Partint d'aquesta premissa, es tracta que les activitats que es realitzin a l'aula siguin un repte, ja que tenen un nivell de dificultat adequat, això vol dir que no siguin ni massa fàcils i puguin resultar avorrides, ni massa difícils i puguin semblar-los inassolibles; i que generin en l'aprenent un compromís: la mateixa naturalesa de l'activitat i la metodologia utilitzada han de ser prou interessants perquè l'educand s'hi mostri interessat, cosa que és més fàcil d'aconseguir si se l'apel·la i, en conseqüència, s'hi senti identificat; i iniciativa o optimisme i que, per tant, li resulti una activitat agradable i entretinguda que li ve de gust fer i realitzi de forma voluntària.

La motivació està molt lligada al concepte *fluir*. S'ha demostrat que generar una situació on es flueixi és de vital importància per la concentració, el desenvolupament de la memòria i l'aprenentatge. Com aconseguim, però, que els i les alumnes flueixin? Csíkszentmihályi (1990) explica quins són els vuit elements que generen un estat de fluir: concentració en la tasca, claredat dels objectius, recompenses i *feedback*, transformació del temps, senzillesa, balanç entre el repte i les habilitats que es disposen, fusió de les accions i la consciència i sensació de control sobre la tasca que es du a terme. També afirma que fluir consisteix en el perfecte equilibri entre el repte extern i les habilitats internes (Csíkszentmihályi, 1990). Per tant, es tractaria de crear activitats i exercicis que permetessin als estudiants fluir, quedar absorbits en el que fan, atès que la feina a desenvolupar sigui un repte i disposin de prou habilitats per desenvolupar la tasca amb èxit. Presentar les activitats de forma atractiva ajuda a implicar emocionalment l'estudiant, cosa que facilita que es generi un aprenentatge eficaç, en què els sentits i la memòria estan al servei de l'aprenentatge. Les situacions d'aprenentatge són un bon exemple d'aquesta manera

d'ensenyar, ja que parteixen d'un context real i proper per als estudiants i ofereixen un repte. Si a més a més es presenten d'una forma atractiva, és més fàcil que generin interès i motivació.

Per motivar als altres és imprescindible, però, que els primers que ens motivem, creiem en allò que estem fent i transmetem entusiasme i ganes en la matèria o assignatura siguem els mateixos docents (Sanz, 2013; Cervera, 2022). Perquè, com podríem transmetre entusiasme, si nosaltres no ens entusiasmem per allò que volem transmetre? Per tal de ser uns bons docents és imprescindible que estiguem enamorats de la nostra matèria i de la tasca d'ensenyar perquè altrament la resta mancarà de sentit. I és que només si estem il·lusionats serem capaços de transmetre il·lusió.

1.3. El joc com a eina d'aprenentatge

Una manera de motivar l'alumnat és presentar l'aprenentatge a través del joc, car "la forma instintiva que tenim d'aprendre com a espècie és a través del joc" (Bueno, 2019). La paraula joc, del llatí *iocus*, que significa 'entreteniment', 'espectacle', 'esport', indica una actitud festiva, distreta i, fins i tot, divertida. En el clàssic *Homo Ludens* (Huizinga, 1938), es defineix el joc com un element bàsic de la cultura, perquè permet desenvolupar l'expressió, la socialització i l'aprenentatge; i el contraposa amb el fet seriós. El joc és llibertat; una escapadòria del temps i espai de la vida real cap a un indret que disposa d'unes normes i ordre establert propi (Huizinga, 1938).

Segons la dissenyadora i creadora de jocs Nicole Lazzaro (AIGAdesing, 2016) existeixen quatre tipus de motivació, relacionades amb el joc: la diversió forta, que aposta pel desafiament, mestratge i assoliment; l'exploració senzilla, que es basa en l'exploració i el joc de rol; la diversió seriosa, destinada a provocar un canvi en la persona que hi juga i canviar el món real més enllà del joc, i, finalment, la diversió social, que és un tipus de diversió lligada a les relacions socials. Mitjançant el joc s'utilitzen, doncs, unes regles diferents de les que es fan servir a la vida real. Quan es juga un simula que es converteix en una altra persona, que es troba en un entorn diferent, on un s'ha d'adaptar en unes circumstàncies que li són alienes: el joc obre un món d'opcions i oportunitats.

El joc és, per tant, molt més que un recurs, metodologia o estratègia, és una activitat vital que genera una motivació intrínseca al jugador, car es juga pel simple plaer de jugar. "El joc sorgeix de la curiositat, la motivació i la recerca de novetats, i promou la

flexibilitat en els processos mentals [...] Mitjançant el joc, per tant, [els nens] descobreixen noves possibilitats; aprenen a conèixer el món que els envolta i a interpretar la realitat; assagen conductes socials i assumeixen rols; aprenen regles i regulen el seu comportament; exterioritzen pensaments; descarreguen impulsos i emocions i satisfan les seves fantasies. El joc és, en definitiva, indispensable pel desenvolupament psicomotor, intel·lectual, afectiu i social.” (Bueno, 2019). Es tracta de poder treure profit d'aquest element lúdic perquè l'alumnat aprengui de forma voluntària, per engrescar-lo, perquè l'alumnat pugui actuar en llibertat; viure en el present; tenir iniciativa, prendre decisions; no tenir por a equivocar-se; viure la dificultat com un repte; implicar-nos a la tasca amb passió; tractar els objectes i les idees de manera no convencional, sense prejudicis; tolerar la incertesa; conrear l'admiració (sorpresa i qüestionament) i gaudir de la bellesa (Marín, 2018).

La importància del joc en el procés d'aprenentatge no és, però, una tendència nova. De fet, ja els primers pensadors occidentals, i en concret el filòsof idealista Plató (427 – 347 aC) i el seu deixeble Aristòtil (384 – 322 aC), van subratllar la importància que tenia el joc en el desenvolupament intel·lectual dels joves. Ja durant l'antiguitat el joc es considerava una eina de socialització i de construcció ciutadana. Més endavant, Quintilià (35 – 96 dC), va defensar l'ús del joc per motivar en l'aprenentatge. Segons el pensador romà, el joc permetia al *magister* o *pedagogus* conèixer la personalitat dels seus alumnes i posar en pràctica el coneixement de la llengua i la literatura (Bonner, 1984).

Molts autors de l'anomenada pedagogia progressista o Escola Nova en què l'alumne passa a ser el centre de l'aprenentatge expressen, addicionalment, la importància del joc en el procés d'aprenentatge. Maria Montessori, creadora del mètode Montessori i de materials manipulatius a través dels quals l'infant descobreix el món i a si mateix, no distingeix el joc del treball. Segons el seu parer, els infants aprenen mitjançant l'experimentació del seu entorn i aquesta experimentació es fa de forma natural, mitjançant el joc. (Montessori, 1918). Piaget, des de la seva perspectiva estructuralista, considera el joc com una eina per assimilar la realitat i, d'aquesta manera, comprendre el món. El pedagog diferencia entre jocs d'exercici, simbòlics o de regles (Piaget, 1973). Vigotsky coincideix amb Piaget en el fet que el joc ajuda a l'infant en l'aprenentatge del món que l'envolta. El joc seria una eina de coneixement i interacció social i cultural (Vigotsky, 1978). Per citar alguns exemples.

1.3.1. La ludificació

En l'actualitat, el joc continua tenint un paper clau en l'aprenentatge. Així ho demostra l'explosió d'eines digitals que s'han creat en els últims temps per motivar l'alumne a través d'elements propis del joc: reptes, nivells, punts, insígnies, trofeus, classificacions, narració o premis, en aplicacions com Kahoot, ClassDojo, Duolingo, Celebriti, Brainscape, Quizlet, ClassCraf, Trivinet o Ta-Tum entre moltes d'altres. Aquesta estratègia, coneguda com gamificació o *ludificació*, “motiva accions, promou l'aprenentatge i la resolució de problemes” (Kapp en Teixes, 2014, p.22). En l'àmbit educatiu, la ludificació permet presentar l'aprenentatge de forma atractiva per atraure l'atenció i interès de l'alumne i que aprengui de forma voluntària i natural. La ludificació permet activar la motivació intrínseca i extrínseca de l'alumnat, ja que aquest juga pel simple plaer de jugar, però també per aconseguir el reconeixement social de les medalles, insígnies o classificacions que conté, alhora que implica el desenvolupament de tot un seguit de competències i habilitats —que difereixen en funció de l'activitat en qüestió—. Consisteix a convertir l'aprenentatge en una experiència emocionant, generar reptes i missions, haver de resoldre misteris, compartir i competir, desenvolupar la creativitat, entre molts altres beneficis que poden ser motors de motivació en l'alumnat. Per la creació d'una activitat ludificada, “el docent ha d'analitzar el context en el qual es troba, seleccionar una sèrie d'objectius, triar components i establir mecàniques que proporcionaran l'aparició de determinades dinàmiques. És imprescindible que tingui una narrativa de fons, una història que serveixi com a fil conductor i doti de sentit el projecte. Crearà missions (activitats) que els estudiants hauran de superar, seqüenciarà el projecte i finalment el muntarà per presentar-lo als seus estudiants de manera progressiva.” (Cuartero, N, 2021, p.28)

1.3.2. El joc seriós

El serious game o *joc seriós* és aquell tipus de joc creat amb una finalitat "seriosa" i no pas purament lúdica: l'objectiu del joc seriós no és el joc en si, sinó que té una finalitat específica, que pot ser informativa, educativa, de simulació, etc. En relació al joc seriós hi ha la simulació, en la qual es simula una situació real mitjançant el joc. En el cas del joc seriós educatiu, l'estudiant se situa en un context de joc concret per tal d'aprendre un coneixement, habilitat o competència (Marín, 2018). A diferència de la ludificació, en la qual s'utilitzen elements del joc per treballar uns elements concrets relacionats amb l'aprenentatge, el joc seriós esdevé un joc en si mateix. Aquesta metodologia permet presentar l'educació d'una manera atractiva, ja que emprava una narrativa o història trepidant que esdevé el fil conductor; és interactiva,

per la qual cosa l'educand rep retroalimentació d'allò que està fent; i poden haver-hi diferents nivells d'aprenentatge que permeten una formació progressiva i adaptada a les necessitats pròpies de l'estudiant. Entrarien dins d'aquesta categoria de joc seriós el Minecraft Education Edition, l'Aislados o el IBM City One, entre molts d'altres.

1.3.3. L'Aprenentatge Basat en Jocs o ABJ

Per últim, parlem de l'aprenentatge basat en jocs, a partir d'ara *ABJ*. Es tracta d'utilitzar jocs comercials analògics o digitals amb la finalitat de fomentar i generar aprenentatge. A diferència de les dues modalitats esmentades prèviament en les quals la finalitat d'utilitzar elements lúdics és la motivació, ja sigui educativa, comercial, cívica, etc., en l'aprenentatge basat en jocs es busca motivar i augmentar l'aprenentatge: sigui aprenentatge formal o no formal. Partint d'un joc ja creat prèviament, es tracta d'adaptar-lo a les finalitats educatives que es vulgui treballar; s'hi inclouen o se n'eliminen elements per tal que el joc permeti obtenir els objectius que s'han establert prèviament (Marin, 2018). Més enllà de jugar per jugar, consisteix també en reflexionar sobre el joc i d'adquirir coneixements, competències i habilitats. Així, el joc esdevé un mitjà d'aprenentatge significatiu, a través del qual es poden treballar diversos sabers, competències i habilitats. A diferència de les dues metodologies esmentades prèviament, en les quals s'ha de crear el joc o activitat concreta, l'ABJ ja disposa del joc creat que s'haurà d'adaptar segons el que es vol ensenyar, el nivell de l'educand, etc. Dins d'aquesta categoria hi trobem jocs com el Timeline, l'Scrabble, l'Escacs, l'Skyjo o l'Story Cubes.

Per a què utilitzar el joc en el procés d'aprenentatge? Manu Sánchez en el llibre *En classe sí se juga* (Sánchez, 2021) exposa els elements facilitadors de l'aprenentatge que tenen els jocs: la repetició (durant el joc es repeteixen diverses mecàniques i elements que faciliten la memorització de forma lúdica), la reflexió (cosa que s'activa pel repte que suposa el joc), la història (mitjançant el joc es genera un relat i una realitat imaginada compartida, que produeix immersió i complicitat entre els participants i que ofereix un món per descobrir), l'acció (en implicar-se actuar, es desenvolupa un procés mental de recompensa), el vincle emocional (a través de les relacions i interaccions amb la resta de jugadors, el grup es cohesiona i solidaritza). A més a més, amb el joc es treballa la cooperació i l'empatia, es treballa la por al fracàs i la frustració, es genera aprenentatge competencial, motiva a l'aprenentatge i permet una retroalimentació immediata.

Si bé com hem vist tant la ludificació com el joc seriós i l'ABJ tenen un element comú, el joc, cada una d'aquestes metodologies ofereix un enfocament diferent. Tots

ells ofereixen avantatges respecte a procediments més tradicionals. Veiem, doncs, alguns avantatges i inconvenients de cada un d'ells. L'avantatge de la ludificació per sobre de la resta de metodologies és que pots treballar els sabers i competències desitjats mitjançant elements de joc, que ajudin a motivar en l'aprenentatge. Aquests elements que hem vist ja anteriorment: narrativa, classificacions, premis, etc. Si bé motiven en l'aprenentatge, per contra, moltes vegades els premis i classificacions impliquen classificar l'alumnat i contribueixen a la competició entre els membres de la classe —cosa que dista molt dels objectius d'aprenentatge col·laboratiu bàsics per la seva vida i el seu futur laboral—.

L'avantatge del joc seriós o la simulació és que permet simplificar la realitat i dur-la a la pràctica a través del joc. El principal inconvenient és que és la metodologia més difícil de produir de les tres: implica crear un joc de zero amb una finalitat educativa, per la qual cosa s'ha d'implementar els elements del joc als objectius pedagògics que es volen treballar i destinar molt temps i recursos en la seva construcció.

L'avantatge de l'ABJ és que parteix d'un joc ja creat, per la qual cosa s'estalvia el seu temps de creació. Aquesta metodologia implica aplicar l'atractiu del joc: la narrativa, l'art i els components implícits en el joc, cosa que promou la motivació. Si bé s'ha de triar el joc tenint en compte l'edat, el nivell de dificultat, les mecàniques i competències que es volen treballar, sempre es poden adaptar si es coneix bé el joc, els jugadors i el que es vol desenvolupar. Com a inconvenient principal hi trobem el preu del joc: en ser un joc ja creat, probablement està enregistrat i se n'ha de pagar el preu de producció.

No hi ha, doncs, una metodologia perfecta a l'hora de treballar el joc en l'educació i és que de fet, el que seria ideal seria poder incloure diferents elements del joc a l'aula, segons què vulguem treballar i com vulguem fer-ho.

1.4. La utilització dels jocs de taula en l'aprenentatge

La proposta és la d'usar jocs de taula per motivar i impulsar l'ús del català oral entre els joves. L'ABJ permet motivar l'alumnat a través de la dinamització de les sessions d'ensenyament-aprenentatge; permet desenvolupar la creativitat, la intel·ligència emocional, l'autoestima; educa en valors, puix per jugar s'ha de ser tolerant i respectuós amb la resta de jugadors; responsabilitza i empodera l'alumnat; implica el desenvolupament reflexiu i el raonament, la resolució de problemes i conflictes, entre molts altres beneficis (Class Games, 2023).

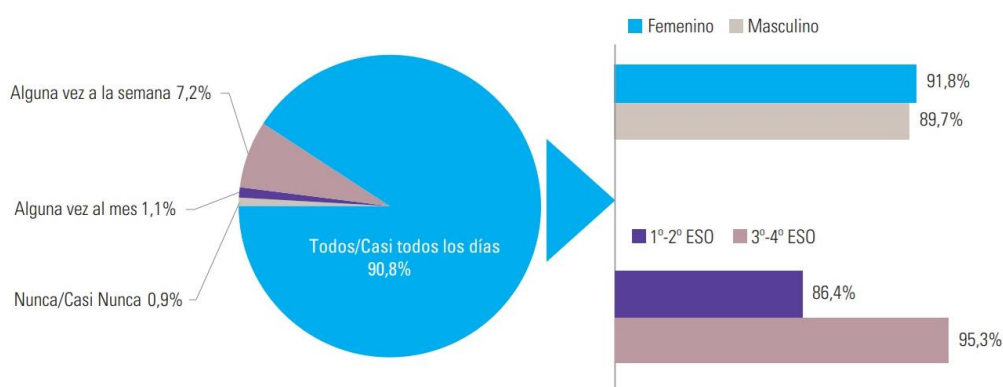
La història dels jocs de taula és gairebé tan antiga com la dels éssers humans i és que s'han trobat restes de jocs de taula de les diverses èpoques i zones geogràfiques —la resta més antiga és el Senet, d'aproximadament el 3500 a.C., era un joc que es jugava a l'antic Egipte—, cosa que confirma que l'ésser humà és jugador per naturalesa. Des d'aleshores, sembla que els humans no han deixat d'utilitzar els jocs de taula, com a font d'oci en les diferents cultures, zones geogràfiques i períodes històrics (Carton et al, 2019). Durant el segle XXI la indústria dels jocs de taula creix exponencialment; apareixen gran quantitat de creadors, editorials i jugadors, esdevenint un element d'oci amb un clar potencial pedagògic. I és que, davant de la hiperconnectivitat que estem vivint actualment, molta gent opta per les connexions reals i físiques. A Espanya, la indústria dels jocs de taula factura al voltant de 60 milions anuals, i cada any creix al voltant d'un 20% (Gimeno, 2022). A més a més, la pandèmia va provocar un augment encara més significatiu de la demanda de jocs de taula, oferint una alternativa d'oci que permet el contacte físic, socialitzar i desenvolupar diverses competències i habilitats. A més de les competències que permeten treballar els jocs de taula a l'aula, algunes de les quals es definiran durant aquest treball, és un tipus d'oci econòmic i saludable que es podria estendre més enllà de les aules, oferint una alternativa a les pantalles. S'allunya de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en l'aprenentatge, car tot i que poden resultar molt estimulants sobretot entre els nadius digitals —considerem nadius digitals aquells que han crescut en l'era digital i que, per tant, estan alfabetitzats digitalment des de pràcticament el seu naixement—, disminueix l'atenció, la memòria i l'aprenentatge (L'Ecuyer, 2015).

1.5. El consum de les noves tecnologies entre els joves

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació permeten l'accés a molts jocs seriosos, aprenentatge basat en jocs i elements de ludificació també a les aules. És una estratègia molt atractiva perquè no només ens permet connectar amb l'alumnat, sinó que també treballar els continguts i competències de forma personalitzada. Les pantalles generen molta addicció, pel fet que són una font de dopamina ràpida i fàcil d'aconseguir, que permet estímuls constants, i genera gratificació fàcil i ràpida. Aquest fet és encara més preocupant si tenim en compte que els joves que les utilitzen, sovint no disposen de les eines per gestionar el seu temps i necessitats. Si consultem l'estudi UNICEF sobre l'impacte de la tecnologia a internet realitzat a joves espanyols d'entre 11 i 18 anys, ens adonem que el 90,8% fa servir internet si no cada dia, quasi cada dia.

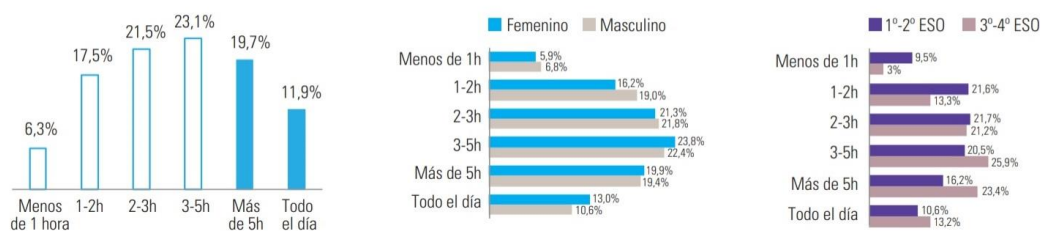
Figura 1. Freqüència de connexió a internet entre adolescents a Espanya

Font: Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España.

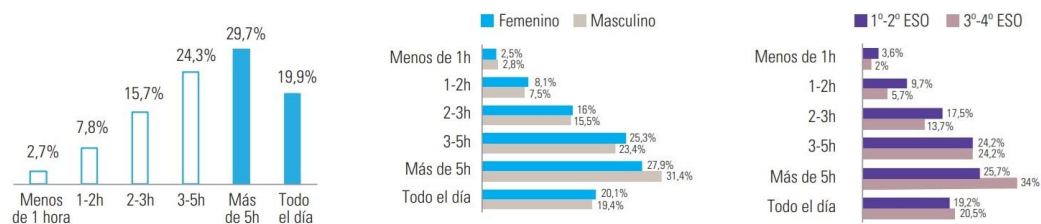
Si ens fixem en les hores de connexió diàries, entre setmana al voltant del 20% dels adolescents estan connectats a internet durant més de 5 h, i el 30% s'hi connecten durant més de 5 h durant el cap de setmana.

Figura 2. Hores de connexió diària entre setmana dels adolescents a Espanya

Font: Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España.

Figura 3. Hores de connexió diària durant el cap de setmana dels adolescents a Espanya

Font: Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España.

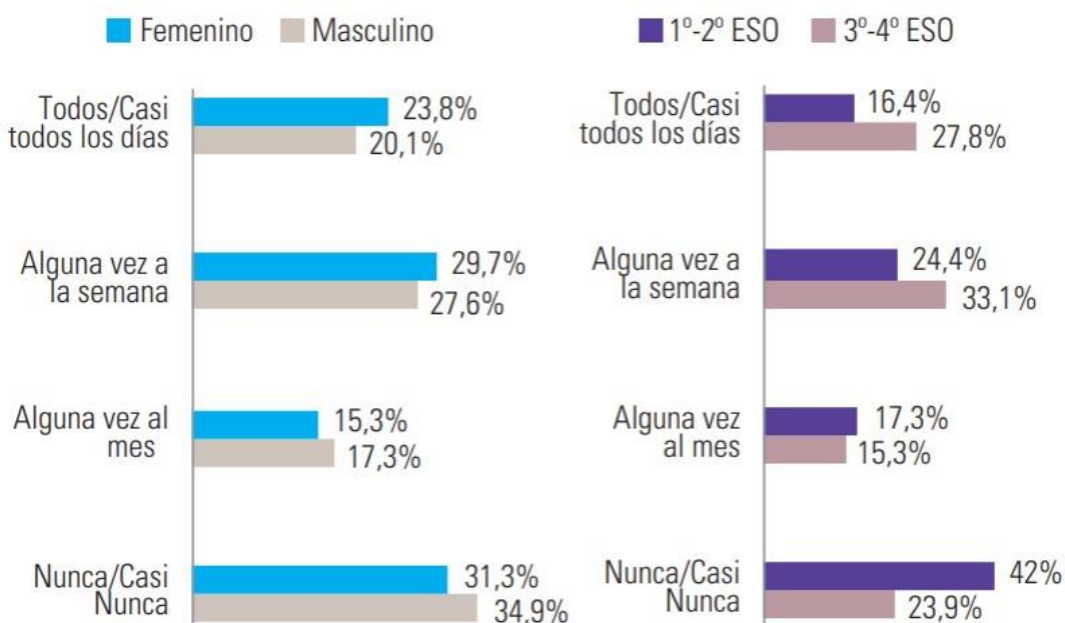
No només això, sinó que aproximadament un 20% dels adolescents es connecten a partir de mitjanit cada dia o gairebé —cosa que s'accentua amb l'edat—, amb els problemes de salut que això comporta: dormir permet que el cos pugui relaxar-se i recuperar-se després de les activitats dutes a terme durant el dia; que es consolidin la memòria i l'aprenentatge, cosa que es veurà reflectida en l'autopercepció, ja que integra les experiències i els pensaments. No dormir, en canvi, pot provocar en els adolescents certs trastorns fisiològics i metabòlics, alteracions de la conducta, una major probabilitat que es consumeixin substàncies tòxiques i estrès (Bueno, 2022)

Figura 4. Connexió a partir de mitjanit per part d'adolescents a Espanya

Font: Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España.

Figura 5. Connexió diària a internet després de mitja nit per franja d'edat i sexe dels adolescents a Espanya

Font: Andrade, B., Guadix, I., Rial, A. y Suárez, F. (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades*. Madrid: UNICEF España.

No es tracta de donar l'esquena a les noves tecnologies de la informació i la comunicació; tots som conscients dels beneficis que poden aportar a la societat, el que hem de tenir en compte, però, és de la mala aplicació que se n'està fent i del fet

que moltes aplicacions —entre elles les xarxes socials— estan creades per generar addicció. Així, les situacions d'aprenentatge que es presenten més endavant inclou l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació: és molt més fàcil poder veure models d'expressió oral a través de l'ordinador, la tauleta o el mòbil i aquests, ens permeten també tornar-ho a visualitzar i parar-ho per comentar allò que es vulgui. En comptes de prohibir-les, la proposta és limitar-les i usar-les únicament quan és necessari.

2. Proposta d'intervenció

L'objectiu principal de la proposta d'intervenció educativa és l'augment de la motivació, la posada en pràctica i la millora de l'expressió oral de l'alumnat d'ESO i, en concret, de tercer. Mitjançant quatre situacions d'aprenentatge es desenvolupa, no només l'expressió oral sinó que també quatre sabers: el lèxic emocional, la descripció, la narrativa i l'argumentació. Per posar en pràctica aquests sabers i competència s'utilitzen diversos jocs de taula —el Dixit, el Feelinks Revelations, el Story Cubes, el Tabú, el Sí, Senyor Fosc, el Detective Club i la Resistència Àvalon— i per avaluar-ne els resultats diferents estratègies —l'exposició oral, la lectura dramatitzada, el monòleg i el debat—. La proposta s'emmarca en el Decret 175/2022 (Departament d'Educació, 2022) en relació amb el nou currículum d'Educació Bàsica de Catalunya.

Tenint en compte el nou model d'estructuració de l'aprenentatge d'educació bàsica que proposen les situacions d'aprenentatge: activitats inicials, de desenvolupament, d'estructuració i d'aplicació; els jocs de taula s'introdueixen com a activitats d'estructuració. Així, en les activitats inicials l'alumnat es fa conscient de què sap i del que no sobre les competències i sabers que es treballen en aquella situació d'aprenentatge; a continuació, en les activitats de desenvolupament aprèn noves competències i sabers; en les activitats d'estructuració posa en pràctica el que ha après mitjançant els jocs de taula; i, finalment, en les activitats d'aplicació demostra el que ha anat aprenent. L'avaluació és triple: autoavaluació —perquè l'alumnat es faci conscient del seu procés d'aprenentatge— i coavaluació —cosa que permet l'aprenentatge entre iguals— i heteroavaluació —formativa i, per tant, tindrà en compte la millora de l'alumnat—, en el procés final. Els set jocs de taula que s'utilitzen durant les sessions són el Dixit —per practicar el vocabulari emocional i la narració—, el Feelinks Revelations —per treballar el vocabulari emocional—, l'Story Cubes —per la narració—, el Tabú o Blocamots —per descriure—, el Sí, senyor fosc —per practicar el monòleg—, la Resistència Àvalon i el Detective Club —tots dos per l'argumentació—.

Es treballa mitjançant el treball cooperatiu en grups heterogenis de quatre o cinc alumnes —cosa que vol dir que dins del grup hi ha d'haver alumnes amb diferents capacitats i nivells d'aprenentatge, triats prèviament pel professor—, en el qual hi ha un aprenentatge entre iguals, es desenvolupa el lideratge compartit, la corresponsabilitat i la interdependència i la socialització entre els alumnes.

2.1. Context de la proposta d'intervenció i anàlisi de necessitats

El nou currículum d'educació bàsica es basa en sis vectors: aprenentatge competencial, perspectiva de gènere, universalitat, qualitat de l'educació de les llengües, benestar emocional i ciutadania, democràcia i consciència global. Els jocs de taula permeten introduir els sis vectors, com també treballar algunes de les competències transversals: les competències 1 ciutadana, 2 emprenedora i 3 personal, social i d'aprendre a aprendre i específiques de Llengua Catalana i Literatura; sobretot la competència específica 3 la qual es basa en “produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.” (Generalitat de Catalunya, 2022 p.50). S'estableix l'expressió oral com a vehicle que permet l'adquisició d'aprenentatge i coneixement, la qual demana “conèixer les estratègies per prendre i cedir la paraula, desplegar actituds d'escolta activa, expressar-se amb fluïdesa, claredat i el to i el registre adequats, així com posar en joc les estratègies de cortesia i de cooperació conversacional. La producció oral de caràcter formal, monologada o dialogada ofereix marge per la planificació i comparteix, per tant, estratègies amb el procés d'escriptura.” (Generalitat de Catalunya, 2022 p.51). Es treballa també la comprensió oral —competència específica 2—, comprensió i expressió escrita —competències específiques 3 i 4— i la utilització del llenguatge democràtic i no discriminatori —competència específica 10—.

L'alumnat del centre on vaig estar fent les pràctiques —l'institut públic Pompeu Fabra de Badalona— prové de famílies de classe mitjana i classe mitjana baixa. Els nouvinguts en són una minoria, i participen en les aules d'acollida que tenen una durada de dos anys, en les quals es reforça l'aprenentatge i parla catalana. La major part de l'alumnat és castellanoparlant i, fins i tot, la minoria catalanoparlant parla amb els seus companys en castellà —exceptuant, és clar, les hores de Llengua Catalana i Literatura—. Per reforçar la pràctica de l'expressió oral en català s'ha establert una hora a la setmana perquè l'alumnat de primer a tercer d'ESO treballi aquesta competència; cada professor tria la metodologia o metodologies que considera més escaients.

Entre les tècniques per fer parlar utilitzades pel professorat que imparteix classe a tercer d'ESO hi ha: parla en català —conversa lliure entre l'alumnat, per grups que trien ells mateixos; el docent en aquest cas esdevé observador i guia en cas

necessari—, fer exposicions orals —es realitzen aproximadament dues exposicions orals per trimestre, la temàtica de les quals és guiada pel professorat—, jugar a jocs de taula —Dixit, Els homes llop, Story Cubes, Parauleja, etc., sense que s'hagin establert uns objectius pedagògics concrets— i lectura en veu alta. En aquest context, es proposa emprar els jocs de taula —amb uns objectius pedagògics concrets— i integrar-los amb altres activitats.

2.2. Desenvolupament de la proposta d'intervenció

La proposta educativa està plantejada per dur-se a terme durant un trimestre lectiu i cada una de les quatre situacions d'aprenentatge tenen una durada de cinc o sis hores lectiva a classe, les quals es desenvolupen durant una de les quatre hores de Llengua i Literatura Catalana que hi ha establertes setmanalment. (Cassany, 2021) proposa que l'avaluació de la llengua oral compti un 10 % de la nota total de l'assignatura de Llengua Catalana i Literatura. Es suggereix, en canvi, que compti un 25 % de la nota; d'aquest percentatge, un 20 % fa referència a l'autoavaluació, un 20 % a la coavaluació i un 60 % restant a l'heteroavaluació.

2.2.1. El lèxic emocional i l'expressió oral: Feelinks Revelations i Dixit

La riquesa de vocabulari permet enriquir i matisar la comunicació —tant oral com escrita—. Es tracta d'un saber que no es treballa en un curs específic d'educació bàsica, sinó que es desenvolupa durant l'aprenentatge d'una llengua —mai deixem d'aprendre vocabulari nou—. El lèxic emocional augmenta la intel·ligència emocional i el benestar personal de l'alumnat; desenvolupa l'empatia i l'autoconsciència (Goleman, 1996 p.33-34). “A través de l'autoconsciència estarem formant persones més crítiques i més dignes amb elles mateixes i amb els altres, amb la societat en conjunt, i amb més capacitat per integrar-se en ella de manera proactiva i si fos necessari transformar-la.” (Bueno, 2019 p.157)

Els objectius d'aquesta situació d'aprenentatge són, doncs, que l'alumnat conegui i domini el llenguatge emocional i que aprengui a expressar-se oralment amb fluïdesa, correcció i seguretat. Encara que no es treballi específicament de forma teòrica en aquesta situació d'aprenentatge —es pressuposa que es treballa de forma transversal durant el curs i que s'hi incideix en els diferents aspectes que la configuren—, també la correcta expressió escrita. Finalment, la presa de consciència de l'ús de llenguatge no democràtic, així com l'escolta activa i el respecte dels torns de paraula.

Com a activitats inicials per treballar l'expressió oral, es demana a l'alumnat que visualitzi a casa Com comunicar (Universitat Politècnica de Catalunya, 2023), un cas pràctic d'exposició oral —penjat anteriorment al *Classroom*— i faci el test que apareix a la pàgina web. Durant la primera sessió a classe, es torna a visualitzar el vídeo i es comenta els resultats del test de forma oral amb l'alumnat —primer en grups heterogenis de quatre, i després amb tota la classe—. Com a activitat de desenvolupament, es dona una rúbrica sobre expressió oral a través de la qual es va avaluant el procés de millora d'aquesta competència. El docent comenta la rúbrica: com ha de ser una bona expressió oral, quins elements s'han de tenir en compte, què s'avalua i quins graus d'assoliment es preveuen.

Com a activitat inicial per tractar les emocions, es demana a l'alumnat que visualitzi a casa seva la pel·lícula *Del Revés* (Docter, 2015) que estarà penjada al *Classroom*, a partir de la qual ha d'omplir una fitxa sobre el llenguatge no verbal de cada una de les emocions, representades per un personatge del llargmetratge. Durant la primera sessió a classe, partint de les emocions bàsiques que apareixen a la pel·lícula de Pixar: felicitat, tristesa, ira, fàstic i por; es demana a l'alumnat que, de forma individual, escrigui un sinònim per cada una d'aquestes emocions en un full en blanc. Cada alumne disposa de mig minut per escriure tants sinònims com li sigui possible (Garcia et al, 2022). A continuació, s'agrupa l'alumnat en grups de quatre heterogenis —els mateixos que han treballat junts anteriorment—, els quals han de compartir les emocions triades per tal d'ampliar el seu vocabulari emocional. Després d'una posada en comú de deu minuts entre els membres del grup, es demana a un representant de cada grup que exposi els sinònims d'una de les emocions —la resta de grups, podran afegir-ne quan el company hagi acabat— i també el seu significat. Finalment, el docent escriu en un full de paper les diferents emocions i entre tot el grup classe, han d'escriure cada una de les emocions - juntament amb un dibuix que les acompanyi- en un DIN A6.

Durant les dues següents sessions —tercera i quarta sessió—, i com a activitats d'estructuració, l'alumnat juga a dos jocs que els permetrà practicar l'expressió oral i el vocabulari emocional: el *Feelinks Revelations* i el *Dixit*. Abans, però, s'assigna

El *Feelinks Revelations* consisteix en unes targetes amb vocabulari emocional —s'utilitzarà les targetes creades per l'alumnat— i unes targetes amb diferents situacions —s'utilitzaran situacions escrites prèviament pel professorat—, un taulell, fitxes d'empatia i daus. Es col·loca sis de les emocions al voltant del taulell d'empatia —cada una d'elles relacionada amb una fitxa d'emoció— i es llencen els daus. A

continuació el jugador inicial agafa una targeta de situació i la llegeix en veu alta. Cada un dels jugadors ha de decidir quina emoció els despertaria aquella situació i col·loca la fitxa d'emoció corresponent davant seu i, si creu que coneix l'emoció que despertaria a un company: en tal cas, posa una fitxa corresponent a sobre de la fitxa d'emoció del company —que, evidentment, estarà boca avall—. Es llencen els daus —que coincideixen amb dues de les emocions que hi ha al voltant del taulell— i cada jugador decideix quants jugadors han triat aquella emoció. En finalitzar cada torn, es descobreix quants punts d'empatia s'ha aconseguit i s'avança la fitxa d'empatia al taulell. També es canvia una de les emocions. Després que cada jugador hagi fet de jugador inicial, s'acaba la partida i es consulta el nivell d'empatia del grup. Cada alumne ha d'explicar el perquè de la tria de la seva emoció i la del seu company o companya.

El Dixit consisteix en unes cartes amb imatges surrealistes, un taulell amb una pista de puntuació, i un peó i fitxa de votació per jugador. Es reparteixen set cartes a cada jugador i es col·loca un peó de cada jugador al número zero de la pista de puntuació. El jugador inicial tria una carta, diu una emoció i col·loca la carta boca avall. La resta ha de triar una carta d'entre les que té a la seva mà que li suggereixi aquella emoció i la col·loca també boca avall. Es barregen les cartes i es col·loquen al voltant de la pista de puntuació —cada una d'elles associades a un número—. Els jugadors han de triar la carta del jugador inicial i, si l'encerten, fan avançar el seu peó en la pista de puntuació. Després de cada torn, el jugador inicial ha d'explicar per què ha relacionat la carta amb l'emoció. La resta de jugadors han d'explicar també perquè han pensat que la carta era del jugador inicial. Després que cada jugador hagi fet de jugador inicial una vegada, s'acaba la partida. A diferència de la versió oficial del Dixit que és competitiva, es jugarà de forma col·laborativa de manera que, com més avancin els peons, vol dir que més nivell d'empatia hi ha entre els jugadors.

Abans de començar a jugar es reparteix a l'alumnat en grups —heterogenis, triats anteriorment pel docent— de cinc o sis i s'assigna un rol a tres dels jugadors: un dels jugadors vetllarà perquè es compleixin les regles del joc, un altre perquè es garanteixi un tracte respectuós amb la resta dels companys —s'explica què vol dir aquest tracte respectuós i, sobretot, es parla del llenguatge no discriminatori— i els materials del joc de taula i un darrer que es parli en català correcte —se li entrega un diccionari perquè pugui comprovar si té algun dubte lingüístic—. Aquests rols aniran canviant durant cada partida, perquè tots es responsabilitzin de les diferents tasques. S'entrega un full de paper amb les regles del joc a cada participant: les han de llegir, comprendre i debatre —si així i tot els queda algun dubte, el professor els ajuda—. També un full d'autoavaluació i coavaluació perquè cada participant sigui

conscient del que s'està treballant i com ho ha de fer amb relació al treball emocional, l'expressió oral i el rol assignat —en cas que en tingui—.

Com a activitats d'aplicació, durant la cinquena sessió l'alumnat ha de preparar un petit treball inspirat en una de les emocions treballades —el professor haurà escrit en diferents papers cada una de les emocions treballades, i cada alumne n'haurà d'agafar un—. Cada alumne pot triar el format en el qual vol fer el treball, que ha d'estar inspirat en l'emoció que li ha sortit: pot escriure, fer música, dibuixar, fer un moral, etc.; disposa del format analògic que vulgui. Després, ha de preparar una exposició oral de cinc minuts sobre el treball: com l'ha fet, per què, què ha volgut expressar a través del treball i què li suggereix l'emoció que li ha tocat. No s'avalua el treball que duu a terme cada estudiant sobre l'emoció, ja que la finalitat és que faci una bona exposició oral i que cadascú s'expressi com ho prefereixi —es fomenta, per tant, l'autoconeixement de les habilitats i gustos de l'alumnat—.

En la sisena i última sessió, l'alumnat ha de fer una exposició oral d'entre quatre i sis minuts en la qual expliqui com han expressat l'emoció i per quin motiu. Després, els alumnes poden fer preguntes als companys. Aquesta última activitat tindrà triple avaluació: autoavaluació per part de l'alumnat, coavaluació per part dels companys i heteroavaluació per part del professorat.

2.2.2 La descripció i el monòleg: Blocamots i Sí, senyor fosc

La descripció és un dels sabers inclosos en el nou currículum que, tot i que generalment es treballa al primer curs d'ESO, està estretament relacionat amb el vocabulari —transversal en tots els cursos d'educació obligatòria— i la narrativa (Generalitat de Catalunya, 2022). És per això que es proposa desenvolupar la descripció entre el vocabulari i la narrativa. A més a més, permet treballar l'adjectiu i l'adverbi, les oracions i verbs atributius, entre altres.

L'humor, i en concret el monòleg, permet treballar la descripció d'una manera lúdica i no seriosa. Hem parlat ja anteriorment de la importància de la implicació emocional en el procés d'aprenentatge; l'humor ofereix, doncs, beneficis no només de salut i socioemocionals, sinó que augmenta la memòria i la creativitat, bàsics en el procés d'aprenentatge (Liébana, 2015). El monòleg, com a discurs comunicatiu, afavoreix desenvolupar la descripció d'una manera amena.

Els objectius d'aquesta situació d'aprenentatge són, doncs, que l'alumnat conegui i domini el monòleg i que millori en l'expressió oral: en fluïdesa, correcció, seguretat i, sobretot, en llenguatge no verbal, fent servir l'humor. Encara que no es treballi de

forma teòrica específicament en aquesta situació d'aprenentatge —es pressuposa que es treballa de forma transversal durant el curs i que s'hi incideix en els diferents aspectes que la configuren—, també la correcta expressió escrita. Finalment, l'ús de llenguatge no democràtic, així com l'escolta activa i el respecte dels torns de paraula.

Com a activitats inicials, l'alumnat visualitza a casa seva el monòleg d'Eloi Güell (Güell, 2018) que s'haurà penjat prèviament al *Classroom*, perquè es fixi en els elements del monòleg. Partint del monòleg, ha d'avaluar al monologuista amb la rúbrica d'expressió oral on s'hi haurà afegit un apartat d'humor i de comentaris on l'alumnat ha d'escriure els recursos lingüístics que utilitza el monòleg —s'han hagut de treballar anteriorment—. En la primera sessió a classe es torna a veure el monòleg i l'alumnat, repartit en grups de quatre —els mateixos creats en la primera situació d'aprenentatge en el cas que hagin funcionat i si no, el professor forma grups nous—, compara i comenta els resultats obtinguts. Després, un membre de cada grup explica a la resta de companys de classe què és un monòleg, quins recursos lingüístics té i quins han estat els punts forts i febles del monologuista analitzat. Finalment, es comenten les principals figures literàries i recursos que pot contenir el monòleg que genera humor: interacció amb el públic, recursos fònics —entonació i pauses—, recursos morfosintàctics —jocs de paraules, contraposició, etc.—, recursos lèxics i semàntics —metàfores, hipèrbole, dobles sentits, polisèmia, etc.—, dramatització (estil directe) i referències que s'utilitzen durant el monòleg.

Com a activitats d'estructuració, durant la tercera i quarta sessió els alumnes treballaran primer la descripció a través del Tabú o Blocamots, i el monòleg a través del Sí, senyor fosc.

El Tabú o Blocamots és un joc molt senzill de cartes on cada una d'elles conté una paraula destacada, la que cal definir, i cinc altres paraules, les quals el jugador inicial no pot utilitzar per descriure la paraula. El jugador inicial disposa d'un minut per descriure el màxim nombre de paraules que pugui. Quan algú encerta la paraula, posa la carta boca avall i continua descrivint paraules. Si en algun moment fa servir la paraula tabú, en canvi, el seu torn acaba immediatament. Així, es van jugant rondes en la qual cada vegada hi ha un jugador inicial diferent. Després de jugar el doble de rondes que jugadors —cada jugador fa de jugador inicial dues vegades—, el jugador que ha aconseguit que li endevinin més cartes guanya la partida.

El Sí, senyor fosc és un joc de cartes a través del qual l'alumnat posa a prova les seves capacitats d'improvisació i humor. Un jugador és el Senyor Fosc o Rigor Mortis, que esdevé jutge, i la resta l'han de convèncer mitjançant excuses —utilitzant

cartes d'excusa amb un títol, imatge i text— a través de les quals han d'utilitzar un dels tres elements per inventar-se l'excusa, cartes d'acció, amb un dit que assenyalava, que permet culpar a algú altre i amb una mà oberta, que serveixen per interrompre un altre jugador. El jugador inicial fa de Senyor Fosc o màster, el qual s'ha d'inventar l'ambientació i una història i ha d'acusar a la resta de jugadors d'haver fallat en una missió. A partir d'aquest moment els jugadors han de fer servir les seves cartes per inventar excuses i intentar convèncer amb humor. Es juga tantes rondes com jugadors, de manera que tothom faci de Senyor Fosc una vegada.

Abans de començar a jugar es reparteix a l'alumnat en grups —heterogenis, triats anteriorment pel docent— de cinc o sis i s'assigna un rol a tres dels jugadors: un dels jugadors vetllarà perquè es compleixin les regles del joc, un altre perquè es garanteixi un tracte respectuós amb la resta dels companys i els materials del joc de taula i un darrer que es parli en català correcte —aquests rols aniran canviant durant cada partida, perquè tots es responsabilitzin de les diferents tasques—. S'entrega un full de paper amb les regles del joc a cada participant: les han de llegir, comprendre i debatre —si així i tot els queda algun dubte, el professor els ajuda—. També un full d'autoavaluació i coavaluació perquè cada participant sigui conscient del que s'està treballant i com ho ha de fer amb relació al treball emocional, l'expressió oral i el rol assignat —en cas que en tingui—.

Com a activitats d'aplicació, en la cinquena sessió, els alumnes han de treballar en la creació d'un monòleg d'entre dos i tres minuts de durada. Aquest monòleg ha d'incloure descripcions, tot seguint el model d'Eloi Güell. En la sisena i última sessió, els alumnes exposen, de forma individual, el seu monòleg davant de la classe o, si ho prefereixen, poden enregistrar-se en format audiovisual fent el monòleg. Aquesta última activitat té triple avaluació: autoavaluació per part de l'alumnat, coavaluació per part dels companys i heteroavaluació per part del professorat. Més enllà dels elements propis de l'expressió oral, verbal i no verbal, els alumnes han de puntuar als seus companys en termes humorístics i es crea un rànquing dels tres millors monòlegs.

2.2.3 El text narratiu i la lectura dramatitzada: Story Cubes i Dixit

El text narratiu és una tipologia textual que es treballa des de primària i en la qual s'aprofundeix a tercer d'ESO. Aquesta situació d'aprenentatge ha de servir com a introducció a la narrativa, tant de forma teòrica —reconeixent els elements de la narració i tipologies narratives— com pràctica —mitjançant la creació literària—, tema que s'aprofundirà més endavant durant el curs.

La lectura dramatitzada és una eina d'expressió oral que permet treballar la fluïdesa verbal, així com les pauses, la puntuació, l'entonació i la vocalització. La lectura dramatitzada ha de permetre, doncs, més de practicar l'expressió oral, acostar als alumnes a la lectura de textos literaris d'una forma més expressiva, i d'aquesta manera generar el seu interès i atenció.

Els objectius d'aquesta situació d'aprenentatge són, doncs, que l'alumnat conegui i domini la lectura dramatitzada i la narració, practiqui l'expressió escrita i que millori en l'expressió oral: en fluïdesa, correcció i seguretat. Encara que no es treballi específicament de forma teòrica en aquesta situació d'aprenentatge —es pressuposa que es treballa de forma transversal durant el curs i que s'hi incideix en els diferents aspectes que la configuren—, també la correcta expressió escrita. Finalment, l'ús de llenguatge no democràtic, així com l'escolta activa i el respecte dels torns de paraula.

Per treballar la narrativa, els alumnes veuen a casa un vídeo —prèviament penjat al *Classroom*— d'una lectura dramatitzada d'El conte de Quim Monzó (Llopis, 2021) en la qual han d'apuntar, a més de la rúbrica d'expressió oral —sense incloure l'apartat de llenguatge no verbal—, els elements concrets de la lectura dramatitzada: accent, entonació, ritme, velocitat, volum i veu. Com a activitat inicial a l'aula, es torna a veure el vídeo i, en grups de quatre —els mateixos creats en la primera situació d'aprenentatge— han de comentar com s'ha avaluat la rúbrica i quins elements constitueixen la lectura dramatitzada. Es determina, finalment, quins són els elements que constitueixen la lectura dramatitzada.

Com a activitat de desenvolupament, en la primera activitat de classe es determinen els elements que constitueixen la narrativa i en concret les diferències entre la novel·la —utilitzant com a exemple els llibres que els alumnes hagin llegit durant aquest curs— i el conte —amb exemples d'una reinterpretació del conte popular la Caputxeta Vermella (Finn, 1995) i Tarda de Cinema de Mercè Rodoreda (Rodoreda, 2010). A casa l'alumnat omple un document sobre les característiques d'un conte i una novel·la i penjar-ho al *Classroom* i se'ls avalua a través de la plataforma—.

En la segona i tercera sessió, com a activitats d'estructuració, els alumnes creen narracions mitjançant els jocs Story Cubes i Dixit. L'Story Cubes consisteix en nou daus amb sis cares diferents cada un —hi ha diferents temàtiques, d'entre les quals es pot triar la que pugui resultar més atractiva pels alumnes o que permeti treballar el que més interessi—. Es divideix la classe en grups de cinc o sis alumnes, cada un dels quals disposa d'una còpia del joc. En les primeres partides es defineix un jugador inicial, el qual llença els daus i ha d'introduir la història. Els següents jugadors la continuen, fins que l'últim la finalitza. Quan els alumnes hagin entès la dinàmica del joc, es pot augmentar la dificultat del joc de manera que el primer dau serveixi per introduir el temps narratiu, el segon per la localització i el tercer el personatge, els tres daus següents pel nus i els tres últims pel desenllaç. Pel que fa al Dixit, el funcionament és el mateix que l'Story Cubes, a diferència que en comptes de daus s'utilitzen cartes —se'n reparteixen set a cada jugador, d'entre les quals n'han de triar una—. Es juguen el doble de rondes que jugadors perquè cada jugador faci de jugador inicial dues vegades.

D'entre les històries que es vagin creant, poden agafar idees —de fet, fora interessant que anessin prenent apunts sobre les històries que es van generant— per la creació de la història que hauran de llegir en la darrera sessió de forma dramatitzada. Abans de començar a jugar es reparteix a l'alumnat en grups —heterogenis, triats anteriorment pel docent— de cinc o sis i s'assigna un rol a tres dels jugadors: un dels jugadors vetllarà perquè es compleixin les regles del joc, un altre perquè es garanteixi un tracte respectuós amb la resta dels companys i els materials del joc de taula i un darrer que es parli en català correcte —aquests rols aniran canviant durant cada partida, perquè tots es responsabilitzin de les diferents tasques—. S'entrega un full de paper amb les regles del joc a cada participant: les han de llegir, comprendre i debatre —si així i tot els queda algun dubte, el professor els ajuda— També un full d'autoavaluació i coavaluació perquè cada participant sigui conscient del que s'està treballant i com ho ha de fer amb relació al treball emocional, l'expressió oral i el rol assignat —en cas que en tingui—.

Com a activitats d'aplicació, en la quarta i cinquena sessió, els alumnes redacten una història a mà d'entre cent vuitanta i dues-centes paraules, i practiquen la lectura dramatitzada en grups de quatre. Els membres del grup, s'han d'ajudar entre ells, tant per millorar la història com la seva manera de narrar. En la sisena sessió l'alumnat fa una lectura dramatitzada de la seva història. Aquesta última activitat té triple avaluació: autoavaluació per part de l'alumnat, coavaluació per part dels companys i heteroavaluació per part del professorat. Més enllà dels elements d'expressió oral que s'han anat treballant, els alumnes valoren la qualitat de l'obra i

la seva originalitat. Es creen dos rànquings: un de les tres millors històries i un altre de les tres millors lectures dramatitzades.

2.2.4. L'argumentació i el debat: *Detective Club* i *La resistència Àvalon*

L'argumentació és un gènere discursiu que es treballa en educació bàsica, sovint a tercer d'ESO, que permet que l'alumne aprengui a persuadir i convèncer. Això és útil, no només per aconseguir aprendre a construir discursos lògics, sinó que també per evitar ser manipulats. Conèixer les fal·làcies, en canvi, serveix per desmuntar raonaments il·lògics i prendre consciència dels intents sofistes de manipulació a través de la paraula. Els debats són una tècnica comunicativa que enfronta idees o opinions sobre un tema determinat que permet millorar les habilitats comunicatives i també fomentar "la seguretat, el treball en equip, la creativitat, la documentació, l'anàlisi, la construcció d'un discurs, la planificació i la presa de decisions." (Xarxa Vives, 2023).

Els objectius d'aquesta situació d'aprenentatge són que l'alumnat conegui i domini l'argumentació i les fal·làcies, i que perfecciona la seva expressió oral: en fluïdesa, correcció i seguretat, i en concret el debat. Encara que no es treballi específicament de forma teòrica en aquesta situació d'aprenentatge —es pressuposa que es treballa de forma transversal durant el curs i que s'hi incideix en els diferents aspectes que la configuren—, també la correcta expressió escrita. Finalment, l'ús de llenguatge no democràtic, així com l'escolta activa i el respecte dels torns de paraula.

Per treballar l'argumentació es demana a l'alumnat que visualitzi un vídeo de la darrera final de Lliga Debat de Secundària i Batxillerat de la Xarxa Vives d'Universitats (Xarxa Vives, 2023) a través del qual avaluï els diferents integrants que participen en el debat a partir de la rúbrica sobre expressió oral. També s'han d'intentar definir els elements que configuren un debat. Com a activitat inicial, es tornen a veure alguns minuts del vídeo a classe i, en grups de quatre es posa en comú els elements del debat i els resultats de la rúbrica. Finalment, es determina quins són els elements que constitueixen un debat a través del Manual de participació de la Lliga de Debat de la Xarxa Vives (Xarxa Vives, 2023).

Com a activitats de desenvolupament, durant la segona sessió a l'aula es parla de forma breu sobre l'argumentació, el debat i les fal·làcies, es llegeix un text argumentatiu per extreure'n les característiques, es repassa les característiques del debat i es llegeixen fal·làcies que s'identificaran de forma conjunta entre tota la

classe. A casa, per practicar, han d'omplir dos documents: un sobre les parts i elements d'un debat i un altre per identificar fal·làcies.

Com a activitats d'estructuració, en la tercera i quarta sessió i per posar en pràctica l'argumentació, es juga al *Detective Club* i a la Resistència Avalon. El *Detective Club* consisteix en una baralla de cartes surrealistes -podrien utilitzar-se les cartes del Dixit- i un peó i una llibreta per cada jugador menys un. El jugador inicial escriu una mateixa paraula en totes les llibretes menys en una, la qual deixa en blanc. Barreja les llibretes i n'entrega una a cada jugador. Tots els jugadors menys el jugador inicial reben set cartes, miren en secret la llibreta i han de triar una carta que encaixi amb el que hi ha apuntat a la llibreta —el jugador que no hi té apuntat res ha de seleccionar una carta la més ambigua possible perquè la resta no descobreixi que és l'impostor—. A continuació, començant pel jugador situat a la dreta del jugador inicial i seguint l'ordre de les agulles del rellotge, cada jugador ha d'argumentar perquè ha triat la seva carta. Després que tothom hagi argumentat, cada jugador —incloent el jugador inicial— ha de situar el peó sobre la carta de l'impostor. Cada detectiu que hagi votat a l'impostor rep tres punts i, si l'impostor rep un o cap vot, rep cinc punts. A continuació s'escriu en un full la puntuació de cada jugador, es tria un altre jugador actiu i comença una altra ronda. Es fa tantes rondes com jugadors hi hagi, ja que d'aquesta manera cada jugador pot fer de jugador actiu una vegada.

Pel que fa a la Resistència Àvalon, està ambientada en la mitologia artúrica —fora convenient que paral·lelament al joc es treballés la novel·la cavalleresca i de cavalleries, ja que permet utilitzar el rol per motivar en l'aprenentatge—. Es tracta d'un joc de rols ocults que divideix l'alumnat en lleials al rei Artús i a Mordred. Es reparteixen les identitats de forma secreta, de manera que els lleials al rei Artús han d'aconseguir superar tres gestes i els lleials a Mordred boicotejar-les. Al començament del joc els lleials a Mordred es reconeixen entre ells i, posteriorment, Merlí els reconeix sense que aquests el descobreixin. En cada ronda, el líder ha de triar als membres de l'equip que hauran de dur a terme la missió. Els jugadors decideixen en secret si estan d'acord o no en la tria. A continuació els membres de l'equip han d'optar per superar o boicotejar la gesta en secret. Si tothom ha triat èxit, la gesta és un èxit; si un o més membres han triat fracàs, la gesta fracassa. A continuació cada membre ha d'argumentar el què i per què ha triat —evidentment, pot dir o no la veritat—. La ronda finalitza. Si tres rondes fracassen, els partidaris de Mordred han guanyat la partida. Si tres rondes són un èxit, els partidaris de Mordred es reuneixen per decidir qui és Merlí. Si l'encerten guanyen la partida, si no guanyen la partida els partidaris del rei Artús.

Abans de començar a jugar es reparteix a l'alumnat en grups —heterogenis, triats anteriorment pel docent— de cinc o sis i s'assigna un rol a tres dels jugadors: un dels jugadors vetllarà perquè es compleixin les regles del joc, un altre perquè es garanteixi un tracte respectuós amb la resta dels companys i els materials del joc de taula i un darrer que es parli en català correcte —aquests rols aniran canviant durant cada partida, perquè tots es responsabilitzin de les diferents tasques—. S'entrega un full de paper amb les regles del joc a cada participant: les han de llegir, comprendre i debatre —si així i tot els queda algun dubte, el professor els ajuda—. També un full d'autoavaluació i coavaluació perquè cada participant sigui conscient del que s'està treballant i com ho ha de fer amb relació al treball emocional, l'expressió oral i el rol assignat —en cas que en tingui—.

Com a activitats d'aplicació, en la cinquena sessió l'alumnat prepara un debat sobre si el Quixot hauria d'haver cremat o no el Tirant lo Blanc —perquè aquest debat es realitzi de forma satisfactòria, l'alumnat hauria d'haver treballat prèviament la novel·la de cavalleries i la novel·la cavalleresca i en concret, és clar, Tirant lo Blanc—. Es divideix la classe en dos equips: un equip parlarà a favor de la tesi i l'altre en contra. Tots dos grups han de buscar arguments i proves. En la sisena sessió es duu a terme el debat: el debat s'organitza en una seqüència establerta d'intervencions amb un límit de temps, on es presenta la tesi de cada equip, a cada ronda es van aportant arguments i, després, proves a favor de cadascun dels equips. Un cop presentat, hi ha una conversa oberta on es repliquen arguments i proves. Finalment, hi ha un torn de resum d'idees per cada bàndol. Un cop acabat el debat, cada participant vota a favor o en contra de la tesi. A partir del resultat de la votació, s'emet una sentència. Igual que en els casos anteriors, l'avaluació d'aquesta activitat serà triple: autoavaluació, per part del mateix alumnat, coavaluació per part dels companys i heteroavaluació per part del docent. En el debat s'avaluen també els coneixements sobre les novel·les de cavalleries i cavalleresca.

2.3. La tria de jocs

Els jocs de taula afavoreixen treballar l'expressió oral pel simple fet que jugar és una activitat social, que permet reunir persones al voltant d'una taula de joc i que, mentre es juga, és habitual que les persones parlin entre elles. També es treballa l'escolta activa, la tolerància a la frustració i l'atenció —element imprescindible per l'aprenentatge i que, en canvi, s'està perdent a causa de l'abús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació— (L'Ecuyer, 2019).

De la gran quantitat de jocs de taula que hi ha actualment al mercat, una de les limitacions que trobem en jocs que permeten practicar l'expressió oral en català, és la manca de publicacions en llengua catalana. Hi ha iniciatives i plataformes com el Consorci Per la Normalització Lingüística que tenen cercadors de jocs de taula en català (CPNL, 2023), però el fet que hi hagi pocs jocs de taula publicats en català, resulta un desavantatge per poder practicar-ne la llengua. Així com se'n publiquen molts en anglès, francès, alemany i castellà, ens trobem amb la problemàtica que, fins i tot editorials catalanes, publiquen molts més títols en castellà que no pas en català. Quan se n'ha preguntat el motiu a Devir, editorial líder en el sector amb seu a Catalunya, aquesta ha informat que molts jocs no es publiquen en català per raons comercials i que, a l'hora de decidir si publicar o no un joc en aquest idioma, es considera el tipus de joc, la dificultat i el perfil del jugador, per saber si tindrà no sortida al mercat. Més enllà de l'idioma —de fet, la majoria dels jocs triats són publicats en castellà, i el que s'ha fet ha estat adaptar-los—, en el moment de decidir els jocs de taula idonis, s'ha tingut en compte el nivell de dificultat, l'accessibilitat en la compra i, sobretot, les capacitats i sabers que permeten treballar. Aquest fet està a punt de canviar gràcies al nou decret CLT/2674/2023 (Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, 2023) sobre la subvenció de publicació de jocs de taula en llengua catalana, cosa que afavorirà que es jugui en català.

Per cada un dels quatre sabers: vocabulari emocional, descripció, narrativa i argumentació, s'ha triat dos jocs amb diferent nivell de dificultat: això ha de permetre que, o bé cada alumne triï, amb l'ajuda del docent, la complexitat que millor s'adeqüi a les seves capacitats, o bé que tota la classe jugui primer al joc més senzill i, després, al joc que requereix més destresa, de manera que s'augmenti la dificultat de forma progressiva. A continuació, veiem els jocs que s'han escollit per treballar cada un dels coneixements.

Per treballar el lèxic emocional, s'utilitzen dos jocs: el Feelinks Revelations i el Dixit. El Feelinks Revelations (Bidault i Roubira, 2019) és un joc de taula en castellà publicat per l'editorial Mercurio, del qual se n'usa la mecànica i els components excepte les cartes —això vol dir el taulell central, el marcador d'empatia, els daus i les fitxes d'empatia—, que s'adapten al català. És un joc col·laboratiu que facilita el treball en equip i la cohesió de grup; també permet desenvolupar l'autoconsciència emocional i l'empatia. Com s'ha comentat anteriorment, es tracta que els estudiants relacionin situacions amb les emocions que els poden evocar —i que, per tant, reflexionin sobre l'emoció que els genera a ells i la que creuen que pot sentir un company o companya— i que argumentin o expliquin el perquè. També pot emprarse per tractar conflictes o, encara millor, per prevenir-ne, a través de la redacció de

determinades situacions. En tractar-se d'un joc que obliga l'alumnat a expressar-se emocionalment i compartir el seu interior és imprescindible que es generi abans un clima a l'aula de confiança i seguretat —a través d'activitats que ho facilitin—. En cada partida, l'alumnat pot decidir no explicar la relació d'una emoció i situació —d'aquesta manera, l'alumne ha de sentir que, tot i l'ambient lúdic i informal, es troba en un espai segur—.

El Dixit (Roubira, 2021) és un joc publicat a Espanya per Libellud en una edició multi idioma: català, portuguès i espanyol; tot i que és independent de l'idioma. Pot utilitzar-se qualsevol de les edicions que hi ha publicades al mercat, ja que el funcionament és el mateix en totes elles. Permet desenvolupar l'empatia, l'escolta activa, la creativitat, la imaginació i l'autoconeixement. El fet que l'adaptació que se'n faci sigui col·laborativa, permet treballar també en equip i generar cohesió de grup. En aquest cas, s'ha decidit usar-lo per practicar el vocabulari emocional, encara que s'hauria pogut emprar per practicar algun altre tipus de vocabulari o saber —ja que les cartes són prou ambigües perquè es puguin utilitzar per diferents finalitats—. També el fet que s'hagi de raonar el perquè de la relació entre carta i emoció obliga a l'estudiant a practicar l'expressió oral. Tal com fem amb el Feelinks Revelations, cada jugador haurà d'expressar perquè ha relacionat la carta amb aquella emoció i el motiu pel qual creu que el company ha triat aquella carta. S'hauria pogut usar també el Codi Secret: consisteix en una graella de vint-i-cinc cartes amb paraules aleatòries, que l'alumnat ha de relacionar —es podria adaptar escrivint papers amb lèxic emocional—, o el Pispá: un joc de creació de paraules amb cartes, on cada carta correspon a una lletra i els jugadors veuen les cartes que té la resta però no les seves.

Per practicar la descripció s'utilitza el Tabú o Blocamots —com que el joc no és publicat en llengua catalana, s'han utilitzat cartes descarregades de parlacatalana.com (Parla Catalana, 2023) —. Es tracta d'un joc semicooperatiu —ja que els jugadors han d'intentar endevinar la paraula que està descrivint el jugador inicial—, que fomenta l'escolta activa, el respecte pels companys i, sobretot, els elements lingüístics propis de la descripció. S'hauria pogut usar també el Dixit, adaptat a algun tipus de vocabulari específic sobre llengua i literatura, per exemple, amb relació a categories gramaticals, gèneres literaris, autors o títols d'obres, etc., o el Freedom of Speech, que és un joc similar, però que no conté el caràcter educatiu del Blocamots.

El joc que s'ha triat per practicar el monòleg és el Sí, Senyor Fosc (Bonifacio et al, 2015), publicat en castellà per l'editorial Edge Entertainment amb el títol Sí, Señor

Oscuro —en qualsevol de les dues edicions que existeixen—. Per poder adaptar el joc en català, es proposa sobreescrivre el que hi diu —el títol i la frase— amb una etiquetadora. En tractar-se d'un joc narratiu de fantasia i humor sobre el fet d'inventar-se excuses, permet desenvolupar la imaginació i creativitat, la paciència, l'escolta activa, i la relació de conceptes. També implica utilitzar recursos lingüístics relacionats amb la persuasió —cosa que es desenvoluparà més endavant quan es tracti dels textos argumentatius i el debat— i l'humor. Hi ha altres jocs similars com el *Cards Against Humanity* —però no disposa del factor inventar històries— que podrien utilitzar-se com a alternativa al joc en qüestió.

Per crear històries orals, s'utilitza l'*Story Cubes* i el *Dixit*. L'*Story Cubes* (O'Connor, 2020), és un joc de daus —en concret, cada una de les seves versions disposa de nou daus amb sis cares diferents a cada un d'ells— publicat per Zygomatic que possibilita desenvolupar la imaginació, la creativitat, l'empatia, el respecte, la relació de conceptes i l'agudes visual. El *Dixit* (Roubira, 2021), a diferència de l'*Story Cubes*, no disposa de daus, sinó de cartes, amb il·lustracions molt més complexes, per la qual cosa es considera un joc més difícil i molt menys explícit. Permet, però, treballar les mateixes competències o habilitats que l'*Story Cubes*. Tots dos tenen diverses versions publicades, d'entre les quals funcionen totes igual de bé —en el cas d'*Story Cubes* hi ha el joc clàssic i altres edicions i expansions específiques; el *Dixit* existeix en format clàssic i *Odyssey* (aquest segon permet augmentar el nombre de jugadors), i hi ha també varies expansions—.

En el cas que hagués existit la versió en català, s'hauria pogut utilitzar el joc *Días de Radio* —un joc de cartes amb text que permet treballar diferents gèneres narratius i, fins i tot, disposa de material per votar els narradors i les històries que més han agradat— o *Black Stories*, —en qualsevol de les versions que hi ha actualment al mercat— un altre joc de cartes amb text on hi ha escrit el final d'una història i, a través de preguntes, els jugadors han de descobrir què ha passat. El que és especialment interessant d'aquest segon joc és que s'altera l'ordre clàssic de la narració: introducció, nus i desenllaç; i és que, partint del desenllaç s'ha d'intentar reconstruir la història.

Per treballar l'argumentació s'ha triat el *Detective Club* —i no es disposa del joc, podria jugar-se amb les cartes del *Dixit*, ja que són similars— i *La resistència Àvalon*. En el *Detective Club* (Nevskiy, 2019) és un joc publicat per Blackrock Games en el qual el jugador inicial ha de triar una paraula que la resta de jugadors, menys un, han de relacionar amb una de les cartes que tenen a la mà —podria especificar-se el tipus de paraula que ha d'escriure, per exemple noms verbs, adjectius, adverbis i,

dins d'aquestes categories, una tipologia en concret—. Això obliga el jugador inicial a treballar la imaginació i la creativitat. La resta de jugadors, que han de relacionar la paraula amb una carta, desenvolupen la relació, l'agudesa visual la imaginació i la creativitat, entre altres. El jugador

El segon joc per desenvolupar l'argumentació és la Resistència Àvalon (Eskridge, 2021). Es tracta d'un joc publicat per Devir en castellà, que es pot adaptar fàcilment en català utilitzant una etiquetadora i sobreescrivint els títols que apareixen a les cartes. Es tracta d'un joc de rols ocults en el qual l'alumnat rep una carta que li indica quin personatge i bàndol representa. El joc està ambientat en la mitologia artúrica, motiu pel qual fora interessant treballar-lo alhora que les novel·les de cavalleries i cavalleresques. Per afegir interacció i argumentació al joc, després de cada missió els jugadors hauran de raonar per què formen part del grup dels bons i qui d'entre els jugadors creuen que formen part de cada bàndol. Permet treballar, més enllà de l'argumentació, la imaginació, la creativitat, la cooperació, la memòria, la tolerància a la frustració, l'autoconeixement el respecte, la presa de decisions i l'atenció entre altres. Entre els jocs triats és el més difícil i el que requereix que el grup estigui més cohesionat i implicat en el joc, que si algun d'ells desconnecta de la partida, el joc deixa de ser interessant per la resta. Si existís en català, s'hauria pogut jugar al Portero Baldomero —es disposa d'una graella de paraules, d'entre les quals tots els jugadors menys un saben a quines han de fer referència; hi ha diferents graelles, cada una de les quals té una temàtica en concret, per la qual cosa es podrien treballar els camps semàntics—. S'han descartat també tant Homes llop de Castronegro com Secret Hitler, ja que tots dos jocs de rol funcionen per eliminació de personatges, per la qual cosa els alumnes podrien desconnectar del joc i boicotejar l'activitat a causa del seu avorriment.

A l'hora de jugar, és important la cohesió i implicació dels membres del grup. I és que, si un dels membres no s'implica, sigui perquè no entén el funcionament del joc o perquè li sembla massa fàcil o massa difícil o, simplement, pot boicotejar a la resta del grup. El joc, altrament, pot ajudar a generar cohesió de grup, a la coneixença entre els seus membres, a treballar l'escolta activa, el respecte, l'empatia, [altres elements que es poden treballar amb els jocs de taula]. Així, a través dels jocs de taula es poden treballar diferents competències, especialment la competència transversal 3, la competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

3. Pràctica dels jocs i anàlisi dels resultats

Durant el període de pràctiques del màster, es van poder dedicar quatre sessions a l'aula per implementar els jocs de taula —d'una hora de durada cada una— amb un grup classe de tercer d'ESO de l'institut públic Pompeu Fabra de Badalona. En aquestes sessions es va fer una petita introducció sobre els sabers i competències que es volien treballar i, posteriorment, es va jugar als dos jocs que permetien posar-los en pràctica.

Tenint en compte que no es disposa del temps requerit per dur a terme les situacions d'aprenentatge segons la programació —això vol dir cinc o sis hores per cada una de les situacions—, s'han d'adaptar les activitats al temps. Durant cada una de les quatre sessions es dediquen aproximadament vint minuts a explicar teoria, trenta minuts per jugar als dos jocs de taula i deu minuts per reflexionar sobre el joc omplint un qüestionari, els resultats del qual s'exposen a continuació. Una altra limitació a l'hora de fer l'anàlisi és que la major part de l'alumnat prova únicament un dels dos jocs establerts per treballar un saber en concret, raó per la qual les dades obtingudes fan referència a un bloc de dos jocs i no a cada joc. Tampoc es disposa de prou temps per dur a terme les sessions finals d'avaluació i, per tant, comprovar l'afectivitat de la praxi durant les sessions de joc. D'altra banda, s'ha de tenir present que la mostra no és significativa, ja que s'ha pogut jugar únicament amb un grup classe de vint-i-dos alumnes, amb la casuística corresponent.

Malgrat aquestes limitacions, la pràctica el consegüent qüestionari contestat per l'alumnat i l'observació participant permeten descobrir el nivell d'acceptació dels jocs i, per tant, la motivació que desperta aquesta metodologia en l'alumnat, les possibilitats de posar en pràctica les competències i els sabers concrets i serveix a l'alumnat per autoregular el seu aprenentatge.

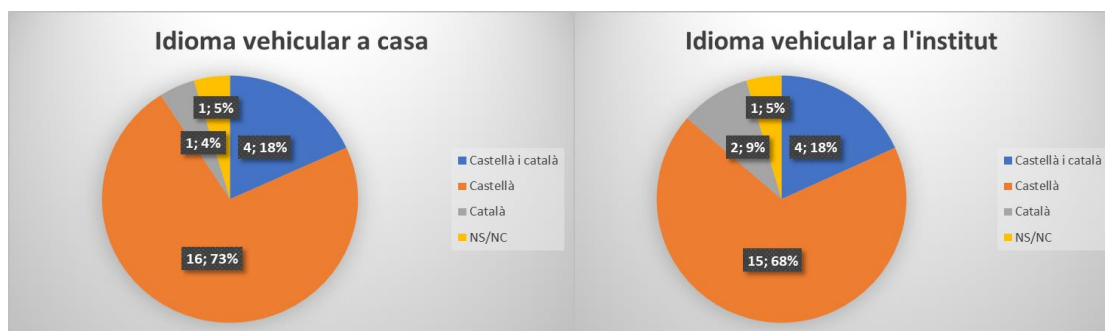
Durant les quatre sessions en les quals duu a terme l'activitat, s'explica breument la teoria i de seguida reparteix l'alumnat per grups —es va demanar prèviament al mentor de les pràctiques quina era la millor estratègia per agrupar l'alumnat i es va decidir que ells mateixos formessin els grups—. La resposta general davant tres de les quatre sessions de joc és molt satisfactòria. Es reparteix un full amb les instruccions del joc de taula per grup i, l'encarregat de la normativa del joc es posa a llegir-lo —s'hauria hagut de fer més còpies perquè tots els membres del grup tinguessin les regles i que poguessin debatre sobre el seu funcionament—. Pel que fa a la sessió d'argumentació, costa que l'alumnat entengui les regles del joc. Probablement, s'hauria hagut d'explicar de forma oral i anar resolent dubtes, però no es disposava de prou temps. L'activitat engresca l'alumnat, per la qual cosa es

mostren motivats a jugar. Si bé és cert que sovint se sent parlar castellà, cosa que vol dir que probablement no s'incideix prou en aquest fet. La retroalimentació oral per part de bona part de l'alumnat és excel·lent, cosa que queda reflectit en les respostes dels formularis.

El qüestionari que s'entrega a l'alumnat conté deu preguntes que fan referència a la pràctica dels jocs de taula: grau de satisfacció de l'activitat; ús del català; expressió oral; comprensió escrita i competència ciutadana i personal, social i d'aprendre a aprendre. Continuant amb el model utilitzat en les rúbriques de les situacions d'aprenentatge, per cada pregunta hi ha tres possibles respostes amb relació al grau d'assoliment o satisfacció, de major a menor. L'últim dia de sessió de jocs es demana, a més a més, quin joc ha agradat més i quin menys, quin joc creuen que els havia servit més per aprendre i quin menys, quin és el seu idioma vehicular a casa i al centre educatiu i quantes hores a la setmana usen el telèfon mòbil. Es demana que es contesti de forma anònima a totes les preguntes. Alguns alumnes no les contesten totes, raó per la qual s'ha afegit no sap/ no contesta —a partir d'ara NS/NS— com a quarta opció. Veiem, doncs, els resultats obtinguts.

Un 73 % de l'alumnat manifesta que el castellà és el seu idioma vehicular a casa, un 18 % que a casa es parlen els dos idiomes i només un alumne ha afirmat que parla únicament en català a casa. Quan es pregunta sobre l'idioma vehicular a l'institut, un 68 % proclama que l'idioma vehicular és el castellà, un 18 % el castellà i el català i només un 9 % el català. Aquest fet posa de manifest el què es comentava en el marc teòric i és que, a Catalunya, bona part dels estudiants d'ESO parlen en castellà.

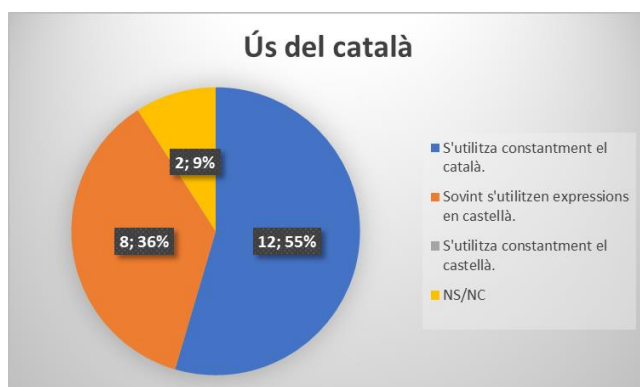
Figura 6. Idioma vehicular a casa i a l'institut entre l'alumnat de tercer d'ESO D de l'institut Pompeu Fabra de Badalona

Font: creació pròpia.

Fins i tot, en la mateixa sessió de joc, l'objectiu del qual és posar en pràctica l'expressió oral, bona part de l'alumnat més d'un 30 % utilitza sovint expressions en castellà. Això reforça la necessitat de tenir una bona base d'expressió oral que permeti a l'alumnat guanyar seguretat i confiança en si mateix, també que es disposi d'eines lingüístiques per tenir fluïdesa en català.

Figura 7. Ús del català en les sessions de joc

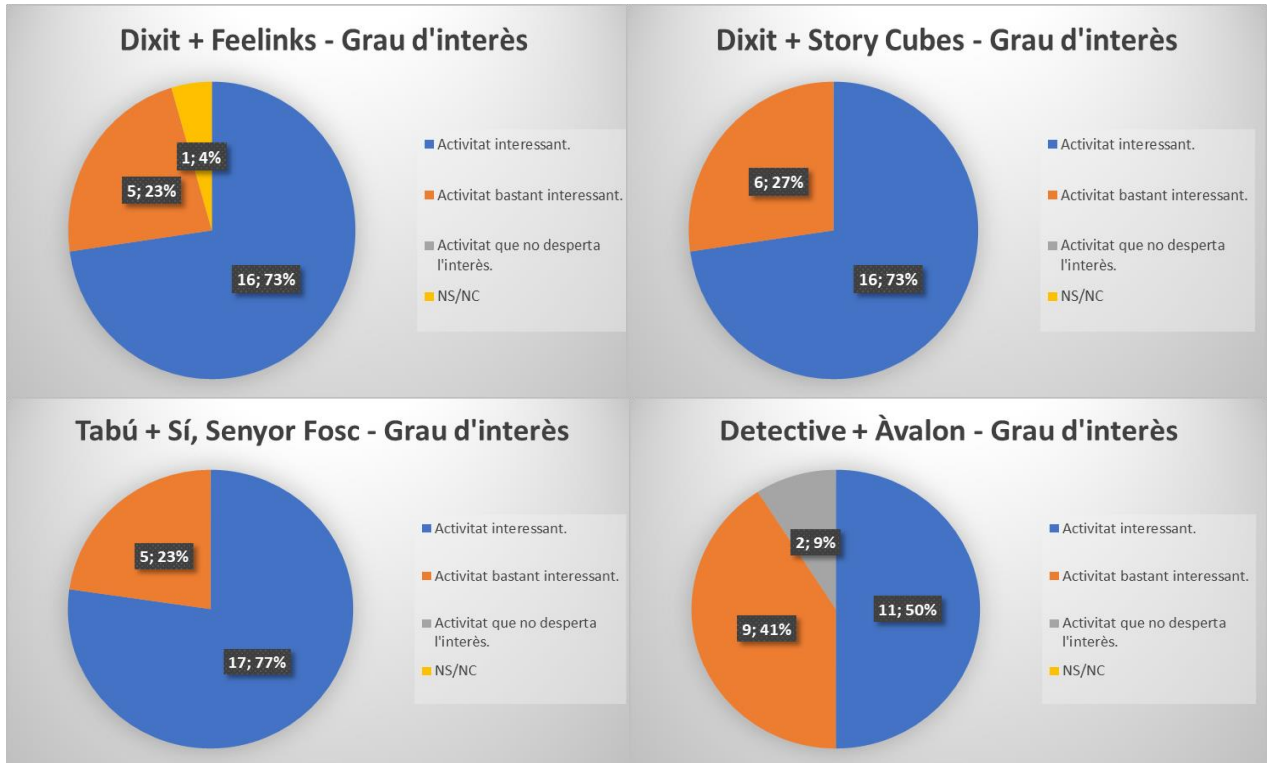
Font: creació pròpia.

Pel que fa al grau d'interès que ha despertat l'activitat en la pràctica de l'expressió oral, es pot afirmar que l'activitat ha tingut molt bona rebuda entre els estudiants — cosa que es va poder comprovar a través de l'observació participant i s'ha pogut confirmar a través dels resultats obtinguts dels qüestionaris—. La major part de l'alumnat —entre un 50 i un 77 %, segons el joc—, assegura que la sessió els sembla interessant. Només un 9 % de l'alumnat reconeix que una de les sessions de joc no ha despertat el seu interès. Així, al voltant d'un 75 % d'estudiants considera que els jocs per treballar el vocabulari emocional, la narració i la descripció i l'humor són interessants. Els jocs per practicar l'argumentació, en canvi, desperten l'interès únicament del 50 % de l'alumnat. Aquests dos jocs —el Detective Club i la Resistència Àvalon— són més complicats que la resta tant pel saber que posen pràctica, l'argumentació —que no s'havia treballat prèviament a la sessió del joc— com per la dificultat que ofereix el joc, ja que necessita un major grau de cohesió de grup i implicació dels membres perquè el joc funcioni. Es creu que, si s'hagués pogut desenvolupar tota la situació d'aprenentatge, l'alumnat hauria adquirit el saber necessari per gaudir més del joc. També s'hauria pogut explicar el joc en forma oral i no escrita, cosa que no va ser possible tenint en compte el poc temps del qual es va

disposar durant la sessió de joc. Aquest fet coincideix amb els jocs que han agradat més.

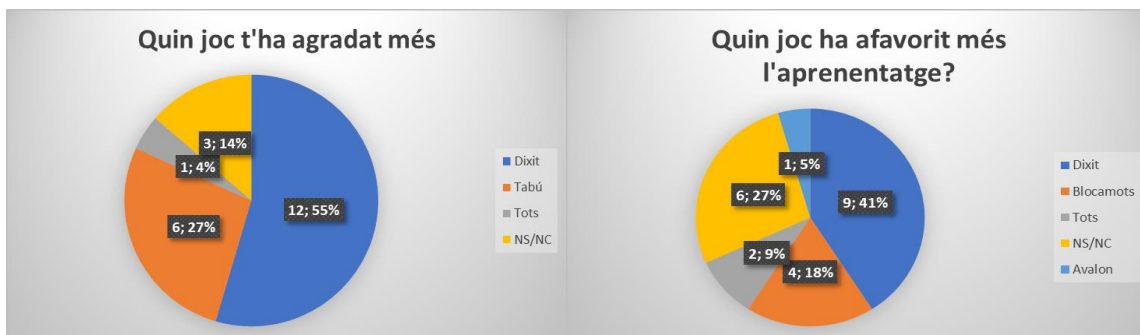
Figura 8. Grau d'interès que desperten els jocs

Font: creació pròpia.

Més de la meitat de l'alumnat, un 55 %, està d'acord en el fet que el Dixit ha estat el seu joc preferit, seguit del Tabú que és el preferit d'un 14 % de l'alumnat. Aquest fet es relaciona amb la percepció d'aprenentatge. L'alumnat considera que el Dixit és el joc que afavoreix més l'aprenentatge, seguit del Tabú. En general, l'alumnat considera que els jocs els han servit per aprendre. Els jocs que més els han permès aprendre han estat els jocs sobre la creació d'històries: el Dixit i l'Story Cubes, i els que menys els que estan relacionats amb l'argumentació: el Detective Club i La Resistència Àvalon.

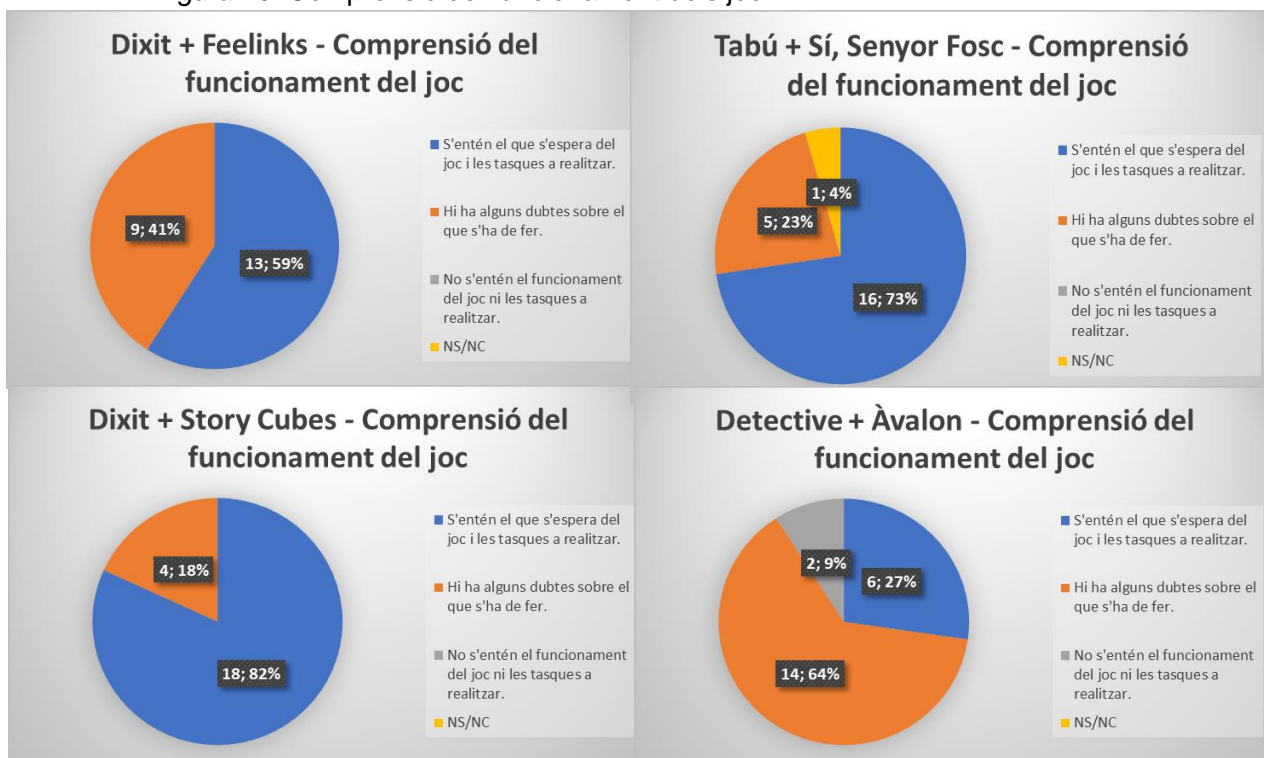
Figura 9. Quin joc ha agradat més i ha afavorit més l'aprenentatge

Font: creació pròpia.

El nivell d'interès que desperten els jocs i la percepció d'aprenentatge es relaciona amb el nivell de comprensió del funcionament dels jocs. Els jocs que més agraden i són percebuts com més procuradors de l'aprenentatge són, en general, els jocs més fàcils —tant mecànicament com competencialment—. Els jocs més difícils, en canvi, són percebuts com menys interessants i menys facilitadors de l'aprenentatge. Recordem que la motivació s'afavoreix quan l'aprenentatge suposa un repte: que no sigui massa fàcil però sí assequible. S'entrega un full amb les instruccions del joc, el qual han de llegir i consensuar com es juga i, si tenen dubtes, demanar-ho al docent. Hi ha un únic docent per tots els grups, cosa que fa que, si hi ha molts dubtes, l'alumnat s'hagi d'esperar a rebre la resposta. Com s'ha comentat, hauria estat interessant poder explicar el joc de forma oral, però no es va disposar del temps necessari.

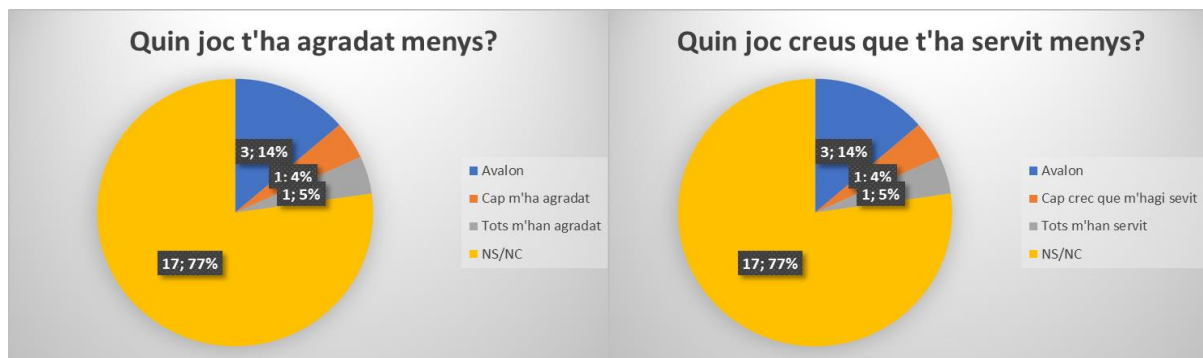
Figura 10. Comprensió del funcionament dels joc

Font: creació pròpia.

Quan es pregunta, en canvi, quin joc els ha agradat menys, la major part de l'alumnat, un 77 %, deixa la resposta en blanc i un 14 % considera que el joc que menys havia agradat era La Resistència Àvalon. Aquest percentatge coincideix amb els jocs que han generat menys aprenentatge. L'alumnat té més clar els jocs que més han agradat que no pas els que no han agradat, cosa que reforça la idea que, en general, l'activitat agrada. Com veiem, l'alumnat ha percebut de forma correlativa l'interès i aprenentatge dels jocs.

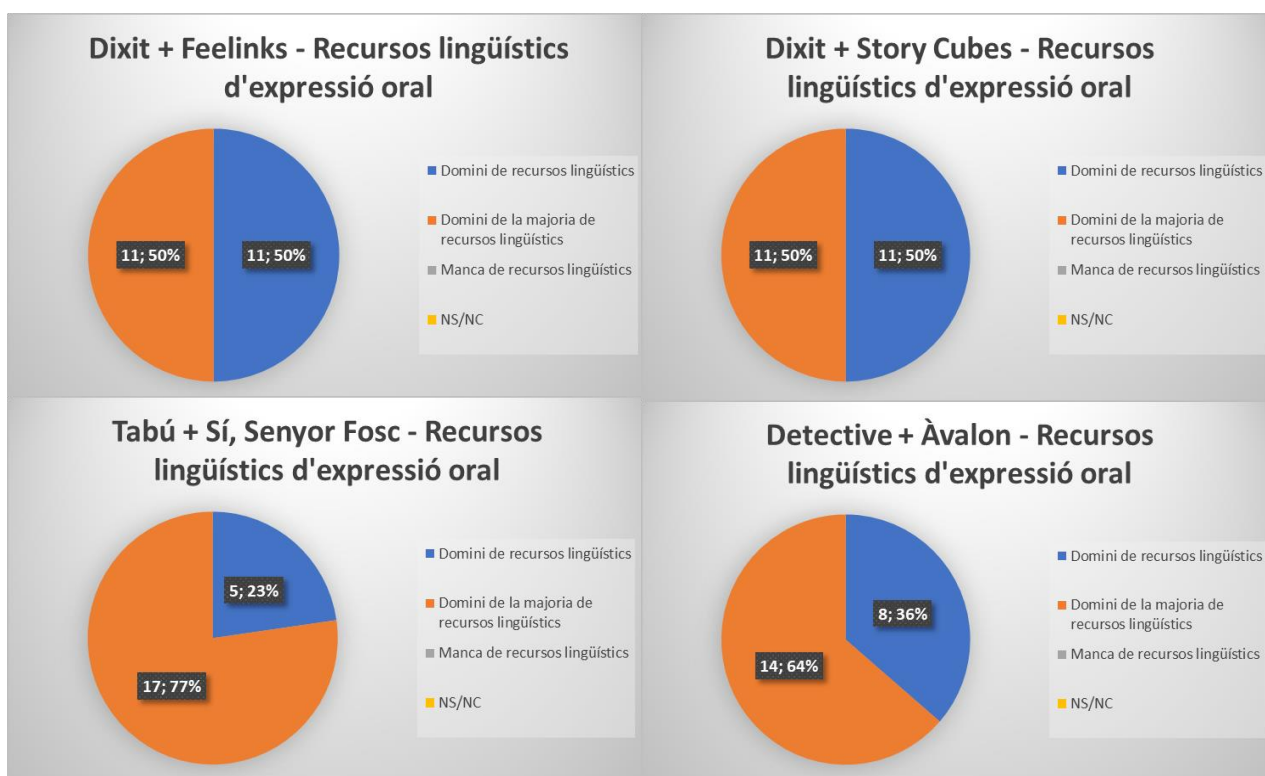
Figura 11. Quin joc ha agradat menys i ha afavorit menys a l'aprenentatge

Font: creació pròpia.

Quan s'ha preguntat sobre els recursos lingüístics dels quals es disposava per dur a terme l'activitat —això vol dir: vocabulari, sintaxi i capacitat de claredat i concisió—, la major part de l'alumnat reconeix que no disposa de tots els recursos lingüístics necessaris. Sí que ha contestat, però, que disposa de la majoria d'ells. En la pràctica de l'activitat no s'ha disposat de prou temps per desenvolupar aquests recursos. Hauria estat interessant poder passar el qüestionari abans i després de dur a terme les situacions d'aprenentatge per poder veure una evolució en l'adquisició d'aquestes competències lingüístiques, per tal de poder comprovar-ne l'aprenentatge.

Figura 12. Recursos lingüístics necessaris pel bon desenvolupament dels jocs

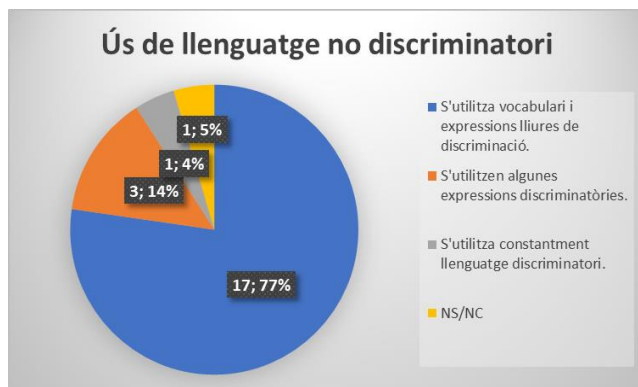

Font: creació pròpia.

Pel que fa a la competència ciutadana, un 77 % de l'alumnat considera que no utilitza llenguatge discriminatori durant els jocs i un 14 % reconeix que utilitza algunes expressions discriminatòries. El fet de passar el qüestionari permet que l'alumne reflexioni sobre el llenguatge no discriminatori i, el fet que gairebé un 15 % reconegui utilitzar llenguatge discriminatori, fa que sigui necessari treballar sobre la

utilització de la llengua per fomentar el respecte, la igualtat i la dignitat de les persones.

Figura 13. Ús de llenguatge no discriminatori durant les sessions de jocs

Font: creació pròpia.

Gairebé un 60 % de l'alumnat afirma que escolta activament als companys quan juga amb ells, davant del 36 % que declara que de vegades no està atent a les explicacions dels companys i companyes. Un 68 % de l'alumnat exposa que es respecten els torns de paraula, davant d'un 32 % qui conclou que de vegades s'interromp al company. Els jocs de taula, doncs, poden fomentar a l'escolta activa, el respecte de torns de paraula i, en general, a treballar la intel·ligència interpersonal de l'alumnat.

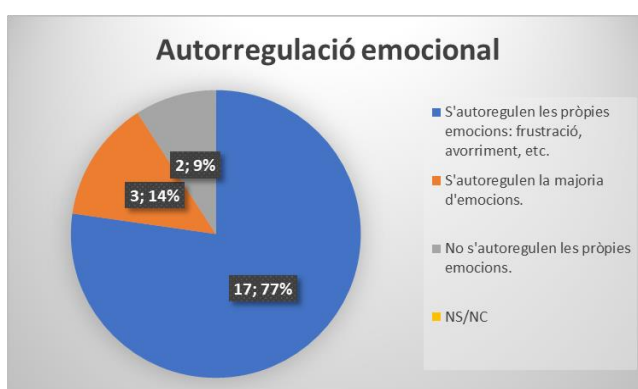
Figura 14. Escolta activa i respecte dels torns de paraula durant les sessions de jocs

Font: creació pròpia.

Pel que fa a l'autoregulació emocional, un 77 % dels enquestats proclama que és capaç d'autoregular les seves emocions durant la sessió de jocs, un 14 % diu que s'autoregulen la majoria de les emocions i només un 2 % admet que no té una bona autoregulació emocional. És imprescindible, doncs, que l'alumnat conegui les seves emocions i se l'ensenyi a autoregular-les. La sessió de joc pot servir per posar-se en contacte amb les emocions, tenint en compte que no es tracta de situacions serioses, per tal d'utilitzar el joc com una pràctica per a la vida real.

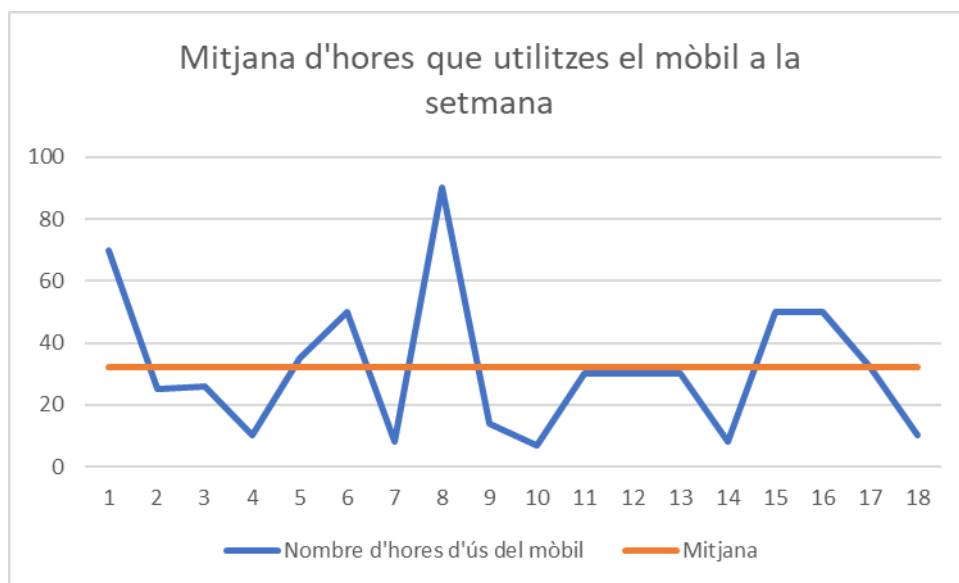
Figura 15. Autoregulació emocional durant les sessions de jocs

Font: creació pròpia.

Finalment, l'alumnat les hores de consum del mòbil cada setmana. Dels 18 alumnes que contesten la pregunta —la resta deixa la pregunta en blanc, potser perquè desconeix les hores que passa davant aquesta eina, potser perquè no vol reconèixer el consum abusiu que en fa—, l'alumnat utilitza una mitja de 32,5 h el mòbil a la setmana, cosa que correspon a 4,5 h diàries. Aquestes preocupants dades fa que ens plantegem qui està educant els adolescents: si les noves tecnologies de la informació i la comunicació o els pares i professors. També recolza el fet que necessitem desconnectar als joves de les pantalles i connectar-los a la vida real.

Figura 16. Mitjana d'hores d'ús del mòbil a la setmana

Font: creació pròpia.

Perquè les sessions de joc haguessin funcionat millor, a part de disposar de més temps, s'hauria hagut de crear grups heterogenis —en els quals hi hagués en un mateix grup alumnes més capaços d'ajudar i impulsar a la resta, alumnes amb més necessitats, i alumnes que estan en la mitjana—. Els grups els van triar el mateix alumnat —no es disposava dels coneixements previs de l'alumnat: relacions, necessitats i competències de cada un d'ells—. Això va provocar que s'ajuntessin per afinitat i, tot i que alguns grups van funcionar molt bé, d'altres no van funcionar, ja que hi havia més d'un membre disruptiu al grup, cosa que s'hauria pogut solucionar separant-los.

També hauria estat interessant incloure preguntes al qüestionari sobre les competències específiques d'expressió oral perquè l'alumne es fes conscient de què havia de tenir en compte a l'hora de jugar, però no es va disposar de prou temps per explicar i conèixer els elements que conformaven l'expressió oral. Igualment, s'hauria pogut incloure preguntes obertes perquè l'alumnat pogués expressar la seva opinió sobre la tasca que s'estava realitzant.

Conclusions

El present Treball de Final de Màster ha analitzat les possibilitats que ofereixen set jocs de taula: el Feelinks Revelations el Dixit; l'Story Cubes; el Tabú o Blocamots; el Sí, Senyor Fosc; el Detective Club i La Resistència Àvalon —triats entre diverses opcions que hi ha actualment al mercat— per treballar l'expressió oral en llengua catalana a l'aula i desenvolupar quatre sabers: el lèxic emocional, la descripció, la narració i l'argumentació.

La majoria dels catalans parlen habitualment en castellà i que molts joves parlen en català únicament al centre d'ensenyament obligatori, per la qual cosa a les aules d'Educació Secundària Obligatòria s'ha de practicar i ajudar a millorar l'expressió oral en català de l'alumnat. S'ha descobert que els jocs de taula no només són una eina excel·lent per practicar la llengua oral, sinó que també permeten desenvolupar diverses destreses personals i socials entre les quals destaquen la gestió emocional, la tolerància a la frustració, l'escolta activa o el respecte dels torns de paraula.

Els jocs de taula a més esdevenen una alternativa saludable al consum excessiu de les noves tecnologies de la informació i la comunicació per part de molts joves, i més tenint en compte l'addicció que pateixen la majoria de nadius digitals a Espanya i, és clar, a Catalunya. I és que els jocs de taula possibiliten fer classes innovadores, interessants i, sobretot, analògiques. Així, s'han desenvolupat quatre situacions d'aprenentatge adreçades a l'alumnat de tercer d'ESO per la pràctica i millora de l'expressió oral en llengua catalana. Aquesta eina no es presenta com a metodologia aïllada, sinó que esdevé l'activitat d'estructuració en cada una de les situacions d'aprenentatge, inclosa en una estructura d'activitats de naturalesa diversa que ha d'afavorir la pràctica i millora de les competències anteriorment esmentades.

En les quatre sessions de jocs que es van dur a terme durant les pràctiques del màster en un centre públic d'educació secundària, es va poder comprovar, mitjançant observació participant i uns qüestionaris que es va entregar a l'alumnat per tal que avalués l'activitat, que els jocs de taula són una metodologia original i interessant de practicar l'expressió oral i que, per tant, motiven en el procés d'aprenentatge. A través de les sessions de joc no es va poder comprovar, però, fins a quin punt l'alumnat va millorar en les diferents competències que es volia treballar: expressió oral i competències personals i socials. Hauria calgut dur a terme totes les sessions que estan programades a les situacions d'aprenentatge per poder-ne haver comprovat els resultats.

Partint del treball que s'ha realitzat, i per aprofitar-ne els coneixements que se n'han extret, es preveu la creació d'una pàgina web col·laborativa on poder mostrar les competències i possibilitats que ofereixen els jocs de taula en l'aula de secundària. Si bé existeixen diverses pàgines web que recullen les possibilitats de diversos jocs de taula per treballar a primària, no n'existeix cap que es basi en la secundària en llengua catalana. Podria ser un espai de trobada per educadors que vulguin introduir aquesta eina a l'aula i beneficiar-se de les potencialitats que ofereix. Com a possibles futures vies de recerca, fora interessant poder investigar les possibilitats i aplicacions dels jocs de taula a l'aula de secundària, no només en les matèries de llengua, en les quals la pròpia activitat n'implica la pràctica, sinó que també en d'altres disciplines i aprofundir-ne en els avantatges en l'adquisició de competències transversals.

Bibliografia

- Bidault, V i Roubira, J-L (2019). *Feelinks Revelations*. Mercurio.
- Bonifacio, F et al (2015). *Sí, Señor Oscuro*. Edge Entertainment.
- Bonner, S. (1984). *La educación en la Antigua Roma. Desde Catón el Viejo a Plinio el Joven*. Herder.
- Bueno, D. (2019). *Neurociencia para educadores*. Octaedro.
- Bueno, D. (2022). *El cerebro del adolescente*. Grijalbo.
- Cassany, D. (2021). *L'art de fer classe*. Anagrama.
- Carton, S et al (2019). *A través del tiempo*. DK.
- Cervera, N. (2022). *¿Eres el profe que te hubiera gustado tener?* Plataforma.
- Class Games (2023). *Aprendizaje Basado en Juegos*. Class Games. <https://class-games.com/aprendizaje-basado-en-juegos/>
- Consorti Per la Normalització Lingüística (2023). *El text argumentatiu*. CPNL. <https://www.cpnl.cat/gramatica/68/25-el-text-argumentatiu>
- Consorti Per la Normalització Lingüística (2023). *Cercador de jocs en Català*. CPNL. <https://www.cpnl.cat/jocs/cataleg/>
- Csikszentmihályi, M (1990). *Fluir: una psicología de la felicidad*. Kairós.
- Departament d'Educació, Generalitat de Catalunya (2022). *DECRET 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments d'educació bàsica*. DOGC. <http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8762/1928585.pdf>
- Diputació de Barcelona (2023). *Llenguatge no discriminatori*. DIBA. <https://llengua.diba.cat/llenguatge-no-discriminatori>
- Docter, P (Director). (2015). *Del Revés* [Pel·lícula]. Walt Disney Pictures.
- Els Massagrans fem llengua (9 d'abril de 2014). *El text argumentatiu. Els Massagrans fem llengua*. <https://blocs.xtec.cat/massagrans/2014/04/09/text-argumentatiu/>
- Eskridge, D (2021). *La Resistència Àvalon*. Devir.
- Filoètica (2023). *Fal·làcies*. Filoètica. <http://www.xtec.cat/~asarsane/falacies.htm>
- Finn, G. (1995). *Contes per a nens i nenes políticament correctes*. Quaderns Crema.
- Garcia-Blanc et al. (2022). *El vocabulario emocional y la ira en estudiantes españoles: diferencias por curso y género*. [Tesi de doctorat, REIRE Revista d'Innovació i Recerca en Educació]. 15(2), 1–17.
- Gimeno, G. (3 d'abril de 2022). *Los juegos de mesa se reivindican: el mercado aumenta un 20% durante la pandèmia*. Rtve. <https://www.rtve.es/noticias/20220403/repor-juegos-mesa/2324338.shtml#:~:text=Alrededor%20de%20los%20juegos,mercado%20ha%20creci>

do%20un%2020%20%25.&text=Se%20han%20creado%20editoriales%2C%20como,edita
%20un%20juego%20cada%20mes

Goleman, D. (1996). *Inteligencia emocional*. Kairós.

Güell, E (1 de novembre de 2018). *Eloi Güell, monologuista català. Truqueu al 652952049 per a contractar un monòleg monòlegs en català*. Eloi Güell [youtube].
<https://www.youtube.com/watch?v=dOQa7fbw0M0&t=110s>

Ha, Q-A (2018). *Fotografía De Salto De Mujer Con Vestido Blanco Y Amarillo Cerca Del Cuerpo De Agua* [Fotografía]. Pexels. <https://www.pexels.com/es-es/foto/fotografia-de-salto-de-mujer-con-vestido-blanco-y-amarillo-cerca-del-cuerpo-de-agua-884977/>

Huizinga, J. (1938). *Homo ludens*. Alianza.

L'Ecuyer, C. (2015). *Educación en la realidad*. Plataforma.

L'Ecuyer, C. (2019). *Educación en el asombro*. Plataforma.

Liébana, C. (2015). *El sentido del humor en el aula: diseño, aplicación y evaluación de un programa de intervención* [Tesi de doctorat, Universitat de Valladolid].
10.35376/10324/13189

Llopis, P (16 de maig de 2021). *Lectura dramatitzada – El conte de Quim Monzó* [youtube]
<https://www.youtube.com/watch?v=CnPUMLAJLE>

López, C (15 de gener de 2018). *Diversión y emoción para todos en un aula gamificada*. The Flipped Classroom. <https://www.theflippedclassroom.es/diversion-gamificacion/>

Marín, I. (2018). *¿Jugamos? Cómo el aprendizaje lúdico puede transformar la educación*. Paidós.

Montessori, M. (1918). *El Método de la Pedagogía Científica Aplicado a la Educación de la Infancia en "La Casa dei Bambini"*. Biblioteca Nueva.

Nevskiy, O (2019). *Detective Club*. Blackrock Games.

O'Connor, R (2020). *Story Cubes*. Zygomatic.

Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, Generalitat de Catalunya (2023). *DECRET CLT/2674/2023, del 13 de juliol de 2023*. DOGC.
<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8963/1985743.pdf>

Parla Catalana (2022). *Juga al Blocamots*. Parla Catalana.
<https://www.parlacatalana.com/2022/09/juga-al-blocamots.html>

Pezeta, L (2019). *Mujer en ropa blanca en una esquina* [Fotografía]. Pexels.
<https://www.pexels.com/es-es/foto/mujer-en-ropa-blanca-en-una-esquina-2967156/>

Piaget, J. (1973). *La formación del símbolo en el niño*. Fondo Cultura Económica.

Piacquadio, A (2017). *Hombre joven en ropa de dormir que sufre dolor de cabeza en la mañana* [Fotografía]. Pexels. <https://www.pexels.com/es-es/foto/hombre-joven-en-ropa-de-dormir-que-sufre-de-dolor-de-cabeza-en-la-manana-3771115/>

- Picquadio, A (2020). *Hombre ejecutivo formal enojado gritando a la cámara* [Fotografía]. Pexels.
<https://www.pexels.com/es-es/foto/hombre-ejecutivo-formal-enojado-gritando-a-la-camara-3760790/>
- Rodoreda, M. (2010). *Tots els contes*. Labutxaca.
- Roubira, J-L (2021). *Dixit*. Libellud.
- Sanchez, M. (2021). *En clase sí se juega*. Paidós.
- Sanz, A et al. (2013). *Docencia y práctica educativa*. Boreal.
- Teixes, F. (2014). *Gamificación: fundamentos y aplicaciones*. UOC.
- Universitat Politècnica de Catalunya (2023). *Comunicació oral*. UPC.
<https://www.upc.edu/slt/comcomunicar/curs/expressio-oral#>
- Vaello, J. (2011). *Cómo dar clase a los que no quieren*. Graó.
- Vigotsky, L. (1978). *El desarrollo de los procesos superiores*. Austral.
- Xarxa Vives (2023). *Lliga de Debat de Secundària i Batxillerat*.
<https://www.vives.org/programes/estudiants/lliga-debat-secundaria-batxillerat/>

Annex I Situacions d'aprenentatge

SITUACIÓ D'APRENTATGE 1

Títol	Treballem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de dos jocs de taula, el Feelinks Revelations i el Dixit
Curs (nivell educatiu)	Tercer d'Educació Secundària Obligatòria
Àrea / Matèria / Àmbit	Llengua Catalana i Literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?
Quin repte planteja?

Treballem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de dos jocs de taula, el Feelinks Revelations i el Dixit, és una situació d'aprenentatge adreçada a l'alumnat de 3r ESO dins l'àmbit lingüístic, en llengua i literatura catalana; parteix de la necessitat de fer valdre, practicar i millorar l'expressió oral entre l'alumnat, com a habilitat imprescindible per al seu futur personal i laboral. També de conèixer, identificar i utilitzar el lèxic emocional per adquirir autoconsciència i augmentar la intel·ligència emocional i l'empatia.

Primer es visualitza la presentació de Com Comunicar (Universitat Politècnica de Catalunya, 2023) i se n'avalua l'expressió oral; es presenta una rúbrica d'expressió oral perquè l'alumnat conegui quins elements ha de tenir en compte a l'hora de preparar el seu discurs oral i què s'avalua; es treballa i s'analitza el llenguatge no verbal dels personatges que apareixen a la pel·lícula *Del Revés*; es treballa el vocabulari emocional sinònim de les cinc emocions bàsiques que apareixen a la pel·lícula: ira, alegria, fàstic, tristesa i por; es posa en pràctica l'expressió oral i el lèxic emocional a través de dos jocs de taula: el Feelinks Revelations i el Dixit, i es fa un treball creatiu sobre lèxic emocional, que s'haurà d'explicar i exposar oralment.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Àrea o matèria</u>
Competència 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixements i establir vincles personals.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies, elements de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de dret de totes les persones, les mateixes pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència 1. Competència ciutadana.
Competència 3. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

<p align="center">Objectius d'aprenentatge</p> <p align="center">Què volem que aprengui l'alumnat i per a què?</p> <p align="center">CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p align="center">Criteris d'avaluació</p> <p align="center">Com sabem que ho ha après?</p> <p align="center">ACCIÓ + SABER + CONTEXT</p>
<p>1. Comprendre, interpretar i analitzar amb perspectiva crítica textos orals i multimodals, per aprendre, a través de l'exemple, com millorar la pròpia expressió oral.</p>	<p>1. Analitza, de forma crítica, textos orals i multimodals a través el vídeo Com comunicar (Universitat Politècnica de Catalunya, 2023) i de la pel·lícula Del Revés (Docter, 2015).</p>
<p>2. Reflexionar, desenvolupar i augmentar el lèxic emocional per tal d'adquirir autoconsciència i empatia.</p>	<p>2. Utilitza el vocabulari emocional per relacionar-lo amb situacions a través del Feelinks Revelations (Bidault, 2019) i per relacionar-lo amb cartes mitjançant el Dixit (Roubira, (2021).</p> <p>3. Expressa el lèxic emocional, relacionant-lo amb un suport en concret, i és capaç de defensar-lo en una exposició oral.</p>
<p>3. Dissenyar, planificar i produir amb perspectiva crítica la producció de textos escrits i multimodals, per presentar-ho de manera oral davant de la resta de companys.</p>	<p>4. Presenta textos escrits de preparació del saber en concret amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició.</p> <p>5. Desenvolupa la informació oral amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies de les convencions orals de forma coherent, fluida, amb correcció lingüística, transmetent el missatge de forma eficaç i amb un llenguatge no verbal assertiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa.</p>

<p>4. Comprendre i interpretar el sentit global, i la informació més rellevant d'un text, per poder-lo desenvolupar, comentar davant de la resta de companys i preguntar dubtes al docent.</p>	<p>6. Interpreta i analitza el text redactat pel docent, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor.</p> <p>7. Reflexiona sobre el contingut de la informació, fent-se conscient del qual ha après, per poder preguntar tot allò que desconeix o no ha entès.</p>
<p>5. Practicar de manera activa i adequada en interaccions formals en l'exposició oral i informals en els jocs de taula i en el treball en equip per adquirir actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional, cortesia lingüística, eficàcia verbal i no verbal i correcció.</p>	<p>8. Desenvolupa la informació oral atenent les convencions pròpies del gènere informatiu i discursiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada i creativa a demanda del joc en el qual es juga i a l'expressió oral.</p>
<p>6. Conèixer i practicar l'ús del llenguatge no discriminatori mitjançant la pràctica de jocs de taula.</p>	<p>9. Fa ús de llenguatge no discriminatori durant les intervencions durant els jocs de taula.</p>
<p>7. Respectar els torns de paraula i escoltar activament als companys en les intervencions dels companys durant les sessions de jocs de taula.</p>	<p>10. Es respecta els torns de paraula quan parlen els companys, sabent quan parlar i quan deixar a l'altre quan es juga.</p> <p>11. Escolta activament als companys quan parlen, de manera que s'interactua de forma bidireccional mentre es juga.</p>

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea o matèria
1	Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura de textos (planificació, anticipació, inferències...), en fonts documentals diverses de forma progressivament autònoma.	Llengua Catalana i Literatura
2	Interacció oral adequada en situacions lúdiques i expositives, respecte a les	Llengua Catalana i

	normes de cortesia lingüística, l'escolta activa i el torn de paraula.	Literatura
3	Adequació i presentació acurada i aplicació de les normes de cohesió, coherència i ortografia bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.	Llengua Catalana i Literatura
4	Aplicació d'estratègies d'escolta activa, respectant el torn de paraula durant els jocs de taula i l'exposició final de cada alumne.	Llengua Catalana i Literatura

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

L'alumnat treballa de forma cooperativa en grups de quatre per reflexionar sobre els nous coneixements i també en grups de sis durant les sessions de joc. Pel que fa a les exposicions orals, treballaran de forma individual.

S'utilitzen dos jocs de taula: el Feelinks Revelations i el Dixit, per tal de posar en pràctica l'expressió oral i el lèxic emocional.

S'assignen rols de responsabilitat: perquè es compleixi la normativa (vetllar perquè es comprenguin i segueixin les regles del joc correctament), de la utilització correcta del català (assegurar-se que es parli en un català correcte), i de respecte (fer prevaldre el respecte entre l'alumnat i el material emprat).

S'usa la classe invertida, cosa que permet que l'alumne treballi a casa i es comentï la reflexió que se n'ha extret posterior a l'aula.

Per un aprenentatge més profund, l'avaluació és triple: autoavaluació després de cada sessió de joc de taula i de cada exposició oral individual, coavaluació de les exposicions orals i heteroavaluació de tot el procés.

Es posarà a disposició del grup classe una pissarra i per a cada grup de treball un diccionari de llengua catalana. També els vuit jocs a través dels quals es desenvolupen les sessions lúdiques.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
-----------	--	---------------

<p>Activitats inicials</p> <p><i>Què en sabem?</i></p>	<p>1. Què en sabem de l'expressió oral i del lèxic emocional?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partint del vídeo Com Comunicar (Universitat Politècnica de Catalunya, 2023) i del test que hi ha a la pròpia pàgina web, l'alumnat ha d'avaluar l'expressió oral de la presentació que apareix al vídeo. 	<p>3 h (a casa)</p>
<p>Activitats de desenvolupament</p> <p><i>Aprenem nous sabers</i></p>	<p>2. Aprenem sobre expressió oral i vocabulari emocional</p> <ul style="list-style-type: none"> • A classe, es torna a visualitzar el vídeo i, en grups de quatre, s'ha de comentar els resultats del test. Després, es mostra i es comenta la rúbrica d'expressió oral, a través de la qual s'avaluarà aquesta competència. <p>A través del vídeo Del Revés (Docter, 2015) l'alumnat haurà d'omplir una fitxa sobre el llenguatge no verbal de les diferents emocions que hi surten personificades (a casa).</p> <ul style="list-style-type: none"> • A classe, es deixarà mig minut perquè l'alumnat escrigui sinònims de cada una de les cinc emocions bàsiques que apareixen representades al llargmetratge: alegria, tristesa, por, fàstic i ira. Es comentarà els resultats en grups de quatre i, finalment, amb tota la classe. El professor farà papers de les emocions que hagin sortit i les repartirà entre l'alumnat, que de forma equitativa hauran d'escriure l'emoció i dibuixar-la. 	<p>2 h</p>

<p>Activitats d'estructuració</p> <p><i>Què hem après?</i></p>	<p>3. Practiquem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de jocs de taula</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es reparteix a l'alumnat en quatre grups de cinc o sis persones i es determina tres persones de cada grup que seran responsables: un de normativa, un altre d'ús del català correcte i un darrer de respecte. S'explica què vol dir respectar i, especialment, què és el llenguatge no discriminatori. • A continuació l'alumnat es posa a jugar fins que acaba la classe. Durant dues sessions l'alumnat jugarà a cada un dels dos jocs: el Feelinks Revelations i el Dixit. En finalitzar cada sessió de joc, l'alumnat haurà de contestar una rúbrica d'autoavaluació. 	<p>2 h.</p>
<p>Activitats d'aplicació</p> <p><i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>4. Apliquem el que hem après a partir d'una exposició oral</p> <ul style="list-style-type: none"> • Després d'haver posat en pràctica l'expressió oral i el vocabulari a través del joc, l'alumnat haurà de fer un treball de format lliure sobre una de les emocions —analògic— i preparar una exposició oral de cinc minuts sobre el treball: com l'ha fet, per què i què ha volgut expressar a través del treball. L'avaluació serà múltiple: autoavaluació per part del mateix alumne, coavaluació per part dels companys de classe i heteroavaluació per part del professorat. 	<p>2 h.</p>

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

La situació d'aprenentatge té en compte els sis vectors del nou currículum de l'educació bàsica:

- **Aprenentatges competencials:** aquest aprenentatge busca plantejar una realitat propera a l'alumnat, a través d'una pel·lícula i reflexions actuals i que busquen despertar l'interès en els estudiants; s'utilitza la comunicació oral com a eina per despertar el sentit crític i la reflexió de l'alumnat. Les competències són fonamentals tant a l'hora de triar les diverses tasques com en la seva avaluació.

- **Perspectiva de gènere:** a través de la lectura d'una notícia del passat 8M l'alumnat reflexiona sobre si hi ha igualtat d'oportunitats entre l'home i la dona. Així, durant la recerca d'arguments a favor o en contra d'aquesta hipòtesi, els alumnes recullen evidències i amplien el seu coneixement sobre el tema, generant-ne una opinió crítica.
- **Universalitat:** les emocions són un element bàsic universal que compartim tots els éssers humans. Conèixer-les, identificar-les i aprendre a expressar-les i gestionar-les ens permet ser més madurs i intel·ligents emocionalment.
- **Qualitat de l'educació de les llengües:** la mateixa situació d'aprenentatge té com a finalitat principal l'educació de les llengües i, en concret, el desenvolupament i la millora de la competència oral i l'aprenentatge de vocabulari emocional.
- **Benestar emocional:** l'alumnat reflexiona sobre el vocabulari emocional i la seva aplicació pràctica en la vida real i també el posa en pràctica a través de l'expressió oral. En donar-li veu es desenvolupa la seva autoestima, autoconsciència i empatia.
- **Ciutadania democràtica i consciència global:** es busca el sentit crític i la consciència ciutadana mitjançant el tractament de les emocions. L'expressió oral, ben mirat, permet treballar l'escolta activa i el respecte envers l'altre, així com donar veu a les seves inquietuds de com fer del món un lloc millor.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Per desenvolupar les situacions d'aprenentatge es requereix una pissarra, un projector, un ordinador i connexió a internet per al grup classe i un diccionari de llengua catalana per cada grup de treball. També els dos jocs de taula per a les sessions lúdiques.

SITUACIÓ D'APRENTATGE 2

Títol	Treballem la descripció i l'expressió oral a través de dos jocs de taula, el Blocamots i el Sí, Senyor Fosc
Curs (nivell educatiu)	Tercer d'Educació Secundària Obligatòria
Àrea / Matèria / Àmbit	Llengua Catalana i Literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?
Quin repte planteja?

Treballem la descripció i l'expressió oral a través de dos jocs de taula, el Blocamots i el Sí, Senyor Fosc, és una situació d'aprenentatge adreçada a l'alumnat de 3r ESO dins l'àmbit lingüístic, en llengua i literatura catalana; parteix de la necessitat de fer valdre, practicar i millorar l'expressió oral entre l'alumnat, com a habilitat imprescindible per al seu futur personal i laboral. Per practicar i avaluar aquesta competència s'utilitza el monòleg —com un gènere discursiu basat en l'humor—.

A casa, primer es visualitza el monòleg d'Eloi Güell (Güell, 2018) i se n'avalua l'expressió oral amb la rúbrica d'expressió oral —en aquest cas se n'afegirà un apartat específic sobre el monòleg— i un document perquè l'alumnat identifiqui els recursos estilístics del monòleg. A classe es torna a visualitzar el monòleg i, en grups de quatre, es posa en comú la rúbrica i característiques del monòleg. Després, es posa en comú amb tots els membres de la classe. Es juga al Blocamots i al Sí, Senyor Fosc. Finalment, l'alumnat crea un monòleg que haurà d'exposar davant la classe o enregistrar-se i presentar.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Àrea o matèria
Competència 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixements i establir vincles personals.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència,	Llengua

cohesió, aplicant estratègies, elements de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Catalana i Literatura
Competència 10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de dret de totes les persones, les mateixes pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència 1. Competència ciutadana.
Competència 3. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

Objectius d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
<p>Què volem que aprengui l'alumnat i per a què?</p> <p>CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p>Com sabem que ho ha après?</p> <p>ACCIÓ + SABER + CONTEXT</p>
1. Comprendre, interpretar i analitzar amb perspectiva crítica textos orals i multimodals, per aprendre, a través de l'exemple, com millorar la pròpia expressió oral.	1. Analitza, de forma crítica, textos orals i multimodals a través del monòleg d'Eloi Güell (Güell, 2018).
2. Reflexionar, adquirir i practicar el monòleg com a recurs lingüístic que permet practicar l'expressió oral.	2. Examina els elements propis del monòleg per poder reproduir-los en un monòleg de creació pròpia.

<p>3. Dissenyar, planificar i produir amb perspectiva crítica la producció de textos escrits i multimodals, per presentar-ho de manera oral davant de la resta de companys.</p>	<p>4. Presenta textos escrits de preparació del saber en concret amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició.</p> <p>5. Desenvolupa la informació oral amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies de les convencions orals de forma coherent, fluïda, amb correcció lingüística, transmetent el missatge de forma eficaç i amb un llenguatge no verbal assertiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa.</p>
<p>4. Comprendre i interpretar el sentit global, i la informació més rellevant d'un text, per poder-lo desenvolupar, comentar davant de la resta de companys i preguntar dubtes al docent.</p>	<p>6. Interpreta i analitza el text sobre el funcionament dels jocs de taula.</p> <p>7. Reflexiona sobre el contingut de la informació, fent-se conscient del qual ha après, per poder preguntar tot allò que desconeix o no ha entès.</p>
<p>5. Practicar de manera activa i adequada en interaccions formals en l'exposició oral i informals en els jocs de taula i en el treball en equip per adquirir actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional, cortesia lingüística, eficàcia verbal i no verbal i correcció.</p>	<p>8. Desenvolupa la informació oral atenent les convencions pròpies del gènere informatiu i discursiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada i creativa a demanda del joc i el monòleg.</p>
<p>6. Conèixer i practicar l'ús del llenguatge no discriminatori mitjançant la pràctica de jocs de taula.</p>	<p>9. Fa ús de llenguatge no discriminatori durant les intervencions durant els jocs de taula.</p>
<p>7. Respectar els torns de paraula i escoltar activament als companys en les intervencions dels companys durant les sessions de jocs de taula.</p>	<p>10. Es respecta els torns de paraula quan parlen els companys, sabent quan parlar i quan deixar a l'altre quan es juga.</p> <p>11. Escolta activament als companys quan parlen, de manera que s'interactua de forma bidireccional mentre es juga.</p>

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea o matèria
1	Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura de textos (planificació, anticipació, inferències...), en fonts documentals diverses de forma progressivament autònoma.	Llengua Catalana i Literatura
2	Interacció oral adequada en situacions lúdiques i monologades, respecte a les normes de cortesia lingüística, l'escolta activa i el torn de paraula.	Llengua Catalana i Literatura
3	Adequació i presentació acurada i aplicació de les normes de cohesió, coherència i ortografia bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.	Llengua Catalana i Literatura
4	Aplicació d'estratègies d'escolta activa, respectant el torn de paraula durant els jocs de taula i el monòleg de cada alumne.	Llengua Catalana i Literatura

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitem? Etc.

L'alumnat treballa de forma cooperativa en grups de quatre per reflexionar sobre els nous coneixements i també en grups de sis durant les sessions de joc. Pel que fa als monòlegs, treballaran de forma individual.

S'utilitzen dos jocs de taula: el Blocamots i el Sí, Senyor Fosc, per tal de posar en pràctica l'expressió oral i, en el cas del Senyor Fosc, l'humor.

S'assignen rols de responsabilitat: perquè es compleixi la normativa (vetllar perquè es comprenguin i segueixin les regles del joc correctament), de la utilització correcta del català (assegurar-se que es parli en un català correcte), i de respecte (fer prevaldre el respecte entre l'alumnat i el material emprat).

S'usa la classe invertida, cosa que permet que l'alumne treballi a casa i es comenti la reflexió que se n'ha extret posterior a l'aula.

Per un aprenentatge més profund, l'avaluació és triple: autoavaluació després de cada sessió de joc de taula i de cada exposició oral individual, coavaluació de les exposicions orals i

heteroavaluació de tot el procés.

Es posarà a disposició del grup classe una pissarra i per a cada grup de treball un diccionari de llengua catalana. També els vuit jocs a través dels quals es desenvolupen les sessions lúdiques.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	1. Què en sabem del monòleg? <ul style="list-style-type: none"> Partint del monòleg d'Eloi Güell, l'alumnat ha d'avaluar l'expressió oral i anotar els elements humorístics que hi identifica, partint de la graella que se'ls entrega.	1 h (a casa)
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	2. Aprenem sobre el monòleg <ul style="list-style-type: none"> A classe, es torna a visualitzar el vídeo i, en grups de quatre, s'ha de comentar la rúbrica i la graella amb els elements propis del monòleg. S'expliquen els diferents figures literàries que es poden utilitzar per generar humor. Finalment es comenta amb tota la classe.	1 h
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	3. Practiquem l'expressió oral, la descripció i l'humor a través dels jocs de taula <ul style="list-style-type: none"> Es reparteix a l'alumnat en quatre grups de cinc o sis persones i es determina tres persones de cada grup que seran responsables: un de normativa, un altre d'ús del català correcte i un darrer de respecte. A continuació l'alumnat es posa a jugar fins que acaba la classe. Durant dues sessions l'alumnat jugarà a cada un dels dos jocs: el Tabú o Blocamots i el Sí, Senyor Fosc. En finalitzar cada sessió de joc, l'alumnat haurà de contestar una rúbrica d'autoavaluació.	2 h.

<p>Activitats d'aplicació</p> <p><i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>4. Apliquem el que hem après a partir d'un monòleg</p> <ul style="list-style-type: none"> Després d'haver posat en pràctica l'expressió oral i el vocabulari a través del joc, l'alumnat haurà de preparar i fer un monòleg d'entre dos i tres minuts davant de la resta d'alumnat — s'oferirà l'opció de fer-lo en format digital i presentar-lo—. L'avaluació serà múltiple: autoavaluació per part del mateix alumne, coavaluació per part dels companys de classe i heteroavaluació per part del professorat. Es farà un top 3 dels millors monòlegs. 	<p>2 h.</p>
--	--	-------------

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

La situació d'aprenentatge té en compte els sis vectors del nou currículum de l'educació bàsica:

- **Aprenentatges competencials:** aquest aprenentatge busca plantejar una realitat propera a l'alumnat, a través d'un monòleg i reflexions actuals i que busquen despertar l'interès en els estudiants; s'utilitza la comunicació oral, i en concret el monòleg, com a eina per despertar el sentit crític i la reflexió de l'alumnat. Les competències són fonamentals tant a l'hora de triar les diverses tasques com en la seva avaluació.
- **Perspectiva de gènere:** es tindrà en compte que, tant el joc com el monòleg, estiguin lliures d'estereotips de gènere.
- **Universalitat:** l'humor és un llenguatge bàsic que tenim en comú els ésser humans. Així, el monòleg ha de permetre a l'alumnat trencar tabús i tocar diversos temes mitjançant l'humor.
- **Qualitat de l'educació de les llengües:** la mateixa situació d'aprenentatge té com a finalitat principal l'educació de les llengües i, en concret, el desenvolupament i la millora de la competència oral i l'aprenentatge de vocabulari emocional.
- **Benestar emocional:** el joc ha de permetre la cohesió del grup classe, afavorint l'escolta activa, el respecte i la confiança. En donar-li veu a l'alumnat mitjançant l'expressió oral, es desenvolupa la seva autoestima i autoconsciència.
- **Ciutadania democràtica i consciència global:** es busca el sentit crític i la consciència ciutadana mitjançant el monòleg, tractant temes d'actualitat més o menys controvertits.

L'expressió oral permet treballar l'escolta activa i el respecte envers l'altre, així com donar veu a les seves inquietuds de com fer del món un lloc millor.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Per desenvolupar les situacions d'aprenentatge es requereix una pissarra, un projector, un ordinador i connexió a internet per al grup classe i un diccionari de llengua catalana per cada grup de treball. També els dos jocs de taula per a les sessions lúdiques.

SITUACIÓ D'APRENTATGE 3

Títol	Treballem el text narratiu i la lectura dramatitzada a través de dos jocs de taula, Story Cubes i Dixit
Curs (nivell educatiu)	Tercer d'Educació Secundària Obligatòria
Àrea / Matèria / Àmbit	Llengua Catalana i Literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context? Quin repte planteja?

Treballem l'expressió oral, el text narratiu i la lectura dramatitzada a través de dos jocs de taula, Story Cubes i Dixit, és una situació d'aprenentatge adreçada a l'alumnat de 3r ESO dins l'àmbit lingüístic, en llengua i literatura catalana; parteix de la necessitat de fer valdre, practicar i millorar l'expressió oral entre l'alumnat, com a habilitat imprescindible per al seu futur personal i laboral. També la narració com a gènere lingüístic i literari, imprescindible per unir llengua i literatura i per adquirir l'hàbit lector com a font de plaer i coneixement. Per practicar i avaluar aquesta competència —l'expressió oral— i aquest saber —la narració— s'utilitza la lectura dramatitzada, com a estratègia per afavorir i promoure la lectura.

A casa, primer es visualitza la lectura dramatitzada d'El conte de Quim Monzó (Llopis, 2021) i se n'avalua l'expressió oral amb la rúbrica d'expressió oral —en aquest cas sense els elements de llenguatge no verbal— i un document perquè l'alumnat identifiqui els elements específics de la lectura dramatitzada. A classe es torna a visualitzar la lectura dramatitzada i, en grups de quatre, es posa en comú la rúbrica i característiques de la lectura dramatitzada. Després, es posa en comú amb tots els membres de la classe. Es juga a l'Story Cubes i al Dixit. Finalment, l'alumnat crea un text narratiu que haurà de llegir en forma de lectura dramatitzada.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Àrea o matèria
Competència 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixements i establir vincles personals.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies, elements de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de dret de totes les persones, les mateixes pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DE LES [COMPETÈNCIES TRANSVERSALS](#)

Competència 1. Competència ciutadana.

Competència 3. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

<p style="text-align: center;">Objectius d'aprenentatge</p> <p style="text-align: center;">Què volem que aprengui l'alumnat i per a què?</p> <p style="text-align: center;">CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p style="text-align: center;">Criteris d'avaluació</p> <p style="text-align: center;">Com sabem que ho ha après?</p> <p style="text-align: center;">ACCIÓ + SABER + CONTEXT</p>
<p>1. Comprendre, interpretar i analitzar amb perspectiva crítica textos orals i multimodals, per aprendre, a través de l'exemple, com millorar la pròpia expressió oral.</p>	<p>1. Analitza, de forma crítica, textos orals i multimodals a través de la lectura dramatitzada d'El conte de Quim Monzó (Llopis, 2021).</p>
<p>2. Reflexionar, adquirir i practicar la lectura dramatitzada com a recurs lingüístic que permet practicar l'expressió oral.</p>	<p>2. Examina els elements propis de la lectura dramatitzada per poder reproduir-los en una lectura dramatitzada d'un text narratiu de creació pròpia.</p>
<p>3. Dissenyar, planificar i produir amb perspectiva crítica la producció de textos escrits i multimodals, per presentar-ho de manera oral davant de la resta de companys.</p>	<p>4. Presenta textos escrits de preparació del saber en concret amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició.</p> <p>5. Desenvolupa la informació oral amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies de les convencions orals de forma coherent, fluïda, amb correcció lingüística, transmetent el missatge de forma eficaç i amb un llenguatge no verbal assertiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa.</p>
<p>4. Comprendre i interpretar el sentit global, i la informació més rellevant d'un text, per poder-lo desenvolupar, comentar davant de la resta de companys i preguntar dubtes al docent.</p>	<p>6. Interpreta i analitza el text sobre el funcionament dels jocs de taula.</p> <p>7. Reflexiona sobre el contingut de la informació, fent-se conscient del qual ha après, per poder preguntar tot allò que desconeix o no ha entès.</p>

<p>5. Practicar de manera activa i adequada en interaccions formals en l'exposició oral i informals en els jocs de taula i en el treball en equip per adquirir actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional, cortesia lingüística, eficàcia verbal i no verbal i correcció.</p>	<p>8. Desenvolupa la informació oral atenent les convencions pròpies del gènere informatiu i discursiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada i creativa a demanda del joc i la lectura dramatitzada.</p>
<p>6. Conèixer i practicar l'ús del llenguatge no discriminatori mitjançant la pràctica de jocs de taula.</p>	<p>9. Fa ús de llenguatge no discriminatori durant les intervencions durant els jocs de taula.</p>
<p>7. Respectar els torns de paraula i escoltar activament als companys en les intervencions dels companys durant les sessions de jocs de taula.</p>	<p>10. Es respecta els torns de paraula quan parlen els companys, sabent quan parlar i quan deixar a l'altre quan es juga.</p> <p>11. Escolta activament als companys quan parlen, de manera que s'interactua de forma bidireccional mentre es juga.</p>

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea o matèria
1	<p>Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura de textos (planificació, anticipació, inferències...), en fonts documentals diverses de forma progressivament autònoma.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>
2	<p>Interacció oral adequada en situacions lúdiques i monologades, respecte a les normes de cortesia lingüística, l'escolta activa i el torn de paraula.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>
3	<p>Adequació i presentació acurada i aplicació de les normes de cohesió, coherència i ortografia bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>

4	Aplicació d'estratègies d'escolta activa, respectant el torn de paraula durant els jocs de taula i la lectura dramatitzada de cada alumne.	Llengua Catalana i Literatura
---	--	-------------------------------------

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

L'alumnat treballa de forma cooperativa en grups de quatre per reflexionar sobre els nous coneixements i també en grups de sis durant les sessions de joc. Pel que fa a la lectura dramatitzada, treballaran de forma individual.

S'utilitzen dos jocs de taula: l'Story Cubes i el Dixit, per tal de posar en pràctica l'expressió oral i la narració.

S'assignen rols de responsabilitat: perquè es compleixi la normativa (vetllar perquè es comprenguin i segueixin les regles del joc correctament), de la utilització correcta del català (assegurar-se que es parli en un català correcte), i de respecte (fer prevaldre el respecte entre l'alumnat i el material emprat).

S'usa la classe invertida, cosa que permet que l'alumne treballi a casa i es comenti la reflexió que se n'ha extret posterior a l'aula.

Per un aprenentatge més profund, l'avaluació és triple: autoavaluació després de cada sessió de joc de taula i de cada exposició oral individual, coavaluació de les exposicions orals i heteroavaluació de tot el procés.

Es posarà a disposició del grup classe una pissarra i per a cada grup de treball un diccionari de llengua catalana. També els vuit jocs a través dels quals es desenvolupen les sessions lúdiques.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	1. Què en sabem de la lectura dramatitzada? <ul style="list-style-type: none"> Partint de la lectura dramatitzada d'El conte de Quim Monzó, l'alumnat ha de d'avaluar l'expressió oral i identificar els elements propis de la lectura dramatitzada (a casa). 	1 h (a casa)

<p>Activitats de desenvolupament</p> <p><i>Aprenem nous sabers</i></p>	<p>2. Aprenem sobre narració i lectura dramatitzada</p> <ul style="list-style-type: none"> • A classe, es torna a visualitzar el vídeo i, en grups de quatre, s'ha de comentar la rúbrica i la graella amb els elements propis de la lectura dramatitzada. Finalment es comenta amb tota la classe. • Després, es comenta els elements de la narració: del conte i de la novel·la, partint d'exemples de novel·la que els alumnes hagin llegit durant aquest curs i el conte popular la Caputxeta Vermella (Finn, 1995) i Tarda de Cinema de Mercé Rodoreda (Rodoreda, 2010): les característiques i diferències entre tots dos elements. A casa, hauran d'omplir un document sobre les característiques d'un conte i una novel·la. 	<p>2 h (a classe). 1 h (a casa).</p>
<p>Activitats d'estructuració</p> <p><i>Què hem après?</i></p>	<p>3. Practiquem l'expressió oral i la narració a través de jocs de taula</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es reparteix a l'alumnat en quatre grups de cinc o sis persones i es determina tres persones de cada grup que seran responsables: un de normativa, un altre d'ús del català correcte i un darrer de respecte. • A continuació l'alumnat es posa a jugar fins que acaba la classe. Durant dues sessions l'alumnat jugarà a cada un dels dos jocs: l'Story Cubes i el Dixit. En finalitzar cada sessió de joc, l'alumnat haurà de contestar una rúbrica d'autoavaluació. 	<p>2 h.</p>

<p>Activitats d'aplicació</p> <p><i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>4. Apliquem el que hem après a partir d'una lectura dramatitzada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Després d'haver posat en pràctica l'expressió oral i la narració a través del joc, l'alumnat haurà de preparar un text narratiu a mà d'entre cent vuitanta i dues centes paraules. L'avaluació serà múltiple: autoavaluació per part del mateix alumne, coavaluació per part dels companys de classe i heteroavaluació per part del professorat. 	<p>2 h.</p>
--	---	-------------

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

La situació d'aprenentatge té en compte els sis vectors del nou currículum de l'educació bàsica:

- **Aprenentatges competencials:** aquest aprenentatge busca plantejar una realitat propera a l'alumnat, a través d'un conte i reflexions actuals i que busquen despertar l'interès en els estudiants; s'utilitza la comunicació oral, i en concret la lectura dramatitzada, com a eina per despertar l'interès lector entre l'alumnat. Les competències són fonamentals tant a l'hora de triar les diverses tasques com en la seva avaluació.
- **Perspectiva de gènere:** es tindrà en compte que, tant el joc com la narració, estiguin lliures d'estereotips de gènere.
- **Universalitat:** la creació d'històries és un element comú dels ésser humans. Així, a través de la narració l'alumnat pot conèixer realitats més enllà de la pròpia com per exemple visions, mites i llegendes que són propis de l'imaginari global.
- **Qualitat de l'educació de les llengües:** la mateixa situació d'aprenentatge té com a finalitat principal l'educació de les llengües i, en concret, el desenvolupament i la millora de la competència oral i l'aprenentatge de la lectura dramatitzada.
- **Benestar emocional:** el joc ha de permetre la cohesió del grup classe, afavorint l'escolta activa, el respecte i la confiança. En donar-li veu a l'alumnat mitjançant l'expressió oral, es desenvolupa la seva autoestima i autoconsciència.
- **Ciutadania democràtica i consciència global:** es busca el sentit crític i la consciència ciutadana mitjançant la narració, doncs la lectura ha de permetre enriquir el coneixement i la realitat de l'alumnat, de no forma passiva, sinó proactiva. L'expressió oral permet treballar l'escolta activa i el respecte envers l'altre, així com donar veu a les seves inquietuds de com fer del món un lloc millor.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Per desenvolupar les situacions d'aprenentatge es requereix una pissarra, un projector, un ordinador i connexió a internet per al grup classe i un diccionari de llengua catalana per cada grup de treball. També els dos jocs de taula per a les sessions lúdiques.

SITUACIÓ D'APRENTATGE 4

Títol	Treballem l'argumentació i el debat a través de dos jocs de taula, Detective Club i La resistència Àvalon
Curs (nivell educatiu)	Tercer d'Educació Secundària Obligatòria
Àrea / Matèria / Àmbit	Llengua Catalana i Literatura

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context? Quin repte planteja?

Treballem l'argumentació i el debat a través de dos jocs de taula, Detective Club i La resistència Àvalon, és una situació d'aprenentatge adreçada a l'alumnat de 3r ESO dins l'àmbit lingüístic, en llengua i literatura catalana; parteix de la necessitat de fer valdre, practicar i millorar l'expressió oral entre l'alumnat, com a habilitat imprescindible per al seu futur personal i laboral. També l'argumentació com a tipologia lingüística que permet convèncer i modificar el punt de vista del receptor —i també per evitar ser manipulat—. Per practicar i avaluar aquesta competència —l'expressió oral— i aquest saber -l'argumentació- s'utilitza el debat.

A casa, primer es visualitza el darrer debat de la darrera Lliga Debat de Secundària i Batxillerat de la Xarxa Vives d'Universitats (Xarxa Vives, 2023) i se n'avalua l'expressió oral amb la rúbrica d'expressió oral i un document perquè l'alumnat identifiqui els elements específics de l'argumentació i el debat. A classe es torna a visualitzar el debat i, en grups de quatre, es posa en comú la rúbrica i característiques de l'argumentació i el debat. Després, es posa en comú amb tots els membres de la classe. Es juga al Detective Club i la Resistència Àvalon. Finalment, l'alumnat es prepara un debat, que durà terme durant la darrera sessió de la situació d'aprenentatge.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Àrea o
---------------------------	------------------------

	matèria
Competència 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixements i establir vincles personals.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies, elements de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Llengua Catalana i Literatura
Competència 10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de dret de totes les persones, les mateixes pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DE LES [COMPETÈNCIES TRANSVERSALS](#)

Competència 1. Competència ciutadana.

Competència 3. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

<p align="center">Objectius d'aprenentatge</p> <p>Què volem que aprengui l'alumnat i per a què?</p> <p align="center">CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p align="center">Criteris d'avaluació</p> <p align="center">Com sabem que ho ha après?</p> <p align="center">ACCIÓ + SABER + CONTEXT</p>
<p>1. Comprendre, interpretar i analitzar amb perspectiva crítica textos orals i multimodals, per aprendre, a través de l'exemple, com millorar la pròpia expressió oral.</p>	<p>1. Analitza, de forma crítica, textos orals i multimodals a través de la darrera Lliga Debat de Secundària i Batxillerat de la Xarxa Vives d'Universitats (Xarxa Vives, 2023)</p>
<p>2. Reflexionar, adquirir i practicar el debat com a recurs lingüístic que permet practicar l'expressió oral.</p>	<p>2. Examina els elements propis del debat, per a poder reproduir-lo durant un debat que es durà a terme a classe.</p>
<p>3. Dissenyar, planificar i produir amb perspectiva crítica la producció de textos escrits i multimodals, per presentar-ho de manera oral davant de la resta de companys.</p>	<p>4. Presenta textos escrits de preparació del saber en concret amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició.</p> <p>5. Desenvolupa la informació oral amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies de les convencions orals de forma coherent, fluïda, amb correcció lingüística, transmetent el missatge de forma eficaç i amb un llenguatge no verbal assertiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa.</p>
<p>4. Comprendre i interpretar el sentit global, i la informació més rellevant d'un text, per poder-lo desenvolupar, comentar davant de la resta de companys i preguntar dubtes al docent.</p>	<p>6. Interpreta i analitza el text sobre el funcionament dels jocs de taula.</p> <p>7. Reflexiona sobre el contingut de la informació, fent-se conscient del qual ha après, per poder preguntar tot allò que desconeix o no ha entès.</p>

<p>5. Practicar de manera activa i adequada en interaccions formals en l'exposició oral i informals en els jocs de taula i en el treball en equip per adquirir actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional, cortesia lingüística, eficàcia verbal i no verbal i correcció.</p>	<p>8. Desenvolupa la informació oral atenent les convencions pròpies del gènere informatiu i discursiu, per construir coneixement i donar resposta de manera informada i creativa a demanda del joc i el debat.</p>
<p>6. Conèixer i practicar l'ús del llenguatge no discriminatori mitjançant la pràctica de jocs de taula.</p>	<p>9. Fa ús de llenguatge no discriminatori durant les intervencions durant els jocs de taula.</p>
<p>7. Respectar els torns de paraula i escoltar activament als companys en les intervencions dels companys durant les sessions de jocs de taula.</p>	<p>10. Es respecta els torns de paraula quan parlen els companys, sabent quan parlar i quan deixar a l'altre quan es juga.</p> <p>11. Escolta activament als companys quan parlen, de manera que s'interactua de forma bidireccional mentre es juga.</p>

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Àrea o matèria</u>
1	<p>Aplicació d'estratègies de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura de textos (planificació, anticipació, inferències...), en fonts documentals diverses de forma progressivament autònoma.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>
2	<p>Interacció oral adequada en situacions lúdiques i monologades, respecte a les normes de cortesia lingüística, l'escolta activa i el torn de paraula.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>
3	<p>Adequació i presentació acurada i aplicació de les normes de cohesió, coherència i ortografia bàsiques de les produccions escrites en qualsevol suport.</p>	<p>Llengua Catalana i Literatura</p>
4	<p>Aplicació d'estratègies d'escolta activa, respectant el torn de paraula durant</p>	<p>Llengua Catalana i</p>

els jocs de taula i el debat.	Literatura
-------------------------------	------------

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

L'alumnat treballa de forma cooperativa en grups de quatre per reflexionar sobre els nous coneixements i també en grups de sis durant les sessions de joc. Pel que fa a la lectura dramatitzada, treballaran de forma individual.

S'utilitzen dos jocs de taula: el Detective Club i la Resistència Àvalon, per tal de posar en pràctica l'expressió oral i la narració.

S'assignen rols de responsabilitat: perquè es compleixi la normativa (vetllar perquè es comprenguin i segueixin les regles del joc correctament), de la utilització correcta del català (assegurar-se que es parli en un català correcte), i de respecte (fer prevaldre el respecte entre l'alumnat i el material emprat).

S'usa la classe invertida, cosa que permet que l'alumne treballi a casa i es comentí la reflexió que se n'ha extret posterior a l'aula.

Per un aprenentatge més profund, l'avaluació és triple: autoavaluació després de cada sessió de joc de taula i de cada exposició oral individual, coavaluació de les exposicions orals i heteroavaluació de tot el procés.

Es posarà a disposició del grup classe una pissarra i per a cada grup de treball un diccionari de llengua catalana. També els vuit jocs a través dels quals es desenvolupen les sessions lúdiques.

ATIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
-----------	--	---------------

<p>Activitats inicials</p> <p><i>Què en sabem?</i></p>	<p>1. Què en sabem de l'argumentació i del debat?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partint de darrera final de Lliga Debat de Secundària i Batxillerat de la Xarxa Vives d'Universitats (Xarxa Vives, 2023), l'alumnat ha de d'avaluar l'expressió oral i identificar els elements propis de l'argumentació i el debat. • A classe, es torna a visualitzar algunes parts del vídeo i, en grups de quatre, s'ha de comentar la rúbrica i la graella amb els elements propis de l'argumentació i el debat. Finalment es posa en comú entre tots els membres de la classe. 	<p>1 h (a casa)</p> <p>1 h (a classe)</p>
<p>Activitats de desenvolupament</p> <p><i>Aprenem nous sabers</i></p>	<p>2. Aprenem sobre expressió oral, argumentació i debat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es llegeix un text argumentatiu perquè l'alumnat identifiqui les característiques d'aquesta tipologia textual. Es repassarà les característiques del debat. També es llegiran fal·làcies per aprendre a identificar aquests errors de raonament. • A casa, per practicar, hauran d'omplir dos documents: un sobre les parts i elements d'un debat i un altre per identificar fal·làcies. 	<p>1 h (a classe)</p> <p>1 h (a casa)</p>
<p>Activitats d'estructuració</p> <p><i>Què hem après?</i></p>	<p>3. Practiquem l'expressió oral i l'argumentació a través de jocs de taula</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es reparteix a l'alumnat en quatre grups de cinc o sis persones i es determina tres persones de cada grup que seran responsables: un de normativa, un altre d'ús del català correcte i un darrer de respecte. • A continuació l'alumnat es posa a jugar fins que acaba la classe. Durant dues sessions l'alumnat jugarà a cada un dels dos jocs: el Detective Club i la Resistència Àvalon. En finalitzar cada sessió de joc, l'alumnat haurà de contestar una rúbrica d'autoavaluació. 	<p>2 h.</p>

<p>Activitats d'aplicació</p> <p><i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>4. Apliquem el que hem après a partir d'un debat: el Quixot hauria hagut de cremar el Tirant lo Blanc?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Després d'haver posat en pràctica l'expressió oral i l'argumentació a través del joc, l'alumnat haurà de preparar un debat sobre si el Quixot hauria d'haver cremat o no el Tirant lo Blanc. el debat s'organitza en una seqüència establerta d'intervencions amb un límit de temps, on es presenta la tesi de cada equip, a cada ronda es van aportant arguments i, després, proves a favor de cadascun dels equips. Un cop presentat, hi ha una conversa oberta on es repliquen arguments i proves. Finalment hi ha un torn de resum d'idees per cada bàndol. Un cop acabat el debat, cada participant vota a favor o en contra de la tesi. A partir del resultat de la votació, s'emet una sentència. L'avaluació serà múltiple: autoavaluació per part del mateix alumne, coavaluació per part dels companys de classe i heteroavaluació per part del professorat. 	<p>2 h.</p>
--	---	-------------

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

La situació d'aprenentatge té en compte els sis vectors del nou currículum de l'educació bàsica:

- **Aprenentatges competencials:** aquest aprenentatge busca plantejar una realitat propera a l'alumnat, a través de l'argumentació i el debat i reflexions actuals i que busquen despertar l'interès en els estudiants; s'utilitza la comunicació oral, i en concret el debat per treballar l'argumentació. Les competències són fonamentals tant a l'hora de triar les diverses tasques com en la seva avaluació.
- **Perspectiva de gènere:** es tindrà en compte que, tant el joc com l'argumentació en el debat, estiguin lliures d'estereotips de gènere.
- **Universalitat:** en l'actual era de la informació i la comunicació estem exposats constantment a discursos persuasius —sobretot per promoure el consum i el vot polític—. És molt important aprendre a identificar les fal·làcies i els errors lògics perquè l'alumnat sigui més crític. També aprendre a argumentar i contra argumentar per raonar i contrastar idees.

- **Qualitat de l'educació de les llengües:** la mateixa situació d'aprenentatge té com a finalitat principal l'educació de les llengües i, en concret, el desenvolupament i la millora de la competència oral i l'aprenentatge de la lectura dramatitzada.
- **Benestar emocional:** el joc ha de permetre la cohesió del grup classe, afavorint l'escolta activa, el respecte i la confiança. En donar-li veu a l'alumnat mitjançant l'expressió oral, es desenvolupa la seva autoestima i autoconsciència.
- **Ciutadania democràtica i consciència global:** es busca el sentit crític i la consciència ciutadana mitjançant l'argumentació i, en concret, el debat. El fet de practicar el raonament i la identificació de fal·làcies ha de permetre a l'alumnat no deixar-se manipular. L'expressió oral, a més a més, permet treballar l'escolta activa i el respecte envers l'altre, així com donar veu a les seves inquietuds de com fer del món un lloc millor.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Per desenvolupar les situacions d'aprenentatge es requereix una pissarra, un projector, un ordinador i connexió a internet per al grup classe i un diccionari de llengua catalana per cada grup de treball. També els dos jocs de taula per a les sessions lúdiques.

Annex II Material de suport i avaluació de les situacions d'aprenentatge

Situació d'aprenentatge 1: Treballem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de dos jocs de taula, el Feelinks Revelations i el Dixit

1. Què en sabem de l'expressió oral i del lèxic emocional?

Anàlisi del vídeo de Com Comunicar de la UPC

COM COMUNICAR

INICI CAS RÚBRICA TEST FEEDBACK AVALUA!

El cas

Visualitza un cas pràctic d'exposició oral d'un treball a classe

Context Fitxa **Fites**

INTRODUCCIÓ
Gestualitat

DESENVOLUPAMENT
Mirada
Volum i entonació
Ritme i pronúncia
Vocabulari
Sintaxi

Activar Windows
Ve a Configuración para activar Windows

UPC (2023)

COM COMUNICAR

INICI CAS RÚBRICA TEST FEEDBACK AVALUA!

El test

Valora el cas a partir d'una rúbrica i compara els resultats amb el suport del vídeo i les preguntes guia

Gestualitat Assolit Poc assolit No assolit

Mirada Assolit Poc assolit No assolit

Volum i entonació Assolit Poc assolit No assolit

Ritme i pronúncia Assolit Poc assolit No assolit

Vestuari Assolit Poc assolit No assolit

Compara els resultats

Activar Windows
Ve a Configuración para activar Windows

UPC (2023)

Inspirat en una activitat desenvolupada durant la classe de Fonaments de l'Aprenentatge de la Llengua i la Literatura Catalana amb la professora Núria Gómez

2. Aprenem sobre expressió oral i vocabulari emocional

Rúbrica bàsica d'expressió oral

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és

a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.
Vocabulari		
Empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues,	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues,

no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.

Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.

Rúbrica basada en Com Comunicar de la UPC (Universitat Politècnica de Catalunya, 2023).

Anàlisi del llenguatge no verbal de les emocions dels personatges que apareixen a la pel·lícula Del Revés

	Alegria	Tristesa	Por	Fàstic	Ira
Rostre					
Mirada					
Boca					
Postura					
Rigidesa					
Gestualitat amb els braços					
Gestualitat amb les cames					
Gestualitat amb les mans					

Punt de partida per treballar el lèxic emocional

Escriu el màxim nombre de sinònims per cada una de les cinc emocions bàsiques. Disposes de mig minut per cada una d'elles.

Alegria:

Tristesa:

Por:

Fàstic:

Ira:

Inspirat en una activitat de l'assignatura Innovació Docent i Investigació de la Llengua i la Literatura Catalana de la professora Valeska Lisbeth Cabrera

3. Practiquem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de jocs de taula

Exemple de targetes per representar les emocions a través del Feelinks Revelations

Angoixa

Depressió

Piacquadio, A (2017)	Pezeta, L (2019)
	
Alegria	Ràbia
Ha, Q-A (2018)	Picquadio, A (2018)

Exemple de situacions per treballar les emocions a través del Feelinks Revelations

<p>Obtens un 9 a la qualificació final de Llengua Catalana i Literatura.</p>	<p>T'assabentes que la teva millor amiga ha estat consumint substàncies tòxiques.</p>
--	---

<p>Els teus pares no et deixen anar al concert del teu grup de música preferit.</p>	<p>Se t'ha oblidat que demà és l'examen final de Matemàtiques, per la qual cosa no has fet els exercicis de repàs.</p>
---	--

Els rols que es duen a terme durant les sessions de joc

El que s'espera de cada un dels tres responsables sobre el correcte funcionament del joc							
Normativa del joc							
Tots els membres del grup entenen el funcionament del joc	✓	Tots els membres del grup entenen què han de fer	✓	La configuració de la partida és tal i com s'indica a les instruccions	✓	El desenvolupament del joc es duu a terme tal i com s'indica a les instruccions	✓
Ús del català correcte							
Es parla constantment en català	✓	Es pronuncia correctament	✓	S'utilitza un lèxic adequat a la situació comunicativa	✓	Es construeixen les frases correctament	✓
Respecte							
S'utilitza un llenguatge no discriminatori	✓	Es respecten els torns de paraula	✓	S'escolta activament al company que està parlant	✓	Es tracta el material del joc amb compte	✓

Ús de llenguatge no discriminatori

Diputació de Barcelona (2023)

Rúbrica d'autoavaluació en finalitzar cada un dels jocs

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.

en l'audiència.	en l'audiència.	
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.
Vocabulari		
Emptra un lèxic adequat	No sempre emptra un lèxic	No emptra un lèxic adequat

al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Convivència democràtica		
Ús de llenguatge no discriminatori		
S'utilitza vocabulari i expressions lliures de discriminació i d'estereotips	S'utilitzen algunes expressions discriminatòries i/o estereotipades.	S'utilitza constantment llenguatge discriminatori i/o estereotipat.
Convivència ciutadana		
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al	De vegades no s'escolta el que	No s'escolta als companys.

que diuen els companys.	diuen els companys.	
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Lèxic emocional		
S'utilitza un vocabulari emocional ric.	S'utilitzen algunes paraules sobre emocions més enllà de les cinc emocions bàsiques.	S'utilitza únicament el vocabulari emocional bàsic.

4. Apliquem el que hem après a partir d'una exposició oral

Rúbrica d'autoavaluació i hereoavaluació de la preparació de l'exposició oral. Expressió escrita

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Adequació		
Ha emprat el registre adequat (col·loquial, tècnic, especialitzat) als diferents receptors o destinataris (interessos i coneixements) i al context.	El registre emprat és adequat als destinataris i al context en la major part del text.	No ha emprat el registre adequat als diferents receptors o destinataris i al context.
Coherència		
Organitza la informació per paràgrafs ben seqüenciats.	Organitza el text per alguns paràgrafs, però conté errors en la seqüenciació	Ha sabut escriure les paraules bàsiques i les ha ordenat sol però no es percep el paràgraf com a organitzador del relat.
Cohesió		
El text es llegeix sense dificultat, ja que sempre es pot relacionar un pronom o un sinònim amb l'antecedent. Enllaça bé els enunciats i utilitza frases complexes amb els connectors adequats. Hi aplica una puntuació comprensiva, que vol dir que facilita la lectura i comprensió	Utilitza pronoms i sinònims per evitar repeticions de noms o verbs. Sovint, però, recorre a frases coordinades o juxtaposades sense connexió explícita de les idees que s'hi expressen. Els signes de puntuació no sempre ajuden a la comprensió.	Confegaix el text amb frases coordinades i juxtaposades. El text no dona idea d'unitat. Repeteix sempre la mateixa estructura
Correcció lèxica		

El lèxic és ampli, precís (no hi ha errors conceptuals) i idoni, en relació al contingut del text. Fa servir sinònims i algunes figures literàries si cal. Evita l'ús d'expressions discriminatòries.	El lèxic és generalment precís i idoni en relació al contingut del text, però poc variat	El lèxic no és ampli, precís ni idoni, en relació al contingut del text. Fa ús d'expressions discriminatòries.
Correcció ortogràfica		
Aplica les lleis sobre el funcionament de l'ortografia.	En el text hi ha menys de deu errades ortogràfiques.	En el text hi ha més de deu errades ortogràfiques.
Correcció morfosintàctica		
Estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança.	En la majoria del text estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança	No estructura bé les frases del text de manera que hi ha errors de concordança.
Presentació		
Distribueix el text en el full de forma idònia: escrit net, amb marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	Distribueix el text en el full de forma parcialment idònia: escrit parcialment net, amb alguns marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	No distribueix el text en el full de forma idònia.
Entrega		
Entrega durant la data prevista.	Entrega un o dos dies després de la data fixada.	No entrega.

Rúbrica d'autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació d'expressió oral

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que

i que faciliten la comprensió del discurs.	amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la

		comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.
Vocabulari		
Empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.

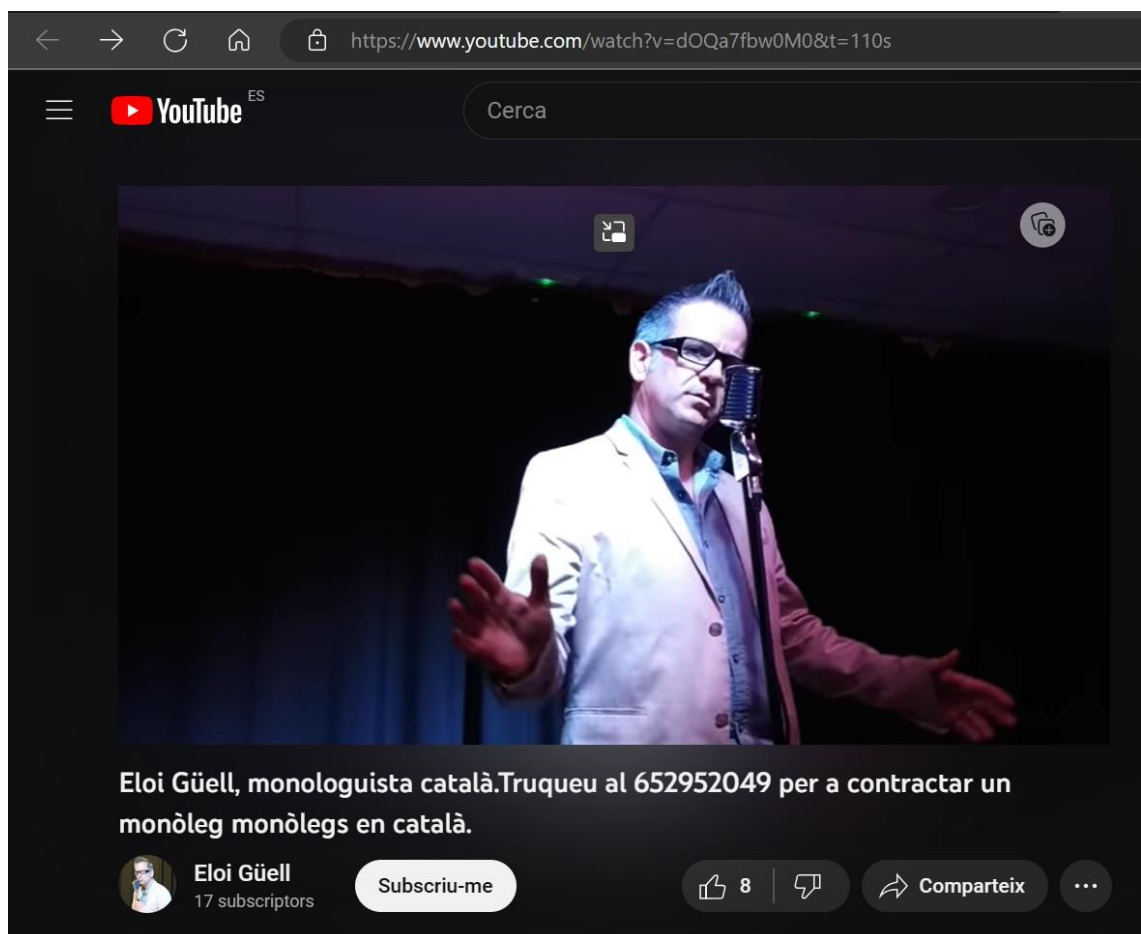
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més

		temps del previst.
--	--	--------------------

Situació d'aprenentatge 2: Treballem la descripció i l'expressió oral a través de dos jocs de taula, el Blocamots i el Sí, Senyor Fosc

1. Què en sabem del monòleg

Monòleg a analitzar

Güell (2018)

Rúbrica d'expressió oral i identificació d'elements humorístics en el monòleg

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són	Els moviments que fa no sempre són naturals i en	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per

naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incomprensible la major part del missatge.
Vestuari		

El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.
Vocabulari		
Empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés

és concís, no està format per continguts superflus.	té algun contingut superflu.	d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.

Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Monòleg		
Interacció amb el públic:		
Recursos fònics (entonació i pauses):		
Recursos morfosintàctics (jocs de paraules, contraposició, etc.):		
Recursos lèxics i semàntics (metàfores, hipèrbole, dobles sentits, polisèmia, etc.):		
Dramatització (ús de l'estil directe):		
Referències que s'utilitzen durant el monòleg:		

2. Aprenem sobre el monòleg

El monòleg. Elements humorístics
Interacció amb el públic: mirar als oients directament, parlar-los directament —fer-ne referència—.
Recursos fònics: entonació, pauses després de cada broma o per generar expectativa.
Recursos morfosintàctics: jocs de paraules, contraposició, paral·lelismes.
Recursos lèxics i semàntics: personificació, hipèrbole, comparació, metàfora, polisèmia, dobles sentits, antítesi, ironia, polisíndeton, pregunta retòrica.
Dramatització: ús de l'estil directe en el discurs per fer referència a esdeveniments, gestualitat exagerada.
Referències: ús de referents comuns, de caire popular —coneguts pel públic—.
Altres elements que permeten generar humor a través del monòleg:

3. Practiquem l'expressió oral i el vocabulari emocional a través de jocs de taula

Els rols que es duen a terme durant les sessions de joc

El que s'espera de cada un dels tres responsables sobre el correcte funcionament del joc							
Normativa del joc							
Tots els membres del grup entenen el funcionament del joc	✓	Tots els membres del grup entenen què han de fer	✓	La configuració de la partida és tal i com s'indica a les instruccions	✓	El desenvolupament del joc es duu a terme tal i com s'indica a les instruccions	✓
Ús del català correcte							
Es parla constantment en català	✓	Es pronuncia correctament	✓	S'utilitza un lèxic adequat a la situació comunicativa	✓	Es construeixen les frases correctament	✓
Respecte							
S'utilitza un llenguatge no discriminatori	✓	Es respecten els torns de paraula	✓	S'escolta activament al company que està parlant	✓	Es tracta el material del joc amb compte	✓

Rúbriques d'autoavaluació en finalitzar cada un dels jocs

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretats.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		

<p>Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.</p>	<p>En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic.</p> <p>No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.</p>	<p>No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.</p>
<p>Volum i entonació</p>		
<p>El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.</p>	<p>El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix.</p> <p>Només a estones l'entonació és variada.</p>	<p>El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.</p>
<p>Ritme i pronúncia</p>		
<p>El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid.</p> <p>Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees.</p> <p>La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.</p>	<p>El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent.</p> <p>En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.</p>	<p>El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.</p>
<p>Ordre i estructura</p>		
<p>L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que</p>	<p>L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna</p>	<p>L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.</p>

sigui percebut com una unitat.	ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	
Vocabulari		
Empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Convivència democràtica		
Ús de llenguatge no discriminatori		
S'utilitza vocabulari i	S'utilitzen algunes expressions	S'utilitza constantment

expressions lliures de discriminació i d'estereotips	discriminatòries i/o estereotipades.	llenguatge discriminatori i/o estereotipat.
Convivència ciutadana		
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	De vegades no s'escolta el que diuen els companys.	No s'escolta als companys.
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Lèxic emocional		
S'utilitza un vocabulari emocional ric.	S'utilitzen algunes paraules sobre emocions més enllà de les cinc emocions bàsiques.	S'utilitza únicament el vocabulari emocional bàsic.
Humor		
Recursos fònics:		
Recursos morfosintàctics:		
Recursos lèxics i semàntics:		
Dramatització:		
Referències:		
Altres:		

4. Apliquem el que hem après a partir d'un monòleg

Rúbrica d'autoavaluació i hereoavaluació de la preparació del monòleg. Expressió escrita

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Adequació		
Ha emprat el registre adequat (col·loquial, tècnic, especialitzat) als diferents receptors o destinataris (interessos i coneixements) i	El registre emprat és adequat als destinataris i al context en la major part del text.	No ha emprat el registre adequat als diferents receptors o destinataris i al context.

al context.		
Coherència		
Organitza la informació per paràgrafs ben seqüenciats.	Organitza el text per alguns paràgrafs, però conté errors en la seqüenciació	Ha sabut escriure les paraules bàsiques i les ha ordenat sol però no es percep el paràgraf com a organitzador del relat.
Cohesió		
El text es llegeix sense dificultat, ja que sempre es pot relacionar un pronom o un sinònim amb l'antecedent. Enllaça bé els enunciats i utilitza frases complexes amb els connectors adequats. Hi aplica una puntuació comprensiva, que vol dir que facilita la lectura i comprensió	Utilitza pronoms i sinònims per evitar repeticions de noms o verbs. Sovint, però, recorre a frases coordinades o juxtaposades sense connexió explícita de les idees que s'hi expressen. Els signes de puntuació no sempre ajuden a la comprensió.	Confegaix el text amb frases coordinades i juxtaposades. El text no dona idea d'unitat. Repeteix sempre la mateixa estructura
Correcció lèxica		
El lèxic és ampli, precís (no hi ha errors conceptuals) i idoni, en relació al contingut del text. Fa servir sinònims i algunes figures literàries si cal. Evita l'ús d'expressions discriminatòries.	El lèxic és generalment precís i idoni en relació al contingut del text, però poc variat	El lèxic no és ampli, precís ni idoni, en relació al contingut del text. Fa ús d'expressions discriminatòries.
Correcció ortogràfica		
Aplica les lleis sobre el funcionament de l'ortografia.	En el text hi ha menys de deu errades ortogràfiques.	En el text hi ha més de deu errades ortogràfiques.
Correcció morfosintàctica		
Estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança.	En la majoria del text estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança	No estructura bé les frases del text de manera que hi ha errors de concordança.
Presentació		
Distribueix el text en el full de forma idònia: escrit net, amb marges, separacions entre	Distribueix el text en el full de forma parcialment idònia: escrit parcialment net, amb	No distribueix el text en el full de forma idònia.

línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	alguns marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	
Entrega		
Entrega durant la data prevista.	Entrega un o dos dies després de la data fixada.	No entrega.
Humor		
Recursos fònics:		
Recursos morfosintàctics:		
Recursos lèxics i semàntics:		
Dramatització:		
Referències:		
Altres:		

Rúbrica d'autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació d'expressió oral

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dóna l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		

Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors

i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.
Vocabulari		
Emptra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre emptra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No emptra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules

i fer-lo fàcil d'assimilar.	o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Humor		
Recursos fònics:		
Recursos morfosintàctics:		

Recursos lèxics i semàntics:
Dramatització:
Referències:
Altres:
Quin monòleg t'ha agradat més:

Situació d'aprenentatge 3: Treballem l'expressió oral, el text narratiu i la lectura dramatitzada: Story Cubes i Dixit

1. Què en sabem de la lectura dramatitzada?

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.

en l'audiència.	en l'audiència.	
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.

sigui percebut com una unitat.	ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	
Vocabulari		
Empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és

adequat en forma i contingut.	contingut.	adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Lectura dramatitzada		
Accent		
Entonació		
Ritme		
Velocitat		
Veu		
Volum		

2. Aprenem sobre la narrativa i la lectura dramatitzada

Elements de la lectura dramatitzada

Lectura dramatitzada
Accent: pronúncia de la síl·laba —àtona i tònica— gràcies a la intensitat, duració i to.
Entonació: variació del to, la duració, la intensitat, el so, cosa que permet descobrir la intencionalitat del discurs i el tipus d'oració: interrogativa, exclamativa i declarativa.
Ritme: distribució de les síl·labes, accents i pauses en l'anunciat. Es marquen els intervals i es distingeixen els signes de puntuació.
Velocitat: velocitat —ni massa lenta, ni massa ràpida—, cosa que permet que es segueixi correctament el discurs.
Volum: alteració del volum per evitar la monotonia en el discurs.
Veu (opcional): modulació de la veu per representar diferents personatges i la seva personalitat.

Elements de la narració

Narració
Narrador: intern (personatge principal / testimoni) / extern (omniscient / quasi omniscient/ selectiu)
Personatges: plans / dinàmics
Temps: extern / intern
Espai

Diferències entre la novel·la i el conte

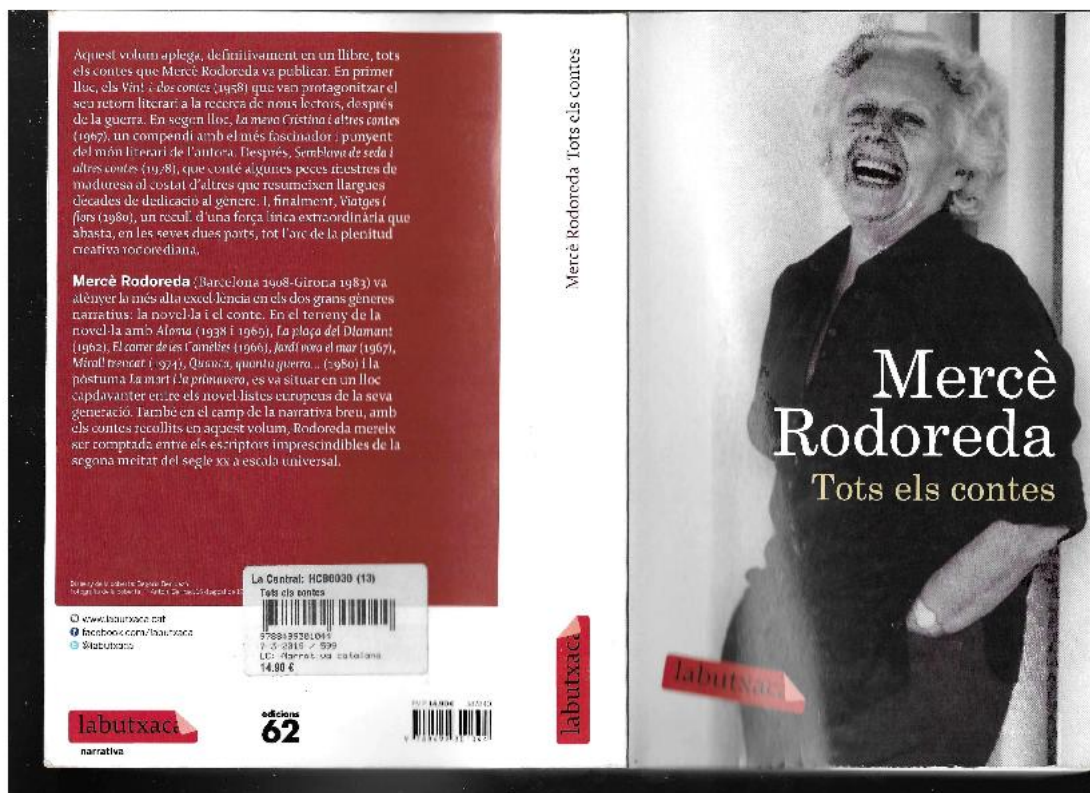
Novel·la	Conte
Història complexa	Història simple
Extensió	Brevetat
Temes i idees complexos	Temes i idees definits i, generalment, simples
Escrit en prosa	Escrit en prosa
Espai no limitat	Desenvolupat en un espai, ambient i lloc determinat

Fitxa anàlisi dels elements de la novel·la

Títol del llibre
Tema / temes

Argument
Capítols (nombre)
Personatge(s) principal(s)
Personatge(s) secundari(s)
Espai (real o imaginari)
Temps narratiu (època)
Temps narrat (quant dura)
Estructura (tradicional: plantejament, nus i desenllaç) o no
Punt de vista (tipus de narrador)

Contes a analitzar

Inspirat en una activitat duta a terme en la classe de tercer d'ESO del professor de català de l'institut públic Pompeu Fabra de Badalona Arnau Aina

Fitxa anàlisi dels elements del conte

Tipus de conte (tradicional o no)
Personatge(s)
Capítols (nombre)
Personatge(s) principal(s)
Espai (real o imaginari)
Temps narratiu (època)
Temps narrat (quant dura)
Punt de vista (tipus de narrador)

3. Practiquem l'expressió oral i la narració a través de jocs de taula

Els rols que es duen a terme durant les sessions de joc

Normativa del joc							
Tots els membres del	✓	Tots els membres del	✓	La configuració	✓	El desenvolupament	✓

grup entenen el funcionament del joc		grup entenen què han de fer		de la partida és tal i com s'indica a les instruccions		del joc es duu a terme tal i com s'indica a les instruccions	
Ús del català correcte							
Es parla constantment en català	✓	Es pronuncia correctament	✓	S'utilitza un lèxic adequat a la situació comunicativa	✓	Es construeixen les frases correctament	✓
Respecte							
S'utilitza un llenguatge no discriminatori	✓	Es respecten els torns de paraula	✓	S'escolta activament al company que està parlant	✓	Es tracta el material del joc amb compte	✓

Rúbrica d'autoavaluació en finalitzar cada un dels jocs

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions

reaccions que observa en l'audiència.	a les reaccions que observa en l'audiència.	que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.

el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	
Vocabulari		
Emptra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		
El mitjà a través del qual ha	El mitjà a través del qual ha	El mitjà a través del qual ha

expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Convivència democràtica		
Ús de llenguatge no discriminatori		
S'utilitza vocabulari i expressions lliures de discriminació i d'estereotips	S'utilitzen algunes expressions discriminatòries i/o estereotipades.	S'utilitza constantment llenguatge discriminatori i/o estereotipat.
Convivència ciutadana		
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	De vegades no s'escolta el que diuen els companys.	No s'escolta als companys.

Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Narració		
Originalitat		
Conté elements molt originals.	Conté alguns elements originals.	No conté elements originals / és un plagi.
Accent		
Pronuncia de forma adequada.	Pronuncia de forma parcialment adequada.	No pronuncia de forma adequada.
Entonació		
Hi ha variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa es percep la intencionalitat del discurs.	Hi ha una mínima variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa es percep parcialment la intencionalitat del discurs.	No hi ha variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa no es percep la intencionalitat del discurs.
Ritme		
Es distingeixen els accents ortogràfics i la puntuació.	Es distingeixen parcialment els accents ortogràfics i la puntuació.	No es distingeixen els accents ortogràfics i la puntuació.
Velocitat		
Utilitza una velocitat adequada, cosa que fa entenedor el discurs.	Utilitza una velocitat parcialment adequada.	Parla massa ràpid o massa lent, per la qual cosa dificulta que s'entengui el discurs.
Volum		
Utilitza un volum adequat, cosa que fa entenedor el discurs.	Utilitza un volum generalment adequat.	Utilitza un volum massa alt o massa baix, cosa que dificulta que s'entengui o s'estigui atent al discurs.
Veu		
Es modula la veu, cosa que permet distingir diferents personatges i al seva personalitat.	Es modula parcialment la veu, cosa que permet distingir parcialment diferents personatges i al seva personalitat.	No es modula la veu, cosa que permet distingir diferents personatges i al seva personalitat.
Quina història t'ha agradat més:		

Quina consideres que ha estat la millor lectura dramatitzada:

4. Apliquem el que hem après a partir d'una lectura dramatitzada

Rúbrica d'autoavaluació i hereoavaluació de la preparació de la lectura dramatitzada. Expressió escrita

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Adequació		
Ha emprat el registre adequat (col·loquial, tècnic, especialitzat) als diferents receptors o destinataris (interessos i coneixements) i al context.	El registre emprat és adequat als destinataris i al context en la major part del text.	No ha emprat el registre adequat als diferents receptors o destinataris i al context.
Coherència		
Organitza la informació per paràgrafs ben seqüenciats.	Organitza el text per alguns paràgrafs, però conté errors en la seqüenciació	Ha sabut escriure les paraules bàsiques i les ha ordenat sol però no es percep el paràgraf com a organitzador del relat.
Cohesió		
El text es llegeix sense dificultat, ja que sempre es pot relacionar un pronom o un sinònim amb l'antecedent. Enllaça bé els enunciats i utilitza frases complexes amb els connectors adequats. Hi aplica una puntuació comprensiva, que vol dir que facilita la lectura i comprensió	Utilitza pronoms i sinònims per evitar repeticions de noms o verbs. Sovint, però, recorre a frases coordinades o juxtaposades sense connexió explícita de les idees que s'hi expressen. Els signes de puntuació no sempre ajuden a la comprensió.	Confegaix el text amb frases coordinades i juxtaposades. El text no dona idea d'unitat. Repeteix sempre la mateixa estructura
Correcció lèxica		
El lèxic és ampli, precís (no hi ha errors conceptuals) i idoni, en relació al contingut del text. Fa servir sinònims i algunes figures literàries si cal. Evita l'ús d'expressions discriminatòries.	El lèxic és generalment precís i idoni en relació al contingut del text, però poc variat	El lèxic no és ampli, precís ni idoni, en relació al contingut del text. Fa ús d'expressions discriminatòries.

Correcció ortogràfica		
Aplica les lleis sobre el funcionament de l'ortografia.	En el text hi ha menys de deu errades ortogràfiques.	En el text hi ha més de deu errades ortogràfiques.
Correcció morfosintàctica		
Estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança.	En la majoria del text estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança	No estructura bé les frases del text de manera que hi ha errors de concordança.
Presentació		
Distribueix el text en el full de forma idònia: escrit net, amb marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	Distribueix el text en el full de forma parcialment idònia: escrit parcialment net, amb alguns marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs	No distribueix el text en el full de forma idònia.
Entrega		
Entrega durant la data prevista.	Entrega un o dos dies després de la data fixada.	No entrega.
Narració		
Estructura		
L'estructura és adequada: conté els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.	L'estructura és adequada: conté els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.	L'estructura és adequada: conté els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.
Contingut	Contingut	Contingut
El contingut de la narració és ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.	El contingut de la narració és ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.	El contingut de la narració és ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.
Trama argumental	Trama argumental	Trama argumental
La trama conté girs argumentals coherents.	La trama conté girs argumentals coherents.	La trama conté girs argumentals coherents.
Originalitat	Originalitat	Originalitat
Conté elements molt originals.	Conté elements molt originals.	Conté elements molt originals.
Missatge	Missatge	Missatge
La història conté un missatge	La història conté un missatge	La història conté un missatge

més enllà del que explica i està ben formulat.	més enllà del que explica i està ben formulat.	més enllà del que explica i està ben formulat.
--	--	--

Rúbrica d'autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació de la lectura dramatitzada

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		

<p>El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid.</p> <p>Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees.</p> <p>La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.</p>	<p>El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent.</p> <p>En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.</p>	<p>El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.</p>
Vestuari		
<p>El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.</p>	<p>El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.</p>	<p>El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.</p>
Ordre i estructura		
<p>L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.</p>	<p>L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.</p>	<p>L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura.</p> <p>No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.</p>
Vocabulari		
<p>Empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.</p>	<p>No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.</p>	<p>No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.</p>
Sintaxi		

<p>Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.</p>	<p>Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.</p>	<p>Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.</p>
Claredat i concisió		
<p>S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.</p>	<p>En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.</p>	<p>No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.</p>
Densitat informativa		
<p>Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.</p>	<p>Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.</p>	<p>No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.</p>
Mitjans de suport		
<p>El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.</p>	<p>El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.</p>	<p>El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.</p>
Conclusió		
<p>Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>	<p>Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>	<p>No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>
Domini del tema		
<p>Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen</p>	<p>No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició</p>	<p>No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni</p>

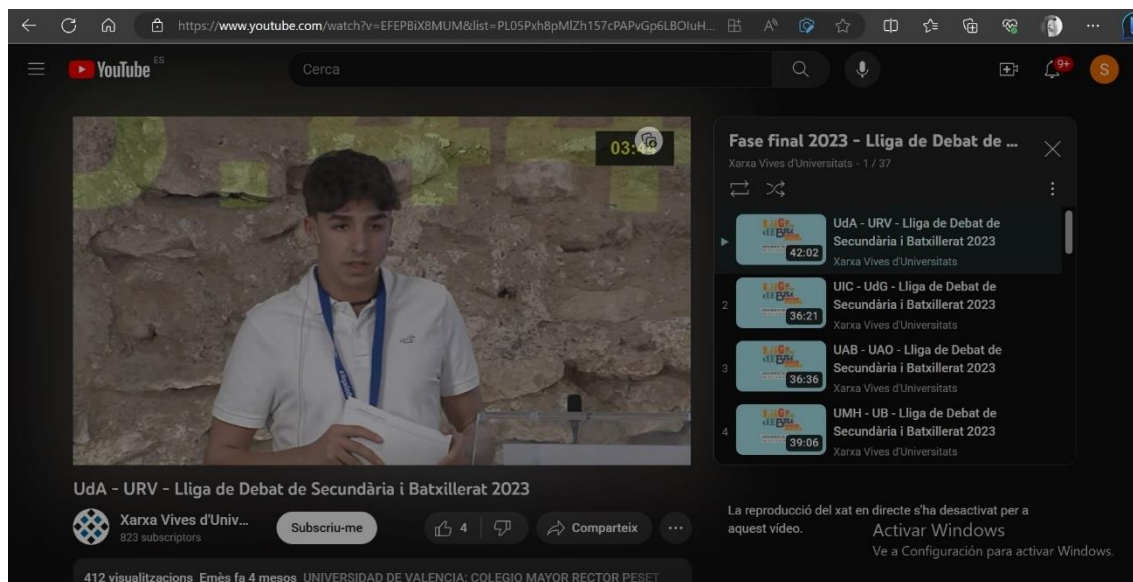
l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Narració		
Estructura		
L'estructura és adequada: conté els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.	L'estructura és parcialment adequada: no disposa de tots els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.	L'estructura no és adequada: no conté els elements bàsics d'introducció, nus i desenllaç.
Contingut		
El contingut de la narració és ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.	El contingut de la narració és parcialment ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.	El contingut de la narració no és ric pel que fa les descripcions, els personatges, l'acció, el temps i l'espai.
Trama argumental		
La trama conté girs argumentals coherents.	La trama conté algun gir argumental, però és incoherent.	La trama és molt plana i sense girs argumentals.
Originalitat		
Conté elements molt originals.	Conté alguns elements originals.	No conté elements originals / és un plagi.
Missatge		
La història conté un missatge més enllà del que explica i	La història conté un missatge més enllà del que explica, però	La història no conté cap

està ben formulat.	no està ben formulat.	missatge.
Lectura dramatitzada		
Accent		
Pronuncia de forma adequada.	Pronuncia de forma parcialment adequada.	No pronuncia de forma adequada.
Entonació		
Hi ha variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa es percep la intencionalitat del discurs.	Hi ha una mínima variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa es percep parcialment la intencionalitat del discurs.	No hi ha variació del to, duració intensitat del discurs, per la qual cosa no es percep la intencionalitat del discurs.
Ritme		
Es distingeixen els accents ortogràfics i la puntuació.	Es distingeixen parcialment els accents ortogràfics i la puntuació.	No es distingeixen els accents ortogràfics i la puntuació.
Velocitat		
Utilitza una velocitat adequada, cosa que fa entenedor el discurs.	Utilitza una velocitat parcialment adequada.	Parla massa ràpid o massa lent, per la qual cosa dificulta que s'entengui el discurs.
Volum		
Utilitza un volum adequat, cosa que fa entenedor el discurs.	Utilitza un volum generalment adequat.	Utilitza un volum massa alt o massa baix, cosa que dificulta que s'entengui o s'estigui atent al discurs.
Veu		
Es modula la veu, cosa que permet distingir diferents personatges i al seva personalitat.	Es modula parcialment la veu, cosa que permet distingir parcialment diferents personatges i al seva personalitat.	No es modula la veu, cosa que permet distingir diferents personatges i al seva personalitat.
Quina història t'ha agradat més:		
Quina història està més ben dramatitzada:		

Situació d'aprenentatge 4: Treballem l'argumentació i el debat: Detective Club i La resistència Àvalon

1. Què en sabem de l'argumentació i del debat?

Anàlisi de la darrera Lliga Debat de Secundària i Batxillerat de la Xarxa Vives

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretats.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta

i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descuidada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.

connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	
Vocabulari		
Empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		

El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Argumentació		
Raonament		
Utilitzar augments que van més enllà de la simple opinió, aportant exemples no fal·laços.	Utilitza arguments que van, generalment, més enllà de la pròpia opinió o fal·làcies.	Utilitza únicament la pròpia opinió o fal·làcies.
Contrast d'idees		
Contrasta les idees	Contrasta la majoria d'idees	No contrasta les idees.

correctament.	correctament.	
Capacitat de persuadir		
Convenç a la resta.	Convenç parcialment a la resta.	No convenç a la resta.
Conclusions lògiques dels arguments		
Arriba a conclusions lògiques.	Arriba a conclusions parcialment lògiques.	No arriba a conclusions lògiques
Debat		
Organització i estructura		
Utilitza l'estructura del debat.	Utilitza parcialment l'estructura del debat.	No utilitza l'estructura del debat.
Interacció dels membres de la taula		
Hi ha una interacció fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.	Hi ha una interacció parcialment fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.	No hi ha una interacció fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.
Temporització		
La intervenció es duu a terme en la temporització establerta.	La intervenció es duu a terme pràcticament en la temporització establerta.	La intervenció no es duu a terme en la temporització establerta.
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	Sovint hi ha atenció atenta i constant al que diuen els companys.	No hi ha atenció atenta i constant al que diuen els companys.
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Bona síntesi		
Es sintetitza correctament els arguments exposats.	La síntesi dels arguments exposats és parcialment correcta.	No es sintetitza correctament els arguments exposats.
Domini del tema		
Hi ha un bon domini del tema.	Es domina parcialment el tema.	No hi ha un bon domini del tema.

Domini argumental		
Utilitzar augments que van més enllà de la simple opinió, aportant exemples no fal·laços.	Utilitza arguments que van, generalment, més enllà de la pròpia opinió o fal·làcies.	Utilitza únicament la pròpia opinió o fal·làcies.

2. Aprenem sobre expressió oral, argumentació i debat

Exemple de text argumentatiu

Exposició / introducció	Actualment, l'apartat d'ensenyament ha incorporat una nova eina als col·legis de Catalunya substituint els llibres convencionals per ordinadors portàtils. No obstant això, alguns col·legis han optat per rebutjar aquesta incorporació i seguir amb els mètodes tradicionals.
Demostració / motius argumentals	Aquesta incorporació d'ordinadors portàtils a les aules sembla, d'entrada, una innovació de l'ensenyament però en realitat, volen substituir els llibres convencionals per una nova tecnologia que no ens beneficiarà, sinó ben al contrari. Per una altra banda, nombrosos especialistes afirmen que estar massa temps davant la pantalla de l'ordinador pot causar problemes de vista i malts de cap constants. A més a més, si s'aplica aquesta tecnologia es començarà a perdre l'escriptura a mà i amb l'existència de correctors l'alumne no s'esforçarà a aprendre a escriure correctament. Per últim, dir que estudiar davant un ordinador provoca una falta de concentració i pot resultar complicat i incòmode.
Conclusió	Així doncs, arribem a la conclusió que no és una bona opció incorporar aquests ordinadors a l'hora d'aprendre.

Els massagrans fem llengua (2014)

El debat

Manual de participació

ORGANITZA

Xarxa Vives
d'universitats **25 anys**

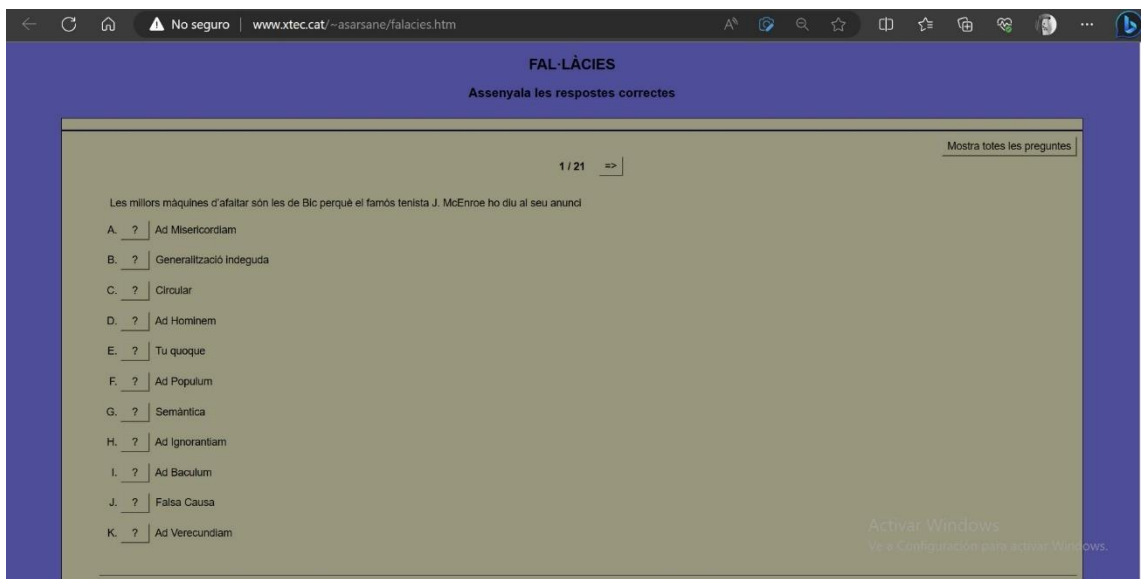
Universitat Abat Oliba CEU, Universitat d'Alacant, Universitat d'Andorra, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat CEU Cardenal Herrera, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Internacional de Catalunya, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Miguel Hernández d'Eivissa, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat de Perpinyà Via Domitia, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Politècnica de València, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de Salamanca, Universitat de València, Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya.

Xarxa Vicens Vives (2023)

Algunes fal·làcies

Tu quoque	Tu també. Acusa a l'altre.
Circular	Per justificar una conclusió s'utilitza la mateixa conclusió.
Falsa Causa	Estableix una connexió casual no justificada.
Ad Verecundiam	Apel·la a l'autoritat
Ad Hominem	Contra l'home (o persona en concret), independentment d'allò que l'altre exposa
Semàntica	Es juga amb l'equívoc o el doble significat.
Ad Misericordiam	Apel·la la misericòrdia, buscant la simpatia de l'altre
Ad Populum	Dirigit al poble: demagògia o populisme.
Generalització indeguda	Aporta una conclusió general sense aportar prou proves
Ad Baculum	S'apel·la al bastó (amenança)
Ad Ignorantiam	Com que no es pot provar una cosa, es determina com a falsa.

Exercici per identificar fal·làcies

[FAL·LÀCIES \(xtec.cat\)](http://www.xtec.cat/~asarsane/falacies.htm)

3. Practiquem l'expressió oral i l'argumentació a través de jocs de taula

Els rols que es duen a terme durant les sessions de joc

El que s'espera de cada un dels tres responsables sobre el correcte funcionament del joc

Normativa del joc

Tots els membres del grup entenen el funcionament del joc	✓	Tots els membres del grup entenen què han de fer	✓	La configuració de la partida és tal i com s'indica a les instruccions	✓	El desenvolupament del joc es duu a terme tal i com s'indica a les instruccions	✓
Ús del català correcte							
Es parla constantment en català	✓	Es pronuncia correctament	✓	S'utilitza un lèxic adequat a la situació comunicativa	✓	Es construeixen les frases correctament	✓
Respecte							
S'utilitza un llenguatge no discriminatori	✓	Es respecten els torns de paraula	✓	S'escolta activament al company que està parlant	✓	Es tracta el material del joc amb compte	✓

Rúbrica d'autoavaluació en finalitzar cada un dels jocs

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Expressió oral		
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta

i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		
El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid. Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees. La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.	El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent. En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.	El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descuidada i fa incompreensible la major part del missatge.
Vestuari		
El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.	El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.	El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.
Ordre i estructura		
L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels	L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen	L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura. No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.

connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.	tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.	
Vocabulari		
Empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No sempre empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.	No empre un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.
Sintaxi		
Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.	Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.	Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.
Claredat i concisió		
S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.	En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.	No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.
Densitat informativa		
Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.	Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.	No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.
Mitjans de suport		

El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada és parcialment adequat en forma i contingut.	El mitjà a través del qual ha expressat l'emoció triada no és adequat en forma i contingut.
Conclusió		
Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.	Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.	No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.
Domini del tema		
Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.	No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.
Atenció i interès		
Capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	A estones, capta l'atenció, implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	No capta l'atenció, no implica l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Convivència democràtica		
Ús de llenguatge no discriminatori		
S'utilitza vocabulari i expressions lliures de discriminació i d'estereotips	S'utilitzen algunes expressions discriminatòries i/o estereotipades.	S'utilitza constantment llenguatge discriminatori i/o estereotipat.
Convivència ciutadana		
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al	De vegades no s'escolta el que	No s'escolta als companys.

que diuen els companys.	diuen els companys.	
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Argumentació		
Raonament		
Utilitzar augments que van més enllà de la simple opinió, aportant exemples no fal·laços.	Utilitza arguments que van, generalment, més enllà de la pròpia opinió o fal·làcies.	Utilitza únicament la pròpia opinió o fal·làcies.
Contrast d'idees		
Contrasta les idees correctament.	Contrasta la majoria d'idees correctament.	No contrasta les idees.
Capacitat de persuadir		
Convenç a la resta.	Convenç parcialment a la resta.	No convenç a la resta.
Conclusions lògiques dels arguments		
Arriba a conclusions lògiques.	Arriba a conclusions parcialment lògiques.	No arriba a conclusions lògiques

4. Apliquem el que hem après a partir d'un debat: el Quixot hauria hagut de cremar el Tirant lo Blanc?

Rúbrica d'autoavaluació i hereoavaluació de la preparació de l'exposició oral. Expressió escrita

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Adequació		
Ha emprat el registre adequat (col·loquial, tècnic, especialitzat) als diferents receptors o destinataris (interessos i coneixements) i al context.	El registre emprat és adequat als destinataris i al context en la major part del text.	No ha emprat el registre adequat als diferents receptors o destinataris i al context.
Coherència		
Organitza la informació per paràgrafs ben seqüenciats.	Organitza el text per alguns paràgrafs, però conté errors en	Ha sabut escriure les paraules bàsiques i les ha ordenat sol

	la seqüenciació	però no es percep el paràgraf com a organitzador del relat.
Cohesió		
<p>El text es llegeix sense dificultat, ja que sempre es pot relacionar un pronom o un sinònim amb l'antecedent.</p> <p>Enllaça bé els enunciats i utilitza frases complexes amb els connectors adequats.</p> <p>Hi aplica una puntuació comprensiva, que vol dir que facilita la lectura i comprensió</p>	<p>Utilitza pronoms i sinònims per evitar repeticions de noms o verbs.</p> <p>Sovint, però, recorre a frases coordinades o juxtaposades sense connexió explícita de les idees que s'hi expressen.</p> <p>Els signes de puntuació no sempre ajuden a la comprensió.</p>	<p>Confegaix el text amb frases coordinades i juxtaposades. El text no dona idea d'unitat.</p> <p>Repeteix sempre la mateixa estructura</p>
Correcció lèxica		
<p>El lèxic és ampli, precís (no hi ha errors conceptuals) i idoni, en relació al contingut del text. Fa servir sinònims i algunes figures literàries si cal. Evita l'ús d'expressions discriminatòries.</p>	<p>El lèxic és generalment precís i idoni en relació al contingut del text, però poc variat</p>	<p>El lèxic no és ampli, precís ni idoni, en relació al contingut del text. Fa ús d'expressions discriminatòries.</p>
Correcció ortogràfica		
<p>Aplica les lleis sobre el funcionament de l'ortografia.</p>	<p>En el text hi ha menys de deu errades ortogràfiques.</p>	<p>En el text hi ha més de deu errades ortogràfiques.</p>
Correcció morfosintàctica		
<p>Estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança.</p>	<p>En la majoria del text estructura bé les frases del text de manera que no hi ha errors de concordança</p>	<p>No estructura bé les frases del text de manera que hi ha errors de concordança.</p>
Presentació		
<p>Distribueix el text en el full de forma idònia: escrit net, amb marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs</p>	<p>Distribueix el text en el full de forma parcialment idònia: escrit parcialment net, amb alguns marges, separacions entre línies, espais a la capçalera del full, al final i entre paràgrafs</p>	<p>No distribueix el text en el full de forma idònia.</p>

Entrega		
Entrega durant la data prevista.	Entrega un o dos dies després de la data fixada.	No entrega.

Rúbrica d'autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació d'expressió oral

Nivell expert	Nivell aprenent	Novell
Gestualitat		
Té una bona postura i els moviments que fa són naturals. Utilitza gestos que transmeten predisposició per interactuar amb l'audiència i que faciliten la comprensió del discurs.	Els moviments que fa no sempre són naturals i en ocasions dona l'esquena a l'auditori. Utilitza només alguns gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Té algun tic gestual que demostra un cert neguit o inseguretat.	Té una postura massa rígida. No utilitza gestos per interactuar amb l'audiència i facilitar la comprensió del discurs. Els moviments que fa no són naturals. Mostra nombrosos tics gestuals.
Mirada		
Estableix contacte visual amb tots els membres del públic mentre dura l'exposició i adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	En ocasions, perd el contacte visual amb l'auditori o només mira una part del públic. No sempre adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.	No estableix contacte visual amb el públic mentre dura l'exposició. No adapta el discurs a les reaccions que observa en l'audiència.
Volum i entonació		
El volum i l'entonació són adequats. El missatge és percebut per tots els membres de l'audiència al llarg de tota la presentació. L'entonació no és monòtona, és variada.	El volum algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament alt o baix. Només a estones l'entonació és variada.	El volum és excessivament alt o baix. L'entonació és monòtona, no és variada.
Ritme i pronúncia		

<p>El ritme és adequat, ni massa lent ni massa ràpid.</p> <p>Per regular-lo, va més a poc a poc en els moments clau i fa pauses que remarquen mots o separen idees.</p> <p>La pronúncia dels sons i les síl·labes és clara.</p>	<p>El ritme algunes vegades és adequat i d'altres és excessivament ràpid o lent.</p> <p>En ocasions, la pronúncia dels sons és fosca i dificulta la comprensió de les paraules.</p>	<p>El ritme és excessivament ràpid o lent. La pronúncia dels sons i les síl·labes és descurada i fa incompreensible la major part del missatge.</p>
Vestuari		
<p>El vestuari és adequat al propòsit, al registre i al context de la comunicació.</p>	<p>El vestuari no és del tot adequat al propòsit, al registre o al context de la comunicació.</p>	<p>El vestuari no és adequat al propòsit, al registre ni al context de la comunicació.</p>
Ordre i estructura		
<p>L'explicació segueix un ordre i una estructura evidents: presentació de l'orador i exposició oral (introducció, cos i conclusió). Es fa un ús correcte i mesurat dels connectors per organitzar el discurs i aconseguir que sigui percebut com una unitat.</p>	<p>L'explicació no és del tot ordenada. L'orador no es presenta i el discurs no té del tot diferenciades les tres parts (introducció, cos i conclusió) o bé aquestes no inclouen tota la informació que els pertoca. Només en alguna ocasió es fan servir connectors per estructurar i cohesionar el discurs.</p>	<p>L'explicació no segueix cap mena d'ordre ni estructura.</p> <p>No s'utilitzen connectors o bé s'usen de forma incorrecta o abusiva.</p>
Vocabulari		
<p>Empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.</p>	<p>No sempre empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat i al propòsit de la comunicació.</p>	<p>No empra un lèxic adequat al tema, a l'audiència, al grau de formalitat ni al propòsit de la comunicació.</p>
Sintaxi		

<p>Construeix les frases correctament. Evita les oracions massa llargues, no utilitza mots crossa ni tics lingüístics.</p>	<p>Comet algun error en la construcció de les frases. A vegades, no les acaba. En alguns casos, utilitza oracions massa llargues, mots crossa o tics lingüístics.</p>	<p>Construeix frases incorrectes o incompletes. Utilitza oracions massa llargues, mots crossa i tics lingüístics que dificulten la comprensió del missatge.</p>
Claredat i concisió		
<p>S'entén perfectament tot el que explica. El missatge és concís, no està format per continguts superflus.</p>	<p>En ocasions, costa entendre el que explica. El missatge té algun contingut superflu.</p>	<p>No s'entén el que vol explicar. El missatge conté un excés d'incisos o construccions que aporten informació supèrflua o òbvia.</p>
Densitat informativa		
<p>Repeteix conceptes, paraules o frases. Formula preguntes retòriques i posa exemples per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar.</p>	<p>Utilitza pocs recursos per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.</p>	<p>No fa servir cap recurs per esponjar el discurs i fer-lo fàcil d'assimilar, com ara repetir conceptes, paraules o frases, formular preguntes retòriques i posar exemples.</p>
Conclusió		
<p>Conclou el tema sense deixar preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>	<p>Conclou el tema deixant poques preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>	<p>No conclou el tema i deixa preguntes obertes o elements sense resoldre.</p>
Domini del tema		
<p>Respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició i les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.</p>	<p>No sempre respon amb rigor i coneixement les preguntes que originen l'exposició o les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.</p>	<p>No respon amb rigor ni coneixement les preguntes que originen l'exposició ni les que li formula l'audiència, un cop finalitzat el discurs.</p>
Atenció i interès		
<p>Capta l'atenció, implica</p>	<p>A estones, capta l'atenció,</p>	<p>No capta l'atenció, no implica</p>

l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	implica l'auditori, n'observa les reaccions i adapta el discurs als interessos dels destinataris.	l'auditori en la comunicació i no adapta el discurs als interessos dels destinataris.
Temps		
S'ha ajustat al temps establert.	S'ha excedit o li ha mancat temps, però no gaire.	Ha acabat molt ràpid o ha utilitzat molt més temps del previst.
Convivència democràtica		
Ús de llenguatge no discriminatori		
S'utilitza vocabulari i expressions lliures de discriminació i d'estereotips	S'utilitzen algunes expressions discriminatòries i/o estereotipades.	S'utilitza constantment llenguatge discriminatori i/o estereotipat.
Convivència ciutadana		
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	De vegades no s'escolta el que diuen els companys.	No s'escolta als companys.
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	De vegades no es respecten els torns de paraula.	No es respecten els torns de paraula.
Lèxic emocional		
S'utilitza un vocabulari emocional ric.	S'utilitzen algunes paraules sobre emocions més enllà de les cinc emocions bàsiques.	S'utilitza únicament el vocabulari emocional bàsic.
Debat		
Organització i estructura		
Utilitza l'estructura del debat.	Utilitza l'estructura del debat.	Utilitza l'estructura del debat.
Interacció dels membres de la taula		
Hi ha una interacció fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.	Hi ha una interacció fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.	Hi ha una interacció fluïda, orgànica i respectuosa entre els membres de la taula.
Temporització		
La intervenció es duu a terme	La intervenció es duu a terme	La intervenció es duu a terme

en la temporització establerta.	en la temporització establerta.	en la temporització establerta.
Escolta activa		
Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	Atenció atenta i constant al que diuen els companys.	Atenció atenta i constant al que diuen els companys.
Respecte dels torns de paraula		
Es respecten els torns de paraula.	Es respecten els torns de paraula.	Es respecten els torns de paraula.
Bona síntesi		
Es sintetitza correctament els arguments exposats.	Es sintetitza correctament els arguments exposats.	Es sintetitza correctament els arguments exposats.
Domini del tema		
Hi ha un bon domini del tema.	Hi ha un bon domini del tema.	Hi ha un bon domini del tema.

Annex III Característiques dels jocs de taula i competències que permeten treballar

Dixit

Nivell de dificultat	Fàcil
Nombre de jugadors	4 – 12
Temps de joc	30 minuts
Temàtica	Abstracta
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, vocabulari emocional, escolta activa, consciència lingüística, argumentació.
Altres competències	Creativitat i imaginació, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: S'utilitza la versió Odyssey ja que a diferència de l'edició original permet augmentar el nombre de jugadors fins a 12.

Feelinks Revelations

Nivell de dificultat	Molt fàcil
Nombre de jugadors	2 – 8
Temps de joc	30 minuts
Temàtica	Abstracta
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, vocabulari emocional, escolta activa, consciència lingüística, argumentació.
Altres competències	Imaginació, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: No existeix cap edició en castellà, per la qual cosa s'adapta en català, cosa que permet treballar les situacions i vocabulari emocional que es triï.

Tabú o Blocamots

Nivell de dificultat	Molt fàcil
Nombre de jugadors	4 – 8
Temps de joc	20 minuts
Temàtica	Abstracta
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, sinònims i antònims, definicions, vocabulari i escolta activa, consciència lingüística.
Altres competències	Imaginació i creativitat, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: no existeix en català. S'utilitza una versió gratuïta en línia que s'ha imprès i retallat: <https://www.parlacatalana.com/2022/09/juga-al-blocamots.html>. Es recomana plastificar per a allargar la vida útil del joc.

Sí, Senyor Fosc

Nivell de dificultat	Mitjà
Nombre de jugadors	4 – 6
Temps de joc	25 minuts
Temàtica	Fantasia
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, narració, argumentació, humor i escolta activa, consciència lingüística.
Altres competències	Imaginació i creativitat, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: no existeix en català, per la qual cosa pot adaptar escrivint a sobre de les cartes amb una etiquetadora. Es pot utilitzar qualsevol de les dues edicions: la vermella o la verda.

Story Cubes

Nivell de dificultat	Molt fàcil
Número de jugadors	3 – 8
Temps de joc	5 minuts
Temàtica	Abstracte
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, escolta activa, narrativa, consciència lingüística.
Altres competències	Creativitat i imaginació, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: existeixen moltes edicions diferents, segons la temàtica dels daus.

Dixit. Narració

Nivell de dificultat	Fàcil - mitjà
Número de jugadors	4 – 8
Temps de joc	15 minuts
Temàtica	Fantasia
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, escolta activa, narrativa, consciència lingüística.
Altres competències	Imaginació i creativitat, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: existeixen diverses expansions amb cartes, cosa que permet ampliar el repertori de possibilitats.

Detective Club

Nivell de dificultat	Fàcil
Número de jugadors	4 – 8
Temps de joc	45 minuts
Temàtica	Detectius
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, escolta activa,

	argumentació, consciència lingüística.
Altres competències	Creativitat i imaginació, creativitat i imaginació, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, negociació, temps d'espera, memòria, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: es pot jugar amb les cartes del Dixit Odyssey. Únicament es necessiten trossos de paper, tants com el nombre de jugadors menys un.

La resistència. Àvalon

Nivell de dificultat	Mitjà - difícil
Número de jugadors	5 – 8
Temps de joc	30 minuts
Temàtica	Espionatge. Llegenda artúrica
Competències lingüístiques i comunicatives	Expressió i comprensió oral, escolta activa, argumentació, consciència lingüística.
Altres competències	Creativitat i imaginació, acceptació i seguiment de normes, cohesió de grup, cooperació, negociació, temps d'espera, memòria, tolerància a la frustració, planificació, autoconeixement i empatia, respecte, presa de decisions, atenció.

Observacions: no existeix una versió en català del joc. Tot i això, la quantitat de text que hi ha a les cartes és mínima, per la qual cosa es pot jugar en la versió en castellà o en anglès. Es tracta d'un joc que depèn de tots els membres del grup pel seu bon funcionament.

Annex IV Instruccions dels jocs de taula

Dixit

Objectiu del joc: endevinar una carta mitjançant una pista (una emoció).

Preparació de la partida:

1. Cada jugador tria un color i agafa un conill, una taula i un punxó per a la votació.
2. Es col·loca el taulell al centre de la taula i tots els conills dels jugadors darrere la casella 1 de sortida.
3. Cada jugador agafa 6 cartes.

Funcionament del joc. Cada ronda del joc consta de 6 fases:

1. Es tria un jugador inicial el qual ha de triar una d'entre les seves cartes, posar-la al centre de la taula cap avall i dir una emoció que la descriu.
2. La resta de jugadors han de triar una carta que creguin que pot encaixar amb l'emoció i la posen també cap avall.
3. El jugador inicial barreja les cartes que han quedat cap avall sobre la taula i les col·loca al voltant del taulell, cada una davant d'un número.
4. De forma secreta cada jugador ha de posar el punxó en un número de la seva taula, el qual correspongui la carta que creu que és la del jugador principal. **Important!** El jugador inicial no pot triar.
5. Es revelen les votacions. I s'obté la següent puntuació (es fa avançar als conills en la pista de puntuació):
  - El jugador principal obté 3 punts si algú encerta la seva carta, però no tothom.
  - Si tothom o ningú endevina l'adjectiu del jugador inicial, tots menys el jugador inicial reben 2 punts.
  - Cada jugador (excepte el jugador inicial) s'endú 1 punt extra per cada persona que hagi triat la seva carta.
6. Es tria un altre jugador inicial i comença una altra ronda.

Final de la partida: quan tothom ha fet de jugador principal una vegada, s'acaba la partida. L'objectiu dels joc és que els jugadors aconseguixin avançar els conills el màxim possible. Pot establir-se un objectiu —difícil però assolible— que hagin d'aconseguir per guanyar la partida, ja que es juga de forma cooperativa.

Normativa: utilitzar el català correcte.

Feelinks Revelations

Objectiu del joc: endevinar les emocions que sentirien els companys a partir d'una situació en concret.

Preparació de la partida:

1. Muntar el taulell i posar la fitxa d'empatia al centre del taulell, al mig de l'espiral.
2. Posar un dau al taulell.
3. Cada jugador tria un color i rep: sis cartes de votació, fitxes d'aposta i dues fitxes de connexió.
4. Es barregen les cartes de situació i es col·loquen boca avall formant una baralla.
5. Es col·loquen les cartes d'emoció boca avall al costat del taulell. Se'n roben sis i es col·loquen al voltant del taulell, davant d'un dels símbols que hi ha impresos.
6. Es tria el jugador actiu.

Funcionament del joc. El joc es divideix en nou fases. Es juga tantes rondes com jugadors:

- a. El jugador actiu pot descartar una carta d'emoció i triar-ne una altra.
- b. El jugador actiu llegeix una situació,
- c. Cada jugador tria, de forma secreta, quina emoció sentiria.
- d. Es pot jugar una fitxa de connexió sobre una persona de la qual es creu que se sap com es sentiria.
- e. El jugador actiu llença el dau i el col·loca al símbol corresponent del taulell.
- f. Cada jugador calcula quantes persones creuen que han triat l'emoció que correspon al dau i col·loca la fitxa d'aposta corresponent boca avall en un cofre que hi ha dissenyat per això.
- g. Es descobreixen les emocions triades pels jugadors i cada jugador justifica per què ha sentit aquella emoció en concret. Es descobreixen les fitxes de connexió i, si corresponen a l'emoció que ha triat el jugador, s'avança dues caselles en el camí de l'empatia.
- h. Es descobreixen les apostes i s'avança una casella al camí de l'empatia per cada resposta correcta.
- i. La persona que està situada en el sentit horari del jugador actiu es converteix en el nou jugador actiu.

Final de la partida: quan tothom ha fet de jugador principal una vegada, s'acaba la partida i es calcula fins a on ha avançat la fitxa d'empatia. Es reflexiona sobre les situacions i emocions que han aparegut durant la partida.

Normativa: utilitzar el català correcte.

Tabú o Blocamots

Objectiu del joc: ser l'equip que endevina més cartes a partir de pistes que no incloguin les paraules prohibides / tabú.

Preparació de la partida: es fan dos equips i es prepara un cronòmetre d'un minut. Es tria l'equip que comença.

Funcionament del joc:

7. El jugador inicial es col·loca de cara al seu equip i agafa una carta. S'activa el cronòmetre: es disposa d'un minut per descriure el màxim nombre de cartes possibles (es tracta de descriure la paraula ressaltada sense utilitzar les paraules que hi ha a sota). Important! Si un mot s'encalla o creu que és massa difícil, pot passar a la següent carta, no descomptarà punts. Cada mot encertat és un punt positiu i cada vegada que falli i digui una paraula tabú, serà un punt negatiu. Es deixen les cartes encertades en una pila vertical boca amunt, les paraules tabú en una pila horitzontal boca amunt i les paraules descartades boca avall en una altra pila.
8. Es tria un jugador de l'altre equip perquè sigui el jugador principal i es fa el mateix procediment.

Final de la partida: Quan tots els jugadors han fet de jugador principal dues vegades el joc s'acaba. Es fa el recompte de punts positius i negatius per equip. L'equip amb una puntuació més elevada és el guanyador.

Normativa:

- Utilitzar el català correcte.
- No es poden usar abreviatures ni inicials com a ajuda; tampoc paraules derivades del mot que cal encertar.

Sí, Senyor Fosc

Objectiu del joc: ser el jugador que utilitza excuses més divertides sobre les situacions que es van desenvolupant durant la partida.

Preparació de la partida:

- Es tria un jugador, que és el Senyor Fosc o Rigor Mortis.

- Es reparteixen les cartes del joc en tres baralles: una de mirades fulminants, una d'excuses i una altra d'accions.
- El Senyor Fosc Rep les cartes de mirada fulminant i cada un dels altres jugadors rep tres cartes d'excusa i tres d'acció.

Funcionament del joc. Cada ronda consta de les següents fases —hi ha tantes rondes com jugadors—:

1. El Senyor Fosc llença una acusació a la resta de jugador o lacais
2. Els jugadors s'han d'anar inventant excuses per les quals no han satisfet els desitjos del Senyor Fosc:
  - i. El jugador juga d'una a tres cartes d'excuses i, a partir del dibuix, títol o text s'inventa una excusa divertida.
  - ii. El jugador juga una carta d'excusa i una d'acció a través de la qual culpabilitza a un altre jugador de l'acusació del Senyor Fosc.
  - iii. El jugador roba cartes d'excusa fins a tenir-ne tres a la mà.
  - iv. Un jugador pot interrompre'n un altre únicament si llença la carta d'interrompre, juntament amb una carta excusa.
  - v. Quan tothom ha jugat sis cartes d'excusa, s'acaba la ronda i, el jugador situat en el sentit horari esdevé el nou Senyor Fosc.

Final de la partida: quan tothom ha fet de Senyor Fosc una vegada, s'acaba la partida. El jugador que més vegades ha estat triat com el jugador més divertit, guanya.

Normativa:

9. Utilitzar el català correcte.
10. Ser respectuós amb els altres, independentment del rol que s'estigui duent a terme i del fet d'utilitzar cartes per acusar o trepitjar el discurs de l'altre.

Story Cubes

Objectiu del joc: crear una història de forma cooperativa.

Preparació de la partida: es llencen els 9 daus. Es tria un jugador inicial. La història seguirà en sentit de les agulles del rellotge.

Funcionament del joc: el jugador inicial tria dos daus i descriu el plantejament de la història. El següent jugador tria dos daus més i continua la història, tenint en compte que tingui coherència amb el que ha dit el primer jugador. El tercer jugador tria dos daus i continua la història tenint en compte el que han dit els seus companys. Finalment, el quart jugador descriu el desenllaç de la història utilitzant dos dels tres daus que queden.

A continuació, es tria un altre jugador inicial i es repeteix la seqüència del joc.

Normativa:

- Utilitzar el català correcte.
- S'ha d'escoltar el que diuen els companys i continuar la història a partir del que han dit perquè el joc tingui sentit.

Dixit. Narració

Objectiu del joc: crear una història de forma cooperativa.

Preparació de la partida: cada jugador agafa 2 cartes. Es tria un jugador inicial. La història seguirà en sentit de les agulles del rellotge.

Funcionament del joc: el jugador inicial tria una de les dues carta i descriu el plantejament de la història. El següent jugador tria una carta i continua la història, tenint en compte que tingui coherència amb el que ha dit el primer jugador. El tercer jugador tria també una carta i continua la història tenint en compte el que han dit els seus companys. Per últim, el quart jugador descriu el desenllaç de la història utilitzant una carta.

A continuació, es tria un altre jugador inicial i es repeteix la seqüència del joc.

Normativa:

- Utilitzar el català correcte.
- S'ha d'escoltar el que diuen els companys i continuar la història a partir del que han dit perquè el joc tingui sentit.

Detective Club

Objectiu del joc: dirigir una investigació com a detectiu, mostrar proves convincents de que ets part del grup de detectius o cobrir les teves empremtes com a conspirador infiltrat.

Preparació de la partida:

1. El jugador actiu reparteix 6 cartes a cada jugador.
2. A continuació tria una paraula o concepte i l'escriu en un full de paper per a cada jugador jugadors menys un (es tracta de triar un concepte ni massa evident ni massa subtil).
3. El jugador actiu barreja els fulls de paper i en reparteix un a cada jugador (un d'ells estarà en blanc).

Funcionament del joc. Cada ronda del joc consta de 4 fases:

1. Començant pel jugador actiu i en sentit de les agulles del rellotge, cada jugador juga una de les sis cartes sobre la taula i robarà una nova carta. Els jugadors que coneixen la paraula clau han de triar una carta que puguin justificar sense que sigui massa evident pel

conspirador. El conspirador, en canvi, intentarà relacionar les cartes que hi ha sobre la taula. Cada jugador col·locarà un total de dues cartes sobre la taula.

2. Començant pel jugador actiu i en sentit de les agulles del rellotge, cada jugador argumentarà per què ha triat les cartes en qüestió.
3. Cada jugador (inclòs el jugador inicial i el conspirador) han de d'escriure a la llibreta el nom de la persona que creuen que és el conspirador.
4. Tots els jugadors revelen la seva llibreta o full de paper i es descobreix qui és el conspirador:
  - Cada detectiu que hagi votat al conspirador rep 3 punts.
  - Si el conspirador rep un o cap vot el conspirador rep 5 vots i el jugador actiu 4.
  - S'escriu en un full la puntuació de cada jugador.
  - Es tria un altre jugador actiu i comença una altra ronda.

Final de la partida: quan tothom ha fet de jugador inicial dues vegades, s'acaba la partida. El jugador amb més punts guanya. En el cas que dues o més persones tinguin la mateixa puntuació, hi ha un empat.

Normativa: Utilitzar el català correcte.

Recomanació: dir un adjectiu que no sigui ni massa evident ni massa subtil, perquè l'objectiu principal és que alguns jugadors endevinin la carta, però no tots.

La resistència. Àvalon

Objectiu del joc: Superar 3 gestes (en el cas de ser lleials al Rei Artús) / sabotejar 3 gestes o descobrir i matar a Merlí (en el cas de ser lleials a Mordred).

Preparació de la partida:

1. Agafa el taulell i col·loca el marcador de ronda i de votació a la pista a la seva posició corresponent.
2. Cada jugador rep dues llosetes de votació: una per aprovar la gesta i una altra per sabotejar-la.
3. Col·loca al costat del taulell les llosetes d'equip i cartes de missió.
4. Entrega la lloseta a un jugador aleatori.
5. Baralla les cartes d'identitat secreta i reparteix una a cada jugador.

Cartes d'identitat secreta:

- Personatges bons. El seu objectiu és obtenir l'èxit en 3 gestes.
  - Merlí: coneix la identitat dels dolents, s'ha de mantenir ocult.
  - Lleial a Merlí.

- Personatges dolents. El seu objectiu és boicotejar 3 missions:
  - Assessí.
  - Lleial a Mordred.

Funcionament del joc:

- Abans de començar la partida, els jugadors lleials a Mordred s'han de conèixer:
  - Tots els jugadors tanquen els ulls.
  - Els lleials a Mordred obren els ulls i es descobreixen.
  - Els lleials a Mordred tanquen els ulls.
  - Els lleials a Mordred mostren el polze, Merlí obre els ulls i els reconeix.
  - Els lleials a Mordred amaguen el polze i Merlí tanca els ulls.
  - Tots els jugadors obren els ulls i comença la partida.
- Abans El joc es juga en 5 rondes, que estan formades per 2 fases:
  - Fase d'elecció de l'equip:
    - El jugador amb la lloseta de líder tria els components de l'equip que duran a terme la primera gesta (l'equip està format de 2 a 5 jugadors; el líder pot formar-ne part). La resta de jugadors pot intentar influir en la seva decisió.
    - Un cop s'ha decidit els integrants de l'equip, els jugadors trien en secret si aproven o no els membres que el constituïran a través de les llosetes de votació. Després, les revelen simultàniament. Si la majoria dels jugadors ha aprovat l'equip, continua endavant i es passa a la següent fase. En cas contrari s'avança el marcador de votació i es torna a repetir el procés.
  - Fase de resolució de la gesta:
    - El líder entrega una carta de gesta de cada a cada jugador. Cada jugador ha de triar si la gesta és un èxit o fracassa. Les cartes que s'han triat es barregen i es mostren. Les que s'han descartat també es barregen.
    - Si tothom ha triat èxit: la gesta ha resultat ser un èxit. Si una persona (o dues en el cas de partides a 7 o més jugadors) tiren fracàs, la missió ha estat boicotejada.
    - S'avança l'indicador de ronda a la següent gesta del taulell (si ha estat una missió exitosa, es posa el segell blau, si no, el vermell).
    - El següent líder és la persona que està a la dreta de les agulles del rellotge.

Final de la partida: Després de la tercera gesta exitosa, els jugadors han d'argumentar que són lleials al Rei Artús però no Merlí. A continuació els lleials a Mordred es reuneixen per decidir qui és Merlí i l'Assassí diu el seu nom. Si l'han encertat, els dolents guanyen la partida; si no, guanyen els lleials a Artús.

Normativa:

- Utilitzar el català correcte.
- Ser respectuós amb els altres, independentment del rol que s'estigui duent a terme i del fet d'utilitzar cartes per acusar o trepitjar el discurs de l'altre.

Recomanacions:

- Lleials al Rei Artús: aprovar totes les gestes.
- Lleials a Mordred: boicotejar les gestes i dissimular el rol.
- Merlí: dissimular el que sap.